

Årsredovisning

2004

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Omslagsbild: Fjällfiske vid Helags

Storlagen fjällmiljö är ett viktigt regionalt miljömål för Jämtlands län. Ett samarbetsprojekt för fjällänen för studier av förändringar av vegetationen i torr och skarp rished, samordnas av Länsstyrelsen Jämtlands län. Länsstyrelsen arbetar också med Regionalt miljö- och hushållningsprogram för fjällområdet (RMHP) och har ansvar för att förvalta mark, bl.a. naturvård, jakt och fiske på statens marker på renbetsfjällen, totalt ca 1,1 miljoner hektar.

Omslagsbilden med fiskare och hästar är tagen i Härjedalen vid en av tjärnarna Gröntetjonne (917 möh) med rikt öringsbestånd inom Handölsdalens sameby. I området som utgörs av ett vackert plåtålandskap rikt på rinnande vatten och tjärnar råder skoterförbud. I bakgrunden syns Predikstolen (1 682 möh) och Helagsfjället "Majälke" (1 796 möh) med Sveriges sydligaste glaciär. Helags topp är också Sveriges högsta söder om Sarek.

Foto: Per Trostemo

Innehåll

Resultatredovisning	3
Sammanfattning av verksamhetsåret 2004	3
Övergripande redovisning av verksamhetskostnader 2004	7
Länsstyrelsens verksamhetsområden och verksamhetsgrenar	7
VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete	9
Verksamhetsgren Generellt sektorsövergripande arbete	9
Verksamhetsgren Regional utveckling	18
Verksamhetsgren Miljömålsarbete	25
VO Tillsyn och vägledning	33
Verksamhetsgren Social tillsyn	37
Verksamhetsgren Miljötillsyn	43
Verksamhetsgren Djur- och Livsmedelstillsyn	46
Verksamhetsgren Övrig Tillsyn	49
VO Ärendehandläggning	51
Verksamhetsgren Trafikärenden	58
Verksamhetsgren EU-stöd	60
Verksamhetsgren Övrig ärendehandläggning	64
Övrig rapportering	66
Uppdrag som skall redovisas i årsredovisningen 2004	75
Sammanställning över väsentliga uppgifter	82
Resultaträkning	83
Balansräkning	84
Anslagsredovisning	86
Finansieringsanalys	92
Tilläggsupplysningar och noter	94

Resultatredovisning

Mål: Länen skall utvecklas på ett sådant sätt att de nationella målen får genomslag samtidigt som hänsyn tas till olika regionala förhållanden och förutsättningar.

Sammanfattning av verksamhetsåret 2004

Länsstyrelsen har under året prioriterat arbetet med länsutveckling, miljömålsarbetet, jämställdhet och att uppnå en snabb och effektiv handläggning. Insatserna för att först behålla de militära enheterna och sedan för att förbereda omställningen till annan sysselsättning har tagit en stor del av ledningsresurserna i anspråk. Tillsynsinsatserna är fortfarande otillräckliga och länsstyrelsen uppfyller inte till fullo sina uppdrag.

Riksdagens beslut om det framtida försvaret blev ett hårt slag för länet och främst Östersunds kommun. Alla militära enheter i länet läggs ner förutom Jämtlandsgruppen med 15-20 anställda. Det innebär att drygt 1400 personer under 2005 kommer att sägas upp från sina arbeten och gå ut i arbetslöshet eller flytta från länet. Det är en av de största nedläggningarna av statlig verksamhet på en ort någonsin i Sverige. Nedläggningarna kommer att innebära en mycket stark påfrestning på länets arbetsmarknad och då i första hand LA-regionen Östersund. Länsstyrelsen har påbörjat sitt uppdrag att tillsammans med kommunerna förbereda en omställning till annan sysselsättning. En ledningsgrupp har bildats och fem arbetsgrupper som arbetar med nya statliga och privata arbetstillfällen, samverkan kring forskning och utveckling, lokaler och annan infrastruktur samt personliga åtgärder för de som blir uppsagda. Insatserna har hittills främst handlat om att få statliga ersättningsarbeten till länet och att ta emot de tips och förslag som finns för nya jobb i privat sektor.

Arbetsmarknaden har varit i stort sett oförändrad under året. Ett större IT-företag har lagts ner och efterfrågan har iden branschen varit svag. Besöksnäringen utvecklas positivt med investeringar i boende både i Åre, Vemdalen och Västra Härjedalen. Den öppna arbetslösheten har under året minskat med 0,3 % till 6,0 %. Det innebär att länet inte uppnår riksdagens mål om en öppen arbetslöshet under 4 %. Andelen av arbetskraften i arbetsmarknadspolitiska program har däremot ökat från 3,3 % till 4,5 % vid årets slut. Det innebär att det samlade obalanstalet är 10,5 % vilket är väsentligt högre än genomsnittet för riket som är 8,4 %. Kvinnorna har både lägre arbetslöshet och lägre andel i arbetsmarknadspolitiska program än männen. Obalanstalet för kvinnorna är 8,2 % och för männen 12,7 %. Obalanstalet har under året ökat för både kvinnor och män. Kvinnorna har dock en betydligt högre deltidsarbetslöshet och ett högre ohälsotal än männen, varför deras sysselsättningsgrad är något lägre än för männen.

Befolkningen i länet fortsätter att minska, dock i långsammare takt. Befolkningen uppgick den 1 november 2004 till 127 360 vilket på ett år är en minskning med 229 personer. Befolkningsminskningen påverkar landstingets och kommunernas ekonomi och bidrar tillsammans med det sjunkande konsumtionsunderlaget till en uttunning av serviceunderlaget. Servicen i länets glesast befolkade områden är hotad. När det gäller dagligvaruhandeln påskyndas det av de utbyggnader som sker i Östersund. De samlade effekterna för befolkning och småföretag i glesbygd behöver ytterligare analyseras och nya lösningar sökas. För länet som helhet är de mer långväga kommunikationerna centrala. Nedläggningen av den militära verksamheten innebär ett kännbart bortfall av trafik på flyg och järnväg. Nya etableringar behövs som behöver utnyttja flyget och järnvägen.

Bostadsmarknaden återspeglar befolkningsutvecklingen i länet. I Årere regionen samt Östersundsregionen med angränsande delar av Krokoms kommun ökar folkmängden och här är det brist på bostäder. I övriga delar av länet minskar befolkningen och här är det med undantag för vissa turistorter en låg efterfrågan och ett överskott på bostäder.

Det regionala tillväxtprogrammet för 2004-2007 antogs 2003 av länsstyrelsens styrelse. En genomförandeorganisation har byggts upp med stor medverkan från det privata näringslivet. En stor del av utvecklingsarbetet och tillväxtavtal/program finansieras genom strukturfondsprogrammen. Strukturfondsdelegationen har utnyttjat hela det beslutsutrymme som den har för inlandet i Södra skogslänsregionen. Många av de beslutade projekten pågår ända till 2005 och 2006. Efterfrågan på landsbygdsstöd och regionalt utvecklingsbidrag har varit stort under 2003 och några beslut har fattats med sysselsättningsbidrag. Belastningen på anslaget är stor och hela anslagskrediten för regionalt utvecklingsstöd är utnyttjad. Länsstyrelsens styrelse har begärt att del av det tidigare anslagssparandet skall återföras till länets anslag för 2005 och 2006 för att kunna behålla samma nivå som tidigare på de regionalpolitiska insatserna, vilket är helt nödvändigt med hänsyn till effekterna av försvarsnedläggningen.

Arbetet med de regionala miljömålen pågår planenligt. Bildandet av naturreservat och dokumentationen för att säkra Natura 2000 områdena har prioriterats. Fyra nya naturreservat har bildats med en sammanlagd areal av 302 ha. Länsstyrelsen arbetar aktivt med EU:s miljöprogram inom jordbruket och har en mycket hög andel av länets åkerareal som är stödberättigad för ekologisk odling. Ett omfattande arbete pågår i kommunerna inom miljö- och energiområdet inom ramen för lokala investeringsprogram och klimatinvesteringsprogram. Inom jämställdhetsområdet har några utvecklingsprojekt bedrivits och försöken med jämställdhetsmärkning av företag röner intresse.

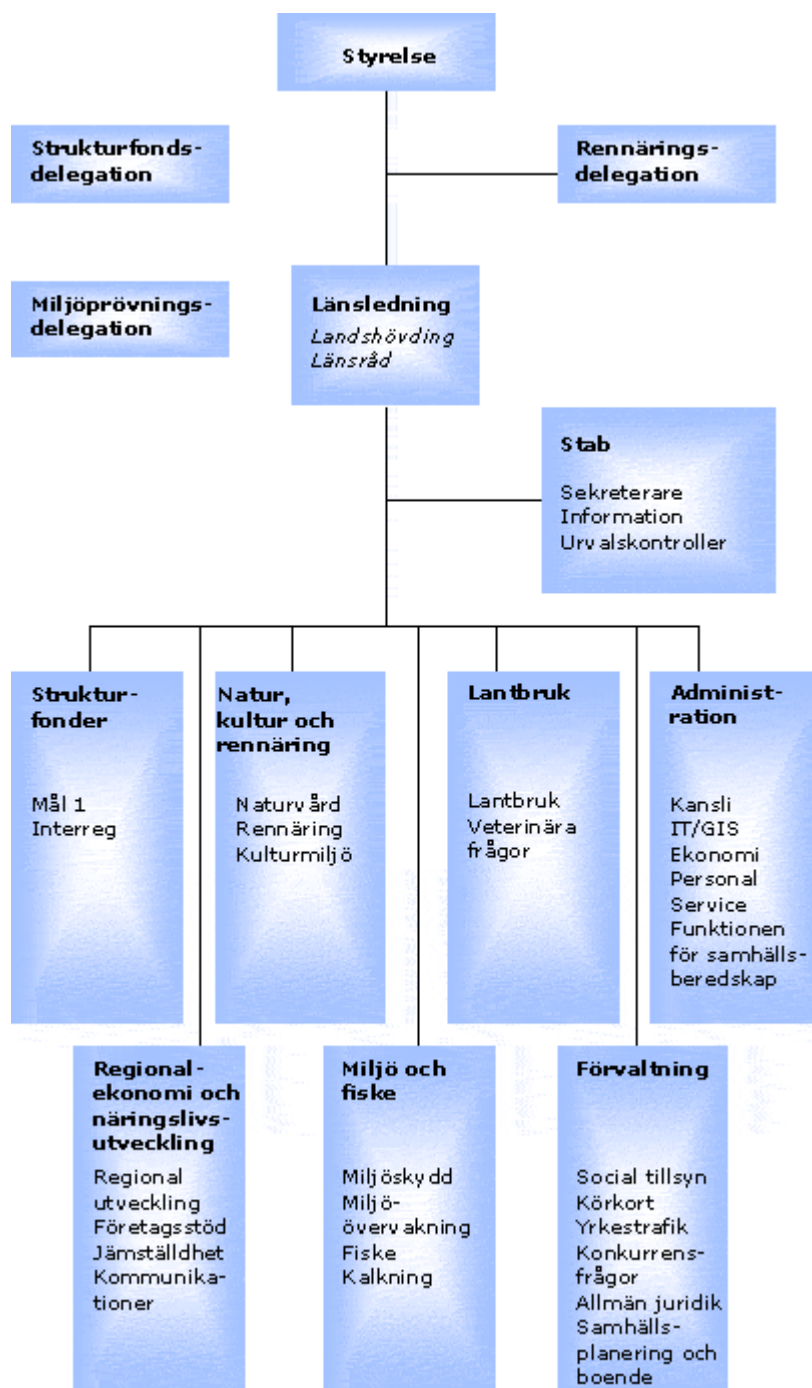
Ärendebalansen har under året minskat med 1 000 ärenden. Inom området kommunikationer fortsätter minskningen för körkortstillstånd och trafikföreskrifter. Ärenden om bidrag till energiåtgärder minskar, då vissa bidrag upphör. Ärendebalansen för miljöfarlig verksamhet m.m. har minskat väsentligt. Mindre ökningar i ärendebalansen har skett inom regional utveckling och då främst företagsstöd, där efterfrågan ökar. Inom kulturmiljö ökar ärendebalansen och antalet äldre ärenden, i huvudsak beroende på resursbrist. Cirka 950 ärenden är äldre än ett år. Ärendebalansen är i stort sett acceptabel medan antalet ärenden äldre än ett år är för stort. De områden som har stor betydelse för länets utveckling har prioriterats som till exempel handläggning av jordbruksstöden, företagsstöd, strukturfondsstöd och vissa typer av tillstånd.

Tillsynsplaner finns för i stort sett alla områden där länsstyrelsen har tillsyn. Tillsynen är otillräcklig inom i stort sett alla områden.

Investeringarna i infrastruktur har varit relativt blygsamma och koncentrerade till det regionala vägnätet och länsvägarna. Beläggningen på Nabopendeln mellan Trondheim och Östersund har ökat, men kräver fortfarande ett rätt omfattande bidrag för att täcka kostnaderna. Mitthögskolan kommer 2005 att övergå till Mittuniversitet, vilket är mycket välkommet. Övergången till universitet innebär att universitetet själv kan bedriva forskning och att de fasta forskningsresurserna kommer att utökas. Studentantalet vid Campus Östersund har ökat under året. Andelen av länets befolkning som inom tre år går vidare till högre studier är dock fortfarande lågt.

Länsstyrelsen hade vid årets ingång ett anslagssparande på 2 155 tkr och vid dess utgång utnyttjas anslagskrediten med 28 tkr. Det minskade anslagssparandet beror främst på en underbalanserad budget och färre vakanser än tidigare år. Under 2004 är sjukfrånvaron inom länsstyrelsen 4,3 %. För kvinnorna är den 6,2 % och för männen 2,2 %. Skillnaden förklaras dels av att flera havande kvinnor varit sjukskrivna en längre tid före födseln, dels av fler långtidssjukskrivna kvinnor än män. Sjukfrånvaron har ökat med 0,1 % under året. Den har under året ökat för kvinnorna och minskat för männen.

Organisation

Övergripande redovisning av verksamhetskostnader 2004

Tabell A - Verksamhetskostnader 2004 efter finansiering

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen, oavsett finansiering. Objekt-koder som ingår i respektive verksamhetsgren framgår av tabellmallar för de olika verksamhetsgrenarna. Kostnader som definitionsmässigt är myndighetsövergripande skall redovisas som sådana, även om kostnaderna finansieras med externa medel (s.k. OH-pålägg).

Verksamhetsområden och verksamhetsgrenar samt myndighetsövergripande verksamhet	Kostnader exkl OH		Kostnader inkl OH	
	Tkr	%	Tkr	%
VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete	78 773	48	98 337	60
VG Generellt sektorsövergripande arbete	29 602	18	37 634	23
VG Regional utveckling	15 185	9	19 319	12
VG Miljömålsarbete	33 986	21	41 383	25
VO Tillsyn och vägledning	15 276	9	21 337	13
VG Social tillsyn	2 431	1	3 479	2
VG Miljötillsyn	10 470	6	14 508	9
VG Djur- och livsmedelstillsyn	729	1	1 048	1
VG Övrig tillsyn	1 647	1	2 302	1
VO Ärendehandläggning	31 876	20	43 300	27
VG Trafikärenden	2 454	2	3 527	2
VG EG/EU-stöd	22 846	14	30 756	19
VG Övrig ärendehandläggning	6 575	4	9 017	6
SUMMA PRODUKTION	125 925	77	162 974	100
Myndighetsövergripande verksamhet (10) samt Administration och intern service (11)	37 049	23		
SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	162 974	100	162 974	100
Resurssamverkan ¹⁾	0		0	0
Totalsumma verksamhetens kostnader enl resultaträkningen ²⁾	162 974		162 974	100
<i>Myndighetsövergripande verksamhet, uppdelat på: ³⁾</i>				
Nivå 1 (113-115)	18 412	22		
Nivå 2 (110-112, 116-119)	8 274	10		
Nivå 3 (100-109)	10 363	13		
Personalkostnad, produktion (kkl 4, verksamhetskod 2-8)	82 491			

¹ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. & intern service (11).

² Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen

³ Summan på nivå 1-3 ska överensstämma med totalsumman Myndighetsövergripande verksamhet. Den procentuella fördelningen ska visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vg 2-8 (kkl 4).

Tabell B - Verksamhetskostnader 2002-2004
Myndighetsövergripande verksamhet särredovisad

Kostnader per VO och VG	2004	2003	2002
VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete	78 773	80 143	80 129
VG Generellt sektorsövergripande arbete	29 602	33 179	37 927
VG Regional utveckling	15 185	15 691	12 707
VG Miljömålsarbete	33 986	31 273	29 496
VO Tillsyn och vägledning	15 276	12 708	12 807
VG Social tillsyn	2 431	1 548	1 532
VG Miljötillsyn	10 470	8 514	8 640
VG Djur- och livsmedelstillsyn	729	623	696
VG Övrig tillsyn	1 647	2 023	1 938
VO Ärendehandläggning	31 876	34 533	33 839
VG Trafikärenden	2 454	2 909	2 556
VG EG/EU-stöd	22 846	24 236	23 403
VG Övrig ärendehandläggning	6 575	7 387	7 881
Resurssamverkan¹	-	-	-
Myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)³	37 049	29 334	27 999
Totala kostnader (inkl. OH)²	162 974	156 718	154 775

1 Den del av kostnader för resurssamverkan som ska belasta länsstyrelsen ska fördelas på resp. verksamhetsgren.

2 Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämja med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

3 Den stora ökningen av kostnaderna för myndighetsövergripande verksamhet beror till övervägande delen på ändrade principer för redovisningen av interna omföringar av overheadkostnader.

Årsarbetskrafter ¹ per sakområde m.m.	2004	2003	2002
Övrig förvaltning (20+21)	5,9	6,3	7,3
Kommunikationer (24+25+34)	8,1	9,1	9,4
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	2,1	2,0	2,1
Regional utvecklingspolitik och konkurrens (30)	41,3	37,9	36,6
Hållbar samhällsplanering och boende (40+41)	5,9	6,5	5,7
Kulturmiljö (43)	4,8	5,7	5,1
Civilt försvar och räddningstjänst m.m. (45)	4,1	4,1	3,6
Naturvård och miljöskydd (5)	48,4	41,9	39,8
Lantbruk (60)	25,0	27,5	28,4
Rennäring (61)	8,3	8,1	9,1
Fiske (62)	8,5	8,0	8,3
Social omvårdnad (70)	5,9	5,0	4,1
Jämställdhet (80)	3,4	6,7	6,3
Integration (85)	0,3	0,0	0,0
Myndighetsövergripande verksamhet (10+11)	35,1	33,9	36,1
Summa	207,1	202,7	201,9

¹ Uppgifterna avser all anställd personal vid länsstyrelsen, oavsett finansiering och anställningsform. Se vidare FÅB (2000:605), ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 §.

Länsstyrelsens verksamhetsområden samt verksamhetsgrenar

VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete

Mål: Ett långsiktigt hållbart förverkligande av den nationella politiken genom samordning och hänsynstagande till olika sakintressen.

Verksamhetsgren Generellt sektorsövergripande arbete

TABELL 1.1 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN GENERELLT SEKTORSÖVERGRIPANDE ARBETE

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen.

Verksamhetskostnader för VG Generellt sektorsövergripande arbete	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter ¹
Totala kostnader VG Generellt sektorsövergripande arbete (exkl. OH)	29 602	33,3
varav Övrig förvaltning (200, 201)	997	1,5
varav Trafik (240, 250)	265	0,4
varav Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor. (280, 289)	405	0,7
varav Regional utvecklingspolitik och konkurrens (300)	9 101	4,0
varav Infrastruktur (34)	824	1,1
varav Hållbar samhällsplanering och boende (400-402)	1 575	2,7
varav Kulturmiljö (430)	899	1,2
varav Civilt försvar och räddningstjänst (45)	3 397	4,1
varav Naturvård och miljöskydd (500)	3 849	7,4
varav Lantbruk (600)	1 688	2,7
varav Rennäring (610)	792	1,3
varav Fiske (620)	741	1,3
varav Social omvårdnad (700)	807	1,3
varav Jämställdhet (80)	4 119	3,4
varav Integration (85)	141	0,3
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	8 031	6,8
Totala kostnader VG Generellt sektorsövergripande arbete (inkl. OH)	37 634	40,1

¹ Uppgifterna avser all anställd personal vid länsstyrelsen, oavsett finansiering och anställningsform. Se vidare ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om budgetunderlag och årsredovisning. En årsarbetskraft motsvarar 220 arbetsdagar per år.

TABELL 1.1.2 – FÖR SAKOMRÅDE JÄMSTÄLLDHET

Kostnader/intäkter för sakområde Jämställdhet	2004	2003	2002
Verksamhetskostnader inkl. OH¹ (tkr)	4 937	8 467	8 419
varav ramanslag 32:1 (18 C1), netto (tkr)	879	1 004	944
varav övrig finansiering (tkr)	4 058	7 463	7 475
Andel av länsstyrelsens totala verksamhetskostnader (%)	3,0	5,4	5,4
Verksamhetsintäkter	14	12	15

¹ Med OH avses Myndighetsövergripande verksamhet (10+11)

Mål 1: Länsstyrelsens arbete skall baseras på myndighetens samlade kompetens inom olika sakområden och som helhet gynna en hållbar utveckling i länet och regionen. Olika aspekter såsom krishantering i fred samt civilt försvar, jämställdhet, kulturarv, regional utveckling samt miljö skall beaktas och samordnas.

Krishantering i fred och civilt försvar,

Inom Länsstyrelsen sker ett omfattande samarbete i syfte att dels minska riskerna för olyckor och andra kriser i samhället och dels att förbättra förmågan i samhället att hantera kriser. Som ett led i det senare har Länsstyrelsen under året fullföljt det sedan tidigare påbörjade arbetet för att implementera tvärsektoriellt risk- och sårbarhetsarbete hos kommunerna. Implementeringen har skett genom tillsynsbesök där funktionerna samhällsplanering och boende, social tillsyn, miljöskydd och samhällsberedskap medverkat. Inom Länsstyrelsen har ett första möte, med syftet att föra in krishanteringsfrågor som en del i övriga funktioners ansvarsområden inom länsstyrelseverksamheten, genomförts. Områden som särskilt behandlats under året är beredskapen mot kärnenergiolyckor och epizootiberedskap. Länsstyrelsen har i sin roll som områdesansvarig tagit på sig ansvaret att samordna verksamheten under arbetet efter Tsunamikatastrofen i Sydostasien. I detta arbete har flera funktioner inom Länsstyrelsen och många samhällsorganisationer deltagit.

Miljöskydd har medverkat i utvärdering av Torvallabranden. Branden har utgjort en nationell väckarklocka för spridningsrisker av kemiska ämnen vid brandutveckling och vid släckningsprocessen. Miljöskydd har granskat och kungjort en ansökan om fastställelse av skyddsområde med skyddsföreskrifter för en större vattentäkt i Storlienområdet.

Sociala funktionen har under året 2004 fullföljt den tematillsyn som påbörjades 2003 och besökt resterande två kommuner tillsammans med andra funktioner inom Länsstyrelsen, Krisberedskap, Boende- och samhällsplanering samt Miljöskydd. Syftet har varit att starta en process i kommunerna där risker och sårbarhetsfrågor behandlas förvaltningsövergripande och att planera för att eliminera risker vid t.ex. snöoväder, långvariga strömavbrott och telefonstörningar som kan medföra stora svårigheter för bl. a. äldre och funktionshindrade länsinvånare. En viktig faktor i kommunernas förebyggande arbete är hantering och analys av avvikelser.

Jämställdhet

Länsstyrelsen har under året i samverkan med andra aktörer, initierat och stöttat det fortsatta arbetet med Länets jämställdhetsstrategi enligt handlingsplanen för året 2004. Nämnas kan konferenser om (o-) jämställt föräldraskap, kvinnofrid och genuspedagogik samt Metodutveckling i jämställdhetsintegrering. Tjänsten som särskild sakkunnig i jämställdhetsfrågor har varit vakant i fyra månader vilket påverkat det interna arbetet i högre grad än det externa. Det externa arbetet har fortgått främst via länsstyrelsens projekt Mannum, Know How, På toppen-Qleader, samt samverkansprojektet Kvinnofrid. Internt har några sakområden, trots avsaknad av handlingsplan för integreringsarbete, fördjupat sig i de jämställdhetspolitiska frågorna.

Strukturfondsavdelningen bedriver som en integrerad del i beredningen av EU-stödärenden ett sektorsövergripande samarbete inom länsstyrelsen, med partnerskapet inom länet, med övriga län och fylken i mål 1 och Interreg.

Miljö och jämställdhet

Miljöhänsyn och jämställdhet, som är två av flera horisontella kriterier i strukturfondsprogrammen, har särskilt beaktats i handläggning och beslut. Under året har ännu större tyngd än tidigare lagts vid de horisontella kriterierna. Bakgrunden till detta är att det i halvtidsutvärderingarna av både Mål 1 Södra Skogslänsregionen och Interreg III A Sverige-Norge har framförts kritik mot en otillräcklig integrering av dessa horisontella kriterier i projektbesluten. En särskild tvådagars utbildning har arrangerats inom miljö och jämställdhet, tillsammans med NUTEK, av handläggarna på strukturfondsavdelningen. För handläggare inom Interregs alla delområden har förvaltningsmyndigheten arrangerat en särskild miljöutbildning. Detta gäller handläggare både från Norge och från Sverige. Handläggarna har genom utbildningarna fått ökad kunskap och insikt om de horisontella kriterierna. Därmed har även kvaliteten i handläggningen och kommunikationen med sökande successivt kunnat förbättras med ökad förståelse för att beakta de horisontella kriterierna i det praktiska projektgenomförandet. En person från strukturfondsavdelningen ingår i en nationell arbetsgrupp kring de horisontella kriterierna. Gruppens arbete leds av Nutek. Övervakningskommittén för Interreg har under året haft en arbetsgrupp som arbetar med bl.a. de horisontella kriterierna i Interreg-projekten. En tjänsteman från länet har ingått i det arbetet.

Genom en ökad kunskap och insikt hos handläggarna har såväl anvisningar till projektägare som beslutsformuleringarna förstärkts inom områdena jämställdhet och miljö. Stödmottagarna återrapporterar, i läges- och slutrapporter, hur man beaktat jämställdhet och miljö i projektgenomförandet, som av sekretariatet följs upp vid projektbesök och andra kontakter. Hela Mål 1-programmet och delvis även Interregprogrammet syftar till regional utveckling. Programmens resultat och effekter mäts med indikatorer, där de flesta indikatorerna utgör ett mått på hur regionen utvecklas. Indikatorerna mäts för varje slutredovisat projekt och registreras i datasystemen STINS och DIVA, och utgör således ett mått på programmens måluppfyllelse.

I all tillsyn av verksamhet på äldreområdet som genomförts under 2004 har frågan tagits upp om hur jämställdhetsperspektivet beaktats vid socialtjänstens genomförande av beviljade insatser. Frågor om jämställdhet har ställts vid intervjuer med personal och arbetsledare, med värdefulla diskussioner som följd. På liknande sätt har jämställdhetsfrågorna hanterats inom handikappområdet.

Kulturarv

I länsstyrelsens arbete med ett regionalt utvecklingsprogram (RUP) och ett regionalt miljö- och hållningsprogram för fjällen (RMHP) tas länets kulturarv upp och behandlas som en resurs för en långsiktigt hållbar utveckling. Länsstyrelsen deltar tillsammans med Riksantikvarieämbetet och andra myndigheter och organisationer i ett metodutvecklingsarbete med strategier inom RUP. Länsstyrelsens har under 2004 medverkat till att förstärka insatserna för att i samarbete med Skogsvårdsstyrelsen inventera skogens kulturmiljöer och förbättra informationen till skogsbruket.

Länsstyrelsens medfinansierar Skogsvårdsstyrelsens stora kultur- och naturvårdsprojekt Skog och Miljö där dokumentationsprojektet Skog och Historia ingår.

Både i Mål 1-programmet och i Interregprogrammet finns åtgärder som syftar till att bevara och sprida kunskap om kulturarvet samt att nyttja kulturarvets attraktionskraft för utveckling av kommersiell verksamhet, inom bl.a. turismen. Detta har bland annat gjorts genom strukturfondsstöd och medfinansiering till Mål 1-projekten "Fäbodliv i Alsens socken, Gruvkultur i Huså och Arvesunds teknikutvecklingsmuseum". I Interreg-programmet har stöd getts till projekten "Klädedräktens magi och Gränslös seter-fäboddrift i Nordens Gröna Bälte - Fäbodriket". Alla dessa projekt syftar till att sprida information och skapa engagemang kring den kulturhistorien, stärka den regionala identiteten och näringslivet samt betydelse samt sporra det lokala engagemanget hos människor, skolor, föreningar och företag. Vidare medfinansierar Länsstyrelsen ett Interreg III B projekt som arbetar med dokumentation, information och kulturturistisk utveckling i hållbildsmiljöer.

Regional utveckling

Länsstyrelsen under året utvecklat arbetet med det regionala utvecklingsprogrammet. I detta arbete har flera av länsstyrelsens funktioner deltagit, dels i metodutvecklingsarbetet som leds av Nutek genom att vi ordnat flera större möten med partnerskapet i länet, dels genom att ha medverkat i speciella grupper med att utveckla underlag för ett regionalt utvecklingsprogram. De funktioner som främst berörts är regional utveckling (analys, serviceförsörjning, tillväxtprogramarbetet), kommunikationer, jämställdhet, miljömålsarbetet, översiktlig planering, kulturmiljö och kanslifunktionen genom arbetet med Jämtlandsbilden.

I arbetet med Tillväxtprogram deltar flera funktioner i kansliarbetet såsom jämställdhet, miljömål och regional utveckling. Diskussioner förs också fortlöpande mellan regionalekonomiska, lantbruks- och fiskefunktionen om att utveckla och genomföra insatser för stärkt företagande inom de areella näringarna och landsbygdsutveckling.

Utvecklingsarbetet på fiskeområdet ingår i länets regionala tillväxtprogram. Investeringar i fiskevård och övrig produktutveckling har bidragit till att stärka länets attraktionskraft samt lett till ökat serviceunderlag och utveckling av småskaliga företag på landsbygden. Den samverkansmodell som tillämpas i turistfiskesatsningen mellan Länsstyrelsen, kommunerna och lokala fiskevårds- och näringslivsintressen har inneburit att resurser och kompetens kunnat samordnas.

Miljö

Miljömålsarbetet integreras och förankras i samtliga avdelningars arbetsprocesser. En åtgärdsmatris har tagits fram för att tydliggöra vem som genomför vilka miljömålsåtgärder och vem som är ansvarig för respektive åtgärd. Inom Naturvården och Fiske pågår ett stort arbete för att skydda och bevara den biologiska mångfalden. Miljöskydd verkar för att miljömålen ska ingå som en naturlig del i den operativa tillsynen i tillståndsprocesser samt i tillsynsvägledning. I februari arrangerade Länsstyrelsen en regional konferens med syftet att stimulera kommunerna till att arbeta fram klimatinvesteringsprogram. Resultatet blev att Östersunds kommun inlämnade en KLIMP ansökan till Naturvårdsverket och beviljades 7,2 mnkr i bidrag för att minska klimatpåverkande utsläpp inom kommunen.

Fiskefunktionen har medverkat aktivt med underlag och fackkompetens i det sektorövergripande arbetet med miljöfrågor. Här har ingått att besvara internremisser och delta i tidiga samråd i en rad olika ärenden med koppling till miljöbalken där huvudansvaret legat på naturvård, miljöskydd respektive samhällsplanering och boende. Fiskefunktionen har inom Länsstyrelsen haft ett huvudansvar för miljömålet levande sjöar och vattendrag samt ett särskilt uppdrag att utveckla bevarandeprogram för vatten i nätverket Natura 2000.

En uppföljning av miljöeffekterna av en större brand pågår. Arbetet genomförs av Räddningsverket, Östersunds kommun och Länsstyrelsen. Det återstår ännu en del analysarbete innan arbetet kan betraktas som klart. I det återstående arbetet, som genomförs av Umeå universitet, deltar även Räddningsverket och Naturvårdsverket. Även ett lokalt projekt baserat på analysresultaten pågår. Syftet med det lokala projektet är att studera byggmaterial och deras påverkan på miljön under hela dess livscykel.

För att förbättra kunskapen om räddningsinsatsers möjliga miljöpåverkan har en miljöutbildning för räddningstjänstpersonal genomförts.

Integreringen av miljöhänsyn i arbetet inom strukturfonderna beskrivs ovan under jämställdhet.

Mål 2: Länsstyrelserna skall vidareutveckla arbetet med att integrera lärandet i myndighetens arbete så att kunskaper från genomförda insatser, uppföljningar och utvärderingar tillvaratas.

Länsstyrelsens strategi för lärande är att varje avdelning skall upprätta en plan för uppföljning och utvärdering. I slutet av 2004 hade tre avdelningar upprättat en sådan plan. Uppföljningar görs dessutom inom många enskilda områden och ett fåtal utvärderingar. Det är få funktioner som har en hel kedja av uppföljning och utvärdering som leder fram till nya inriktningsbeslut. Ett bra exempel är dock kalkningsverksamheten där uppföljningen är kontinuerlig och påverkar givor m.m. Även större utvärderingar genomförs som grund för nya program. Ett annat sådant exempel finns inom funktionen fiske som följer upp och utvärderar sina turistfiskeprojekt.

Regional utveckling

I arbetet med det regionala tillväxtprogrammet (RTP) är inriktningen att skapa mera strukturerade och kompetensunderbyggda former för planering, genomförande och användning av utvärdering, uppföljning och analys av regional utveckling. Ambitionen är även att utveckla formerna för att ta vara på de olika kompetenser (inte minst på området hållbar tillväxt/utveckling) som finns i organisationen. Den utvärderingsportal som togs fram för ett par år sedan har börjat användas internt inom länsstyrelsens olika verksamheter och skall nu också lanseras som samarbete med några utvalda myndigheter inom partnerskapet.

Inom ramen för RTP har vi med hjälp av vårt on-line undersökningsverktyg gjort en uppföljning gentemot samtliga RTP grupper "RTP första året" (45 ledamöter, främst företagare, fick undersökningen och 37 svarade) för att följa upp vad de anser om RTP arbetet. Resultatet presenterades vid ett gemensamt möte och därefter följdes det upp i samtliga grupper. T.ex. har undersökningen föranlett en utvecklingsdialog i grupperna om förväntningarna på resultat av RTP. Dessa förväntningar varierar relativt stort beroende på vilken verksamhet man själv företräder. Det råder också okunskap om skillnaden mellan de förväntade direkt tillväxtorienterade resultaten (flera företag, ökat riskkapital till regionen, ökad andel exporterade varor och tjänster) kontra de mera förvaltningspolitiska resultaten (RTP som verktyg för regional utvecklingspolitik, utveckling av system för lärande och uppföljning, integration av hållbarhetsaspekterna etc.).

Länsstyrelsen har upphandlat två uppföljningar av strategiska projekt inom områdena Internationalisering och Kapitalförsörjning. Uppföljningen har främst syftat till att klarlägga vilka resultat olika projekt kommit fram till och hur man skall kunna ta tillvara dessa erfarenheter för fortsatta insatser. Inom kapitalförsörjning har ett möte genomförts med aktörerna i länet i syfte att samordna insatser framöver. Motsvarande möte planeras inom området internationalisering. En större utvärdering har gjorts av länsstyrelsens arbete med jämställdhetsstrategin för 1996-2002. Ett delresultat har använts när strategin för 2004-2008 upprättats.

Inom ramen för företagsstöd görs fortlöpande uppföljning av alla investeringsärenden, först i och med redovisning av nedlagda kostnader i samband med investeringens genomförande, sedan, i ett

senare skede, genom urval efter bevakningslistor från UC, insända uppföljningsrapporter och annan relevant information.

Därtill fastläggs i verksamhetsplaneringen för kommande år att en uppföljning/utvärdering på aggregerad nivå ska göras, av effekterna av stöd till olika branschriktningar. Det handlar om en eller två utvärderingar per år, vilka ger värdefull information om stödets betydelse och effekter, om länsstyrelsens sätt att hantera stöden, vikten av stöd ur finansieringssynpunkt mm. Resultaten är vägledande för om stöd fortsättningsvis skall beviljas till den typen av företag eller inte.

Exempel på branschriktningar som utvärderats under åren är:

- Hästverksamhet – i huvudsak inriktad mot turism,
- ”Träkor” – turistiskt boende, uthyrning av småstugor av enklare standard,
- Bagerier, från små tunnbrödsbagerier till leveransbagerier,
- Turistiska aktivitetsföretag
- Mindre träförädlingsföretag

Under 2004 gjordes två utvärderingar dels av golfbanor i anslutning till vintersportanläggningar, dels av hur strukturen ser ut i det turistiska boendet på länets vintersportorter. Resultatet för de golfbanor som kommit till med hjälp av företagsstöd är att dessa får klara en fortsatt utveckling utan stöd. Kunskapen om strukturen i det turistiska boendet som är tillgängligt för uthyrning har möjliggjort en framtagning av bedömningskriterier som avgör i vilka typer av ärenden bidrag kan beviljas.

Strukturfondsavdelningen samlar löpande in information om givna stöd genom att begära in läges- och slutrapporter m.m. Även uppföljningsbesök och andra kontakter med projekten genomförs löpande och delvis systematiskt. Erfarenheter och resultat från dessa kontakter bidrar till organisationens lärande kring stödgivningens effekter på den regionala utvecklingen och även på miljömålsarbetet. Även i år har gjorda erfarenheter inarbetats i olika styrdokument som t.ex. anvisningar till ansökan, checklistor för handläggning m.fl. för att förbättra ansökningarna och handläggningen och därmed höja kvaliteten på projekten. Detta arbete pågår fortlöpande. Dessutom har två utbildningsdagar i miljö och jämtställdhet genomförts under hösten för att öka kunskapen hos handläggarna och därmed kvalitén på stödgivningen.

Formen för informationsinsamlande, analys av informationen och spridande av lärandet har diskuterats ytterligare under 2004 och dokumenterats i ett utkast till ”utvärderingsplan” för avdelningen. Delar av idéerna kommer att införas i hela Mål 1 Södra med start i början av 2005. I huvudsak går det ut på att genomföra tematiska uppföljningar av två till tre teman per år där ett eller flera teman avslutas med en presskonferens eller mäsas. Det planeras även att i ett senare skede ”popularisera” resultaten av dessa uppföljningar.

Miljömålsarbete

De regionala miljömålen följs upp samlat och publiceras i en särskild skrift. Uppföljningarna skall ligga till grund för den revidering av de regionala miljömålen som skall göras med start 2005.

Miljöskydd följer upprättad uppföljningsplan vilket innebär att snabba insatser och prioriteringar i verksamheten kan genomföras. Uppföljningen av efterbehandlingsarbetet har visat på behov av kompletterande administrativa kunskaper. Till stöd för miljömålsarbetet i handläggningsprocessen hos regionalekonomiska funktionen har en ”miljömålslathund” arbetats fram. För att ta tillvara kommunernas erfarenheter och visioner i miljömålsarbetet har dialogseminarier hållits i tre kommuner. Vidare har en miljödatas färdigställts. Syftet med databasen är att på ett systematiskt och effektivt sätt lagra och rapportera data för miljömålsuppföljningen internt som externt. Indikatorer anger om arbetet leder framåt mot uppställda mål. Miljömålsdata har även sammanställts för att under nästa år publiceras i en broschyr med syftet att marknadsföra och sprida information om länets miljömålsarbete.

En åtgärdsmatris har tagits fram för att tydliggöra vilken person som ansvarar för vilken miljömålsåtgärd

På fiskeområdet utgör fiskekortsstatistiken, som insamlas årligen sedan 1960, ett värdefullt uppföljningsinstrument. Projektet "Nyttjande av fiskbestånd – optimering från biologisk och ekonomisk synvinkel" är ett exempel på metodutveckling och kunskapsuppbyggnad på det biologiska området, där resultatet direkt impliceras i arbetet med fiskeregleringar och fisketillsyn och även sprids till externa aktörer både i länet och nationellt (konferenser m.m.). Återföring av resultat och analyser på fiskeområdet har under året skett löpande, dels via fisketing i 4 kommuner och dels via externt anordnade möten och seminarier (medverkan vid årsstämmor, kommunala fiskegrupper, referensgruppen för fiskefrågor, kommunstyrelsesammanträden m.m.). I samband med regeringsuppdraget att redovisa användningen av anslaget 43:11 (fiskevårdsbidraget) under åren 1997-2004 har en nationell databas över åtgärderna tagits fram av Fiskeriverket. Inmatningen av uppgifter för Jämtlands del har varit omfattande och berört huvuddelen av fiskefunktionens personal.

Mål 3: Länsstyrelsen skall bidra till ökad jämställdhet i länet genom att i all sin verksamhet belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns villkor i förhållande till de jämställdhetspolitiska målen, samt genom att i samverkan med centrala aktörer i länet stödja arbetet med jämställdhetsintegrering. Särskilt fokus skall under året läggas på områdena Regional utveckling, Social tillsyn, Kommunikationer, Hållbar samhällsplanering och boende. Länsstyrelsens sakkunnige för frågor om jämställdhet skall vara ett konsultativt stöd i detta arbete.

Länsstyrelsen har under 2004 utvecklat en handlingsplan för jämställdhetsintegrering avseende den egen organisationsstyrning samt för utåtriktat sektorsövergripande arbete med fokus på Regional utveckling, Social tillsyn, Kommunikationer och Hållbar samhällsplanering och boende. Genomförandefasen påbörjas nästkommande år.

Under året har ett processinriktat utvecklingsprogram inom jämställdhet genomförts där sakområdena Jämställdhet, Regional utveckling och Kommunikationer deltagit. Sakområdena Jämställdhet och Social tillsyn har diskuterat möjligheterna till ökad jämställdhetsintegrering i myndighetsutövningen vilket resulterat i utformandet av en enkät samt planerandet av en jämställdhetskongress riktad till kommunernas socialtjänst.

Ett metodutvecklingsprogram i jämställdhetsintegrering har påbörjats med deltagare från myndigheter och centrala aktörer i länet. Övriga aktiviteter och delmål för året i jämställdhetsstrategins har i samverkan med centrala aktörer till stora delar påbörjats eller uppnåtts.

Arbete med jämställdhetsintegrering inom socialtjänstens område har förekommit i begränsad omfattning och utan att vara särskilt organiserat och strukturerat. Anledningen är främst Länsstyrelsens knappa resurser på tillsynsområdet. I första hand har beaktandet av jämställdhetsperspektivet vid verkställighet/genomförande av beviljade insatser aktualiserats med personal och arbetsledare i samband med verksamhetstillsyn på äldreomsorgsområdet och handikappområdet främst men i viss mån också inom individ- och familjeomsorg. Även vid handläggning och beviljande av utvecklingsmedel för kommunala satsningar på området barn- och unga samt vuxna missbrukare har könsperspektivet lyfts fram och medvetandegjorts. Att redovisa resultaten bedöms ej möjligt.

Några särskilda insatser inom kommunikationer samt hållbar samhällsutveckling och boende har inte genomförts.

Mål 4: Underlag om hushållning med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt skall i ett tidigt skede och på ett samlat sätt användas i länsstyrelsernas verksamhet inom olika sakområden. Länsstyrelsen skall genom tidiga kontakter och samråd verka för att det nationella perspektivet får genomslag i kommunernas fysiska planering och att planeringen samordnas så att den främjar en hållbar utveckling i länet och regionen.

Länsstyrelsen har bevakat naturvårdens och kulturmiljöns riksintressen samt regionalpolitiska intressen vid planeringen av Åres utbyggnad inför alpina världsmästerskapen 2007. Samråd har skett i en fördjupad översiktsplan för Åre samhälle och många detaljplaner i kommunen. Skyddsåtgärder har planerats för natura 2000-området i Åresjön.

Energimyndigheten har utsett det första riksintresseområdet för vindkraft i Sveriges inland i ett område norr om Strömsund. Detta skedde i samband med länsstyrelsens samrådsyttrande angående kommunens fördjupade översiktsplan för vindkraft. De känsliga fjällområdena har däremot undantagits från större vindkraftsutbyggnader i enlighet med miljömålen för Strömsunds och Härjedalens översiktsplaner. Konflikter kvarstår i Åre, Berg och Krokom som saknar resurser för sin översiktsplanering.

Länsstyrelsen har i dialog med försvarsmakten och kommunerna avgränsat riksintresseområdena för F4 Östersund Frösö flygplats och utarbetat en bullerpolicy med rekommendationer för planering och bygglovprövning inom området.

Miljöskydd har till Östersund och Härjedalens kommuner genomfört kunskaps återkoppling om förorenade områden inom respektive kommun.

Revidering av planeringsunderlag på fiskeområdet har påbörjats ("För fisket värdefulla vatten").

Mål 5: Länsstyrelsen skall vid ett väpnat angrepp och vid svåra påfrestningar på samhället i fredstid vara en organisation som kan stödja inblandade parter, såsom kommuner, myndigheter och organisationer, i syfte att få till stånd samordning och skapa en gemensam inriktning för de åtgärder som behöver vidtas, såväl före som under och efter en kris. I händelse av krig eller annat krisläge skall länsstyrelsen på en sektorsövergripande nivå kunna informera samhällsaktörer och allmänhet om förlopp, konsekvenser och de åtgärder som planeras av ansvariga myndigheter.

Länsstyrelsen har beslutat om ny organisation för TiB/VB och fastställt instruktion för verksamheten. Personalen i organisationen har genomgått räddningsverkets VB-utbildning eller på annat sätt skaffat sig motsvarande kunskap. En stabsarbetsplan för Länsstyrelsens krisledning har tagits fram i konceptform.

Länsstyrelsen har deltagit i en övning tillsammans med Jordbruksverket på temat epizooti. Övningens uppgift var att belysa beslutsvägar och ansvar. Fortsatt arbete bör med nödvändighet genomföras för att klara ut informationshantering i en situation där tre beslutsnivåer förekommer.

Länsstyrelsen har genomfört en kriskommunikationsutbildning för informatörer på kommuner, landstinget, polisen samt andra samverkande myndigheter, organisationer och företag med uppgifter inom krishanteringssystemet.

Ett första utkast av den regionala risk- och sårbarhetsanalysen har översiktligt presenterats i Regionala samverkansrådet. Utkastet berör i huvudsak teknisk infrastruktur och naturolyckor.

Redan andra dagen efter naturkatastrofen i Sydostasien samlade länsstyrelsen landstinget, polisen och kommunerna i länet för summering och samordning. Detta var upptakten till en serie samordningsmöten där Länsstyrelsen verkade som ordförande. Viktigt var också att skapa ett gemensamt budskap till allmänheten från samtliga berörda samhällsorgan. I mötena deltog förutom kommunerna, Polisen och Landstinget även SOS alarm, Luftfartsverket, Kyrkan och Försvarsmakten. Länsstyrelsen tog initiativ till gemensam annonsering i länets tidningar med

syftet att ge information vart berörda kunde vända sig i olika frågor. Annonserna riktades till drabbade, anhöriga till drabbade och andra som på något sätt blev påverkade av händelsen. Annonserna formulerades i samråd mellan deltagande organisationer och myndigheter.

Länsstyrelsen uppfattar att samordningsarbetet fungerat väl. Även reaktioner från media och från samarbetspartners indikerar detta.

Länsstyrelsen bedömer att arbetet i regionala samarbetsorgan, genomförandet av gemensamma lednings/samverkansutbildningar (RSK) och gemensamma kriskommunikationsutbildningar varit viktiga grunder för samordningsarbetet.

Mål 6: Prövning och tillsyn enligt miljöbalken och enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor skall samordnas.

Tillsynen enligt miljöbalken samordnas vanligtvis med kommunens miljö- och byggförvaltningar. Tillsyn enligt Sevesolagen samordnas alltid med kommunens räddningstjänst samt dess bygg- och miljöförvaltning. Även Länsstyrelsens beredskapsfunktion deltar vid besiktningar. Arbetsmiljöinspektionen bereds också möjlighet att delta vid besiktningarna.

Verksamhetsgren Regional utveckling

TABELL 1.2 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN REGIONAL UTVECKLING

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen.

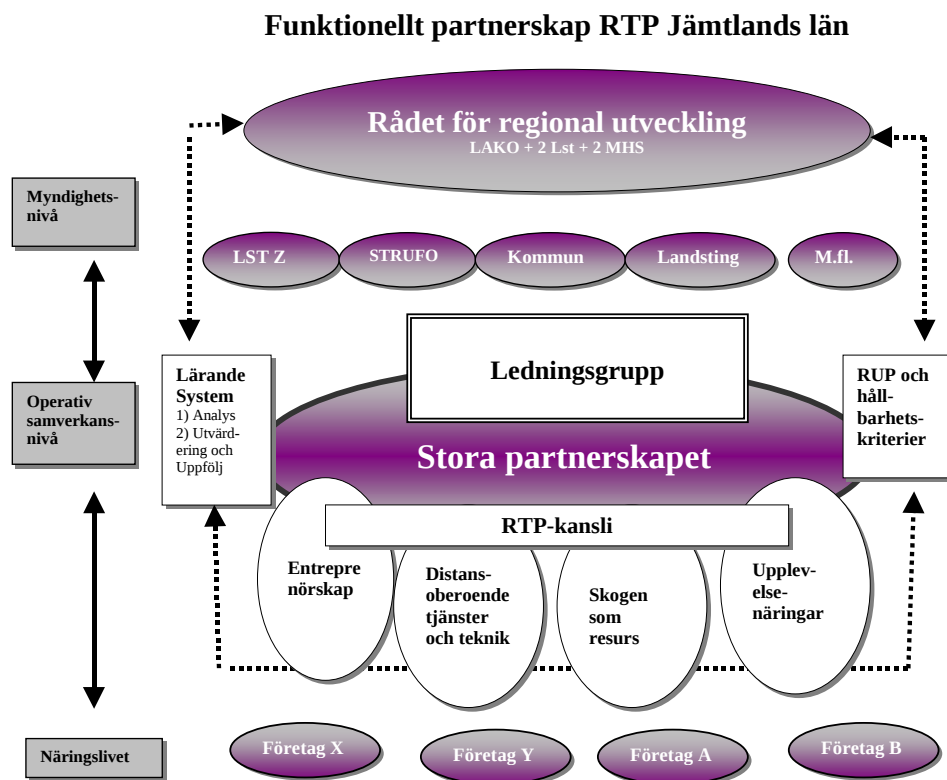
Kostnader och årsarbetskrafter för VG Regional utveckling	Kostnader	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Regional utveckling (30 samt 604, exkl 300, 304) (exkl. OH)	15 185	18,4
varav Tillväxtavtal och –program m.m. (301, 309)	3 231	4,0
varav Företagsstöd (302)	3 483	4,6
varav Regional projektverksamhet (303)	2 100	3,8
varav Uppföljning och utvärdering av regionala stöd (305)	1 846	1,1
varav Gränsregionalt samarbete (306)	-	-
varav Konkurrensfrågor (307)	16	0,0
varav Utveckling av jordbruksnäringen och landsbygden (604)	4 508	4,9
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	4 134	3,8
Totala kostnader VG Regional utveckling (30 samt 604, exkl 300, 304) (inkl. OH)	19 319	22,2

Mål 1: Länsstyrelserna skall medverka till att arbetet med regionala tillväxtprogram bedrivs effektivt och i överensstämmelse med det nationella målet för den regionala utvecklingspolitiken.

Central statlig finansiering av insatser i tillväxtprogrammet främjas främst via dialoger mellan koordinatorsgrupperna i RTP och respektive statlig myndighet. Således har kontakter tagits med Turistdelegationen, Nutek och Vinnova om medfinansiering av specifika projekt. Länsstyrelsen har också deltagit i de diskussioner/dialogmöten som Nutek initierat kring de centrala program de driver, t.ex. entreprenörskapsprogrammet, Visanu och det kommande programmet om produktutveckling. För närvarande pågår diskussioner med Nutek om möjligheten till en kraftfull satsning på ett Biokompositcentrum i länet. Länsstyrelsen har också koordinerat ansökningen av ett s.k. Vinnväxprojekt för länet med syfte att skapa kraftfull statlig finansiering kring innovationssystem i upplevelsesektorn.

Länsstyrelsen har även inbjudit kommunerna och andra intressenter till diskussion om medfinansiering av tillväxtprogrammet. Länsstyrelsens ”indikativa” budget är inte klar och det har inte varit alldeles självklart att få gehör för budgetdiskussioner. Aktörerna ställer sig frågan på vilket sätt de själva har nytta av att delta i en administrativ övning som enbart kan ge en mycket indikativ bild av vad som de facto kommer att finansieras inom ramen för RTP. En annan fråga är hur den nationella nivån kommer att använda sig av den information man får in om länens medfinansiering av RTP. Den senare frågan är viktig inte minst med tanke på att utgångspunkterna för medfinansiering skiljer sig relativt mycket mellan länen.

På regional nivå är Länsarbetsnämnden den enda statliga myndighet som länsstyrelsen har ett konkret finansieringsunderlag från för närvarande. Diskussioner har förts med Mitthögskolan, numera Mittuniversitetet, om finansiering av olika insatser. De sitter för övrigt också med i alla RTP- koordinatorsgrupper. En av de viktigaste frågorna med dem har varit fortsatt verksamhet för turistforskningsinstitutet Etour.

Tillväxtprogram- (RTP) organisationen:

RTP organisationen i Jämtland har starkt fokus på företagare. I de olika RTP grupperna finns representation från ett 30-tal olika företag. Företagarna bidrar till att RTP arbetet handlar om konkreta frågor som har relevans för att tillväxten skall öka/utvecklas i länets företag. Därutöver har vi i RTP kansliet med oss en miljömålshandläggare (del av tjänst) och jämställdhetsexperten i syfte att integrera hållbarhetsaspekterna på ett bättre sätt. RTP arbete fokuserar såväl programmet som organisationen kring företagaren och det privata företagandet.

Det regionala utvecklingsrådet bildades av länets politiker som konsekvens av att Jämtland inte genomförde ett samverkansorgan. Det är ett länspolitiskt forum där regionala utvecklingsfrågor även diskuteras över organisationsgränserna. Från detta råd deltar fyra politiker i ledningsgruppen för RTP. Stora Partnerskapet fungerar som ett allmänt forum för diskussion av regionalpolitiska frågor av stor betydelse för länets utveckling där en bredare inbjudan går ut.

Länsstyrelsen har ännu inte hittat formerna för hur statlig sektorssamverkan utvecklas på bästa sätt i länet. Det pågår arbete för att utveckla ett regionalt utvecklingsprogram. Där samordnas regelbundet insatser från länsaktörer i grupparbeten och seminarier under ledning av Rådet för regional utveckling. Kommande RUP-arbete förväntas komma fram till metoder för bättre samverkan. Länsstyrelsen har därför beslutat delta i det metodutvecklingsprojekt som Nutek initierat och som berör tretton statliga verk. Länet är pilotregion i detta metodarbete. Arbetet har påbörjats under hösten 2004 men än kan inga resultat redovisas.

I Tillväxtprogramarbetet har två s.k. dialogmöten genomförts med Nutek. Fortlöpande diskussioner har förts med Vinnova bl.a. för utformning av en Vinnväxansökan i länet. Aktiva diskussioner har förts med Turistdelegationen för insatser inom upplevelseområdet.

Inom andra sakområden sker statlig sektorssamverkan på många olika sätt såsom samverkansmodellen på turistfiskeområdet vilket innebär samordning av statliga medel (Länsstyrelsen, Fiskeriverket), kommunala medel och fonder med egeninsatser från fiskevårdsorganisationerna (fiskekortsintäkter). Samverkan angående marknadsföring av

turistfisket har under året fortsatt med JHT i projektet Drömfiske Jämtland/Härjedalen samt med Länsstyrelserna i Västernorrlands och Gävleborgs län avseende gemensam turistfiskeportal på Internet.

Vad gäller serviceförsörjning förs fortlöpande diskussioner med Konsumentverket och länsstyrelsen har särskilt medverkat i ett utvecklingsprojekt kring en central servicedatabas.

Mål 2: Kvinnor och män skall ha samma inflytande över utformningen av den regionala utvecklingspolitiken och dess insatser i länen på alla nivåer, samt få del av dem på lika villkor.

Könsfördelningen av representationen i RTP grupperna är relativ jämn. Vi inser dock att även om representationsbilden är en viktig del i att skapa en jämn könsfördelning så räcker inte detta för att vi skall anses ha en ur könsperspektiv hållbar utveckling. Inom ramen för RTP pågår ett utvecklingsarbete av förhållningssätt och ambitionsnivå kring hållbar tillväxt i Jämtlands län. Förvisso görs det redan mycket inom de olika sektorerna (jämförddhet, miljö, integration) men när det gäller hållbar sektorsamordning på mera strategisk/lång sikt (d.v.s. bortsett från hanteringen av vissa enskilda ärenden där samordningen de facto fungerar väl) finns fortfarande en hel del utvecklingsarbete att göra såväl ur kunskaps- som organiseringshänseende. Inom avdelningen för regional utveckling är en del av utvecklingsarbetet med lärande system att också se över våra bedömningskriterier när det gäller könsperspektivet inom projekt och företagsstöd. Nedan finns könsfördelningen i samtliga RTP grupper.

Grupp/sammansättning	Ant. ledam.	Sektor, organisation	Könsfördelning
Stora partnerskapet möts ca 1-2 gång per år	Ca 100 personer	Myndigheter, kommuner, ideella sektorn, akademien, näringslivsorganisationer mfl	Varierar från gång till gång
Ledningsgruppen RTP	15	4 politiker, 2 företagare, 2 näringslivsorg, 2 akademien, 4 tjm, 1 från LO	8 kvinnor 7 män
Skogen som resurs	9	5 företagare, 1 politiker, 1 resurscentra, 1 akademien, 1 tjm	6 kvinnor 3 män
Distansberoende tjänster	12	6 företagare, 1 näringslivsorg, 1 akademien, 1 resurscentra, 3 tjm	3 kvinnor 9 män
Upplevelsenärningar	9	6 företagare, 1 akademien, 2 tjm	3 kvinnor 6 män
Entreprenörskap	9	3 företagare, 2 näringslivsorg, 1 resurscentra, 1 skola, 1 akademien, 1 tjm	6 kvinnor 3 män
Länsanalysgruppen	11	1 branschorg, 2 fou, 8 tjm	5 kvinnor 6 män
Utvärderings- uppföljninggrupp Startar hösten 2004	8	1 resurscentra, 1 näringslivsorg, 6 tjm	
RUP/hållbarhetsgrupp	<i>Denna grupp</i>	<i>skall ses över utifrån</i>	<i>koppling till RTP</i>
RTP kansli	8	Samtliga tjänstemän anställda av Länsstyrelsen	5 kvinnor 3 män
TOTALT	81 (exkl stora P)	29 näringslivet 39 off sektor 8 akademien 4 resurscentra 1 facklig	36 kvinnor 37 män

Länsstyrelsen har ännu inte någon indikativ finansiering av tillväxtprogrammet. Det går därför inte att följa upp vare sig totalt eller könsuppdelat.

Länsstyrelsen har genom stödandet av kvinnliga nätverk på olika nivåer verkat för att synliggöra kvinnors resurser och indirekt gett ökade möjligheter för kvinnor att påverka beslutsprocesser. Dessutom har diskussioner förts med aktörer inom det regionala arbetet som visat på och analyserat de ojämförddade förhållanden samt framhållit vikten av en demokratisk process där både kvinnors och mäns åsikter och resurser tas tillvara.

Länsstyrelsen har följt de aktiviteter som planerats i resurscentraorganisationen. Särskilt sakkunnig har funnits som ett konsultativt stöd vid frågor och ansökningar. Huvudinriktningen har varit att länsstyrelsen lämnat stöd till speciella insatser som drivs av resurscentra, men ej medverkat i stöd till driften. Länsstyrelsens jämställdhetsfunktion har dessutom i möjligaste mån medverkat vid aktiviteter anordnade av resurscentra för att upprätthålla kontakten.

TABELLER 1.2.1 –1.2.4 - ÅTGÄRDER INOM REGIONAL UTVECKLINGSPOLITIK
Tabell 1.2.1

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande (tkr)	2004	2003
1. Regionalt utvecklingsbidrag	57 712	60 019
2. Landsbyggsbidrag (exkl. stöd till kommersiell service)	18 664	25 166
varav landsbyggsbidrag (exkl. konsultcheckar)	18 091	24 258
varav konsultcheckar	573	908
3. Stöd till kommersiell service	6 396	4 994
4. Småföretagsstöd	0	0
5. Sysselsättningsbidrag	14 580	6 600
6. Såddefinansiering	2 726	3 245
7. Regional projektverksamhet	40 456	79 742
8. Uppföljning och utvärdering	2 203	1 655
Totalt	142 737	181 421
9. Företagsstöd 2004 mot bemyndigande (ändamål 1-6 ovan) som avser medfinansiera EG:s strukturfondsprogram (tkr)	0	
10. Regional projektverksamhet 2004 som medfinansierar EG:s strukturfondsprogram (tkr)	20 030	15 334
11. Beslut år 2004 mot bemyndigande som avser medfinansiering av regionala tillväxtavtal (tkr)	40 456	79 766
varav medfinansiering av EG:s strukturfondsprogram	20 030	

Redovisade belopp under ändamålen 1-7 skall inkludera ev. medfinansiering av EG:s strukturfondsprogram (se 20 § Anslagsförordningen(1996:1189)) Beslut mot ändamål 8 Uppföljning och utvärdering görs mot anslag.

Tabell 1.2.2

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande avseende stöd till ekonomiska föreningar (t.ex. kooperativ verksamhet) (tkr)	2004	2003
Företagsstöd	797	2 297
Regional projektverksamhet	5 805	6 597
Totalt	6 602	8 894

Redovisade belopp skall inkludera ev. medfinansiering av EG:s strukturfondsprogram

Tabell 1.2.3

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande avseende stöd till utsatta lokala arbetsmarknadsregioner (tkr)	2004
LA-region Östersund, Krokom, Bräcke, Ragunda och Berg	54 422
LA-region Strömsund	6 406
LA-region Åre	23 039
LA-region Härjedalen	43 739
Totalt	127 606

Tabell 1.2.4

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande avseende stöd till lokala och regionala resurscentra för kvinnor (tkr)	2004
På toppen Qleader	495,4

Mål 3: Länsstyrelsen skall utveckla åtgärder för kommersiell service i serviceglesa områden. (Målet gäller ej länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skånes och Västra Götalands län).

Stöd till kommersiell service

Stöd har lämnats med utgångspunkt från servicestrategiska underlag och erfarenheter. I handläggningen har i alla sammanhang särskilt observerats den reguljära basservicens eventuella samverkans- och/eller samordningsmöjligheter med aktörer inom hela det samhälleliga serviceområdet.

Under året har det beviljats 6,4 mnkr i stöd till kommersiell service. Av tolv ärenden, som avser stöd till kommersiell service, har det i fyra ärenden beviljats medel till kvinnliga företagare, i ett ärende till en manlig företagare och i resterande sju ärenden beviljats medel till företag med både manlig och kvinnlig företagare. Beviljade stöd har bidragit till en god tillgång till kommersiell service för kvinnor respektive män i samma utsträckning som kvinnor respektive män ingått i upptagningsområdet för respektive butik/serviceställe var till stöd utgått.

Projektmedel ur länsstyrelsens årliga anslagsram har inte finansierat eller utgjort medfinansiering i samband med åtgärder riktade mot kommersiell service. Trots detta har ett flertal olika projektsatningar genomförts vilka hämtat sin finansiering från den extra tilldelningen av bidrag (2,3 mnkr) från regeringen/departementet under december 2002. Av dessa bidrag nyttjades 1,2 mnkr under 2004.

Länsstyrelsens styrelse antog i februari 2004 ett av länsstyrelsen i samarbete med kommuner, statliga servicegivare och lokal befolkning framtaget "Program för upprättande av Strategisk Serviceförsörjningsplan för länet åren 2004 – 2007". Programmet fungerar som ett styrdokument vilket identifierar befintlig service och behov av riktade åtgärder för att säkra God Servicenivå i länet som helhet.

Under 2004 har länsstyrelsen initierat ett flertal olika insatser som var och en - enskilt såväl som i samverkan och i enlighet med programmet – förutsätts öka medvetenheten om villkor och förutsättningar för bevarad service. Exempel på sådana åtgärder är:

- fortsatt arbete med att vidareutveckla lokala utvecklingsprogram,
- informationsinsatser,
- projektsamarbete med Konsumentverket och Kalmar län i syfte att om möjligt utveckla analysverktyg och analysfunktioner av den nationella servicedata- och lanthandelsdatabasen,
- fortlöpande arbete inom ramen för rikspjektet "Affär på Landet",
- initiativ för att öka medvetenheten hos ungdomar om den lokala basservicens betydelse för lokal utveckling (ungdomspraktik i lanthandel),
- särskilda konsultinsatser för att utreda överlevnadsförutsättningar för lanthandel i framför allt tätortsnära landsbygd samt
- att identifiera utbildningsbehov och påbörja omfattande lanthandelsutbildning i syfte att så långt möjligt öka förutsättningarna för lönsamhet – och därmed servicebevarande i länets gles- och landsbygdsområden.

Utöver detta har länsstyrelsen fortsatt att erbjuda och genomföra återkommande lanthandelsseminarier under vilka ömsesidigt informationsutbyte sker mellan servicemarknadens aktörer, länsstyrelsen samt lanthandlare.

Länsstyrelsen har också initierat ett samarbete mellan två butiker i syfte att ha en gemensam varubeställning där en butik utgör s.k. satellitbutik.

Mål 4: Länsstyrelsernas arbete med jordbruks- och fiskeåtgärder skall bidra till att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken. Länsstyrelsen skall också arbeta för att uppnå de mål som slagits fast i miljö- och landsbygdsprogrammet samt för jordbruks- och fiskeåtgärder i Mål 1-programmen. Arbetet skall underlätta och främja lantbrukarens och fiskarens roll som företagare.

Insatser, samverkan och synergieffekter inom området jordbruks- och fiskeåtgärder

Redovisningen nedan återger väsentliga insatser fördelade på områdena lantbruk, fiske och landsbygdsutveckling. Här redogörs även för samverkan med olika organisationer.

Synergieffekter mellan LBU-insatser, Mål1 och övriga landsbygdsåtgärder uppnås via omfattande samråd i anslutning till handläggning av projektstöd då flertalet insatser är finansierade via mål1-programmet.

Lantbruk

Jordbruket utgör en integrerad del i landsbygdens totala utveckling. Inom ramen för insatsområde II i miljö- och landsbygdsprogrammet finns de stöd som skall bidra till att modernisera, effektivisera och stärka jordbruket och dess konkurrenskraft samt stöd till diversifiering av lantbruket. Stöden utgörs främst av investeringsstöd, startstöd och förädlingsstöd samt projektstöd. Efterfrågan på investeringsstöd har under året ökat något efter det att översynen av CAP och den svenska tillämpningen av MTR presenterats. Fortfarande återstår dock många tillämpningsfrågor att lösa.

I investeringsstöd utbetalades ca 17 mnkr jämfört med 14 mnkr föregående år. Intresset för startstöd var fortsatt högt och antalet ansökningar ökade. Utbetalningarna uppgick till 2,4 mnkr. Även antalet ansökningar om förädlingsstöd ökade. Utbetalningarna uppgick till ca 9 mnkr.

Projektstöd har främst utgått till två storprojekt Eldrimner och Mer vörd mat. Projektägare för det senare är LRF. Eldrimner, som sorterat under länsstyrelsen, syftar till att bl.a. genom diversifiering stimulera utvecklingen av sysselsättningen och produktion i den småskaliga livsmedelsförädlingen i länet. Övriga målsättningar är att öka lönsamhet och omsättning på befintliga företag. Arbetet i projektet, för att uppnå målen, har främst bedrivits genom utbildningsinsatser, studieresor, flyttbara mejerier, rullande produktionskök och mässor.

Finansieringen av Eldrimner som mål 1- projekt upphörde vid utgången av 2003. Under 2004 har ett stort arbete lagts ner för att ombilda Eldrimner till ett nationellt resurscentrum för småskalig livsmedelsförädling. För detta arbete har projektet disponerat regionalpolitiska projektmedel samt medel från jordbruksdepartementet. Beslut om finansieringen av det framtida Eldrimner förväntas under 2005.

För att underlätta lantbrukarens roll som företagare har länsstyrelsen hos Övervakningskommittén föreslaget att en ny finansiering K2 införs i Mål-1 Södra. Medel för denna kompetensutveckling hämtas ur investeringsstödet och beslut förväntas från Bryssel under första kvartalet 2004. Projekt har också drivits för att bredda företagandet inom lantbrukssektorn.

Länsstyrelsen har samverkat med LRF och förädlingsföretag i dessa frågor.

Fiske

För fiskerinäringen har möjligheten att göra investeringar i vattenbruk och förädling via Fiskefonden (mål-1) varit en positiv utvecklingsfaktor även under 2004. Dit hör bl a en omfattande utbyggnad av en avelshall för röding vid Skärgårdshavets Fisk AB i Bispgården. Under våren arrangerade Länsstyrelsen ett välbesökt nationellt seminarium om vattenbrukets utvecklingsmöjligheter i samverkan med Fiskeriverket och Länsstyrelsen i Västernorrland. Produktionen av röding för konsumtion var något under 200 ton under 2004.

Länsstyrelsens insatser på turistfiskeområdet, enligt handlingsprogrammet "Utveckling av fisketurism 2000-2006", har givit fortsatt positiva resultat. Arbetet med ett nytt ramprogram i mål-1 (Produktutveckling av fisketurism 2003-2005) har pågått under året med koppling till länets regionala tillväxtprogram, insatsområde Upplevelsenäringar. Under en första 2-årsperiod har totalt 12 mnkr investerats i fiskevård och övrig produktutveckling. Insatserna har underlättat etablering av fiskecamper, guideföretag, fiskeredskapsaffärer m.m. och förstärkt den lokala ekonomin i områdena..

Landsbygdsutveckling

Kommunerna i länet drev även under 2004 gemensamt ett mål1-finansierat ramprogram för landsbygdsutveckling. Inriktningen på detta är att hitta kommersialiserbara verksamheter kring de insatser som drivits tidigare i form av stöd till byutvecklingsgrupper, ideella föreningar och kooperativ. Programmet för lokal utveckling och entreprenörskap har kopplats till kommunernas hantering av landsbygdsprogrammet. Även detta har pågått enligt plan under 2004 och kommer att avslutas under 2005.

Synergieffekter med LBU-insatser uppnås via omfattande samråd i anslutning till handläggning av projektstöd då flertalet insatser är finansierade via mål1-programmet. Länsstyrelsen har vidare under 2004 slutfört ett utredningsarbete kring jordbrukets- och livsmedelsförädlingens betydelse för regional tillväxt. I detta arbete har flera aktörer som är involverade i länets landsbygdsutvecklingsinsatser deltagit.

Verksamhetsgren Miljömålsarbete

TABELL 1.3 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN MILJÖMÅLSARBETE

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs 2004). Årsarbetskrafter och kostnader i enlighet med uppdrag 12 (tillförda medel 2002 och 2004) skall utöver att ingå i kolumn B och C särredovisas i kolumn D och E.

Kostnader för VG Miljömålsarbete	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter	Varav kostnader (tkr) i enlighet med uppdrag 12	Varav årsarbetskrafter i enlighet med uppdrag 12
A	B	C	D *	E *
Totala kostnader VG Miljömålsarbete (exkl. OH)	33 986	35,7		
varav Övergripande miljömålsarbete och miljöövervakning (501, 502)	6 836	10,6		
varav Skydd av områden inkl skötsel mm (511)	6 026	7,2		
varav (512)	9 693	9,4		
varav (513)	46	0,1		
varav (519)	6	0,0		
varav Efterbehandling av förorenade områden (577)	1 166	1,9		
varav Kalkning (58)	6 899	4,0		
varav Miljöarbete inom rennärning (611, 614, 619)	3 263	2,4		
varav Miljöarbete inom fiske (621, 629)	51	0,1		
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	7 397	7,3		
Totala kostnader VG Miljömålsarbete (inkl. OH)	41 383	43,0		

*) Svar kan ej lämnas för kolumnerna D och E då återrapporteringskravet är felaktigt formulerat.

TABELLER 1.3.1 – 1.3.3 – LÄNSFAKTA INOM MILJÖOMRÅDET

Nedanstående tabeller svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Miljömålsarbete.

Tabell 1.3.1

Länsfakta inom fiskeområdet	2004-12-31	2003-12-31	2002-12-31
Antal fiskevårdsområden	163	163	163
Antal yrkesfiskelicenser	1	1	1
Antal fartygstillstånd	0	00	0
Antal inkomna ansökningar om stöd ur strukturfondsprogram	3	4	4

Tabell 1.3.2

Länsfakta kulturmiljö	2004-12-31	2003-12-31	2002-12-31
Antal registrerade fornlämningar (exkl. marina)	22 500	22 500	22 500
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap. kulturminneslagen	85	82	78
Antal kyrkobyggnader enligt 4 kap. kulturminneslagen	101	101	101
Riksintresseområden för kulturmiljövården, <i>antal</i>	61	61	61
<i>yta (ha)</i>			
Kulturresevat, <i>antal</i>	1	1	1
<i>yta (ha)</i>	2 698	2 698	2 698
Andel av länets kommuner som har kulturmiljöprogram (%)	1)		

1) Ingen av länets kommuner har ett aktuellt och kommunomfattande kulturmiljöprogram

Tabell 1.3.3

Utbetalade bidrag för kulturmiljö, summa (tkr)	2004	2003	2002
Bidrag, vilka länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	0	0	0
Bidrag, vilka länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Riksantikvarieämbetet har gjort utbetalningen	6 767	8 859	9 067

Politikområde Miljöpolitik

Mål: Att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta.

Verksamhetsområde Pådrivande och förebyggande arbete

Mål: Att nationellt och internationellt utveckla och tillämpa styrmedel i enlighet med de fem grundläggande miljövårderna samt påverka attityder och beteenden hos individer och organisationer så att de agerar i enlighet med sitt miljöansvar.

Verksamhetsområde Bevara och restaurera natur och miljö

Mål: Att effektivt genomföra insatser för att bevara, skydda och vårda miljö samt restaurera och återställa skadad miljö för att nå miljökvalitetsmålen.

Verksamhetsområde Kunskap och underlag för miljöarbete

Mål: Att genom forskning, uppföljning och analys ta fram den kunskap som behövs för att genomföra och förnya insatser för att nå miljökvalitetsmålen.

Pådrivande och förebyggande arbete

Som pådrivande arbete har riktad information lämnats till länets samtliga kommuner om statsbidrag för kommunala naturvårdsinsatser. Informationen resulterade i ansökningar från tre kommuner. Samtliga tre kommuner fick bidrag som totalt uppgick till 1,5 mnkr.

Begränsad klimatpåverkan

En regional konferens om klimatinvesteringsprogram (KLIMP) har arrangerats under året. Resultatet blev att Östersunds kommun lämnade in en ansökan om bidrag till Naturvårdsverket. Kommunen beviljades bidrag om 7,2 mnkr.

Länsstyrelsen har aktivt deltagit och delvis finansierat ett mycket uppskattat och välbesökt miljöbilsseminarium som samarrangerades av Östersunds kommun, Energikontoret och Länsförsäkringsbolaget.

Tillsammans med Energikontoret, Länsförsäkringar, Östersund- och Åre kommuner har Länsstyrelsen bjudit in representanter från bränslebolagen, länstrafiken, Jämtkraft och landstinget för att diskutera förutsättningarna för etablering av fler E85 tankställen i Jämtlands län. I länet finns för närvarande två stationer (Östersund och Sveg) som tillhandahåller etanolbränsle.

Frisk luft

Pågående lokala investeringsprogram (LIP) i Bräcke, Ragunda och Krokom har följts upp under året. Länsstyrelsen har också granskat Östersunds kommuns slutrapport över deras lokala investeringsprogram.

För att öka intresset för miljövänligt bränsle har kriterier tagits fram till ett ekonomiskt investeringsstöd för tankställen som vill sälja alkylatbensin. Annonsering om möjlighet till att söka bidrag har gjorts.

Länsstyrelsen har initierat ett projekt med syfte att studera emissioner från skotertrafik. Projektet omfattar avgasmätningar i förarmiljö, samt seminarier med fokus på utveckling av hälso- och miljöfrågor i skotertrafiken. Genomförandet ska ske under 2005.

I samarbete med skoterorganisationer i länet har ett skoterseminarium genomförts. Seminariet hölls i Gräftåvallen och besöktes av ca 100 personer. I december anordnades även en workshop i Östersund. Syftet med workshopen var att knyta ihop ett rikstäckande expertnätverk i skoterfrågor. Under året har Länsstyrelsen och länets skoter organisationer även framställt en broschyr om hälsa och miljöaspekter vid skoteråkning.

Bara naturlig försurning

Länsstyrelsen har under det gångna året fortsatt med miljökalkningsarbetet. Omfattningen har minskat något men det förebyggande arbetet för att förhindra skador i länets sjöar och vattendrag har trots detta uppvisat ett mycket gott resultat.

Levande sjöar och vattendrag

Införandet av nya beskattningsmodeller för länets strömmande vatten har fortsatt i syfte att åstadkomma ett mer balanserat fångstuttag och en hållbar utveckling inom turistfisket (optimeringsprojektet).

Grundvatten av god kvalitet

Länsstyrelsen har stimulerat kommunerna till att skydda sina större dricksvattentäkter. Resultatet blev att Åre kommun lämnat in en ansökan om fastställelse av vattenskyddsområde i Storlienområdet. Ansökan är under slutfasen av handläggningen.

Bevara och restaurera natur och miljö**Levande skogar**

För att bevara och skydda värdefulla naturområden och hotade arter har arbete med naturreservatsbildning haft hög prioritet. Fyra områden har skyddats som naturreservat och ett flertal har samtidigt blivit färdiga för beslut. Reservaten är följande och är samtliga naturskogar:

Objekt	Total areal	Produktiv skogsmark
Gäle	14	14
Sättmyrberget	59	58
Höjden Äspnäs	147	147
Finnsjöberget/Gastsjö	86	84

Särskilda insatser har gjorts i inventerings- och förhandlingsfasen samt i arbetet med den regionala strategin för skogsskyddet. Vid inventeringsarbetet har särskild vikt lagts vid att samordna värdefulla objekt så att fragmentering motverkas. Omfattande inventeringsinsatser har även utförts inom ramen för åtgärdsprogram för hotade arter

I skydd och skötseln av naturområden har särskilda insatser gjorts dels på vissa skogliga objekt för att bevara den biologiska mångfalden dels i fråga om skyltning och utmärkning av naturreservat.

Giftfri miljö

Det totala antalet förorenade områden i Jämtlands län har uppskattats till ca 2 500. Uppskattningen har gjorts utifrån det antal objekt som hittills har identifierats i länet.

Arbete pågår genom tillsyn och egna ansvarsutredningar och ansvarsbedömningar. Länsstyrelsen informerar regelbundet kommunerna om efterbehandlingsarbetet. Kommunernas intresse för att driva efterbehandlingskrav mot befintliga verksamhetsutövare är tyvärr mycket svalt.

Bara naturlig försurning

Kalknings- och effektuppföljningsprogrammet har genomförts. Mindre förändringar har dock skett för att anpassa verksamheten efter de nu aktuella förhållandena avseende bland annat nedfallets storlek. Totalt påverkade restaureringen ca 2450 km av länets vattendrag och ca 110 km² sjöyta.

Levande sjöar och vattendrag

Översyn och lokal förankring av bevarande- och utsättningsstrategier har fortsatt inom ramen för fiskeplanering i Krokoms kommun. Arbetet med omprövning av vattendomar har fortsatt. I Ljusnans vattensystem har en preliminär överenskommelse om att rädda Grundsjöns rödingbestånd kommit till stånd. Arbete med bevarandeprogram för vattendrag skyddade i nätverket Natura 2000 har fortsatt och kommer att slutföras under 2005.

Restaurering av flottledsrensade strömvatten har pågått under en följd av år som ett led i fiskevårdsverksamheten. Under 2004 genomfördes en detaljerad kartläggning av det totala antalet restaurerade vattendragssträckor. Till och med 2003 hade 315 delsträckor åtgärdats. Under 2004 har ytterligare 10 delsträckor åtgärdats. Ett mindre antal dammar och felaktigt lagda vägtrummor inom ramen för arbetet med biologisk återställning i kalkade vatten har också åtgärdats. Under 2004 har ett samarbetsprojekt med Vägverket region mitt inletts med en inventering av biflöden till Gimån. Totalt har 330 vägtrummor inventerats och protokollförts.

Kunskap och underlag för miljöarbete

För att skapa underlag för länets miljöarbete har Länsstyrelsen genomfört ett regionalt miljöövervakningsprogram. Programmet möjliggör för Länsstyrelsen att följa den långsiktiga utvecklingen av miljösituationen.

Under året har Länsstyrelsen fortsatt arbetet med att integrera uppgifter från miljöövervakning med den regionala miljömålsuppföljningen.

Levande skogar

Som underlag till bildande av fler naturreservat har länsstyrelsen utfört naturinventeringar av kvarvarande ur- och naturskogar.

Bara naturlig försurning

Länsstyrelsen har under det gångna året arbetat med en revidering av kalkningsplanen för länet. De nya kunskaper som råder avseende nedfallets storlek utgör förutsättningen och grunden till denna revidering. Den nu framtagna åtgärdsplanen är ett bra underlag för kommande års miljöarbete.

Giftfri miljö

Som underlag för miljöarbetet inom förorenade områden har uppskattning av antalet objekt fördelade inom riskklasserna 1-3 genomförts. Uppskattningen som kan hamna i riskklass 2 eller 3 har gjorts utifrån den befintliga riskklassningen av objekt. Det antas att inga fler objekt inom Jämtlands län hamnar i riskklassen 1. Uppskattningen har gjorts utifrån det ca 1 000 objekt som redan är identifierade

En åtgärdsutredning för Hissmofors (riskklass 1) har upphandlats och genomförts. Vidare har kompletterande undersökningar och provtagningar genomförts. Höga halter har konstaterats inom vissa delar av Hissmoforsområdet. Förhandlingar har under hösten inletts med Svea Skog om ansvarsfrågan för en del av området.

För att minska användningen av kemikalier har länsstyrelsen arbetat med kartläggning av kemikalieanvändningen inom A-, B och C-klassade företag samt inom hushållen.

För att skapa kännedom om hur kemikalier sprids och används i samhället har förekomst av miljö- och hälsofarliga ämnen i slam från sex reningsverk och två slamlaguner undersökts. Proverna är under analys hos IVL.

Fem av åtta kommuner har ansökt om och fått dispens för deponering av utsorterat brännbart hushållsavfall. Samtliga dispenser har sin grund i kapacitetsbrist.

Levande sjöar och vattendrag

Projektet "Nyttjande av fiskbestånd" har bidragit till metodutveckling och kunskapsuppbyggnad vad avser beståndsuppskattningar och utformning av beskattningsmodeller för laxfiskbestånd. Projektet har under året fortsatt som ett delprojekt i ramprogrammet produktutveckling fisketurism. De skärpningar av fiskereglerna och fisketillsynen som införts har haft positiv påverkan på individtäthet och beståndsstruktur hos öring och harr och därmed på fiskekvaliteten i ett flertal av länets viktigaste strömfiskvattnen.

Storslagen fjällmiljö

Ett samarbetsprojekt mellan Jämtlands-, Dalarnas-, Västerbottens och Norrbottens län har under året samordnats av Länsstyrelsen i Jämtland. Projektet utgörs av en heltäckande förändringsstudie av vegetationen i torr och skarp rished. Inom projektet har metodik för uppföljning av gynnsam bevarande status för Natura 2000 habitatet 4060 tagits fram.

Uppföljning av miljömålen Storslagen fjällmiljö, Begränsad klimatpåverkan och Biologisk mångfald samordnas i ett projekt på uppdrag av Naturvårdsverket. Uppdraget omfattar framtagande av uppföljningssystem för ett antal Natura 2000 habitat. Färdiga förslag finns för habitat 4060 (Fjällhedar och boreala hedar) samt 9040 (Nordisk fjällbjörkskog). Arbeta pågår för habitat 6150, 6170, 8110, 8120, 8210, 8220, 8230, och 9040.

Frisk luft

Ovikens snöskoterklubb har beviljats medel om högst 74 500 kronor ur ramprogrammet för miljömålsåtgärder för att i samverkan med andra skoterklubbar, Östersunds kommun och Länsstyrelsen genomföra ett seminarium som fokuserar på att öka kunskaper om miljö- och hälsorisker med skoteravgaser. Syftet är att väcka intresset för ökad efterfrågan och utbyggnad av distribution av alkylatbensin.

Mål 1: Länsstyrelserna skall verka för att nå de av riksdagen beslutade miljö kvalitetsmålen med tillhörande delmål och sektorsmål som har beslutats inom särskilda politikområden såsom jordbrukspolitik, fiskeripolitiken, kulturpolitiken, skogspolitiken, rennäringspolitiken och transportpolitiken. Härvid skall länsstyrelserna särskilt verka för

- en hög måluppfyllelse i de skilda handlingsprogrammen för jordbrukets miljöeffekter, särskilt miljö- och landsbygdsprogrammets insatsområde I,
- att andelen privatfinansierade åtgärder när det gäller efterbehandling av förorenade områden ökar,
- att arbetet med skydd av värdefulla områden och hotade arter prioriteras,
- att arbetet med skydd och skötsel av naturområden och hotade arter bedrivs så att biologisk mångfald bevaras och friluftslivet främjas och att fragmentering av naturmiljön motverkas.

Genomförande av EG:s ramdirektiv för vatten i det regionala miljöarbetet

Länsstyrelsen har under året tagit del av den information som funnits tillgänglig vad gäller vattendirektivet, deltagit i samarbetsprojekt inom Bottenhavets vattendistrikt samt inlett arbetet med att rekrytera personal för arbetet med direktivet.

Säkerställande av kvalitet på MKB vid godkännande enligt väglagen och lagen om byggande av järnvägar

Länsstyrelsen säkerställer kvaliteten på miljökonsekvensbeskrivningar vid godkännanden enligt väglagen (1971:948) och lagen (1995:1649) om byggande av järnväg genom tvärssektoriell samverkan kring inlämnade samrådshandlingar mellan funktionerna Hållbar samhällsplanering och boende, Miljöskydd, Naturvård och övriga inom Länsstyrelsen som kan vara berörda. Före Länsstyrelsens godkännande av respektive MKB kontrolleras att Länsstyrelsens synpunkter har beaktats. Handläggande tjänstemän på Länsstyrelsen har under året som vidareutbildning deltagit på ett av Vägverket anordnat MKB-seminarium.

Arbetet i de regionala rovdjursgrupperna

Den regionala rovdjursgruppen har under året haft fem sammanträden. Det huvudsakliga arbetet har omfattat utformningen av de regionala förvaltningsplanerna för de fyra stora rovdjuren. Gruppen har även varit representerad vid en träff med rådet för rovdjursfrågor. Dessutom har rovdjursgruppen hållit tre mycket välbesökta informations- och diskussionsmöten ute i länet för allmänheten där länsstyrelsen informerade om förvaltningsplanerna och samtidigt erhöll en hel del synpunkter. En särskild informationsbroschyr och utkast till de förvaltningsplaner togs fram som underlag för mötena. Arbetet i gruppen har fungerat bra och representanterna i gruppen har visat stort engagemang och intresse för frågorna. Länsstyrelsen har haft ett gott stöd av gruppen.

Stärka dialogen med medborgarna och uppnå lokal delaktighet i bevarandearbetet

Dialog och delaktighet på lokal nivå är en naturlig del av det ordinarie arbetet. Den stora förbättringen under senare år på detta område är möjligheten att lägga in stora mängder information på länsstyrelsens hemsida. Naturinformation, naturvärden och olika skydd och regler är de viktigaste komponenterna. Härigenom undviks en mängd missuppfattningar och underhandskontakterna mellan allmänheten och berörda tjänstemän blir betydligt enklare och mera konstruktiva då en hel del "baskunskap" inhämtats i förväg. Underhandssamråd görs regelbundet och riktade samråd med vissa grupper förekommer även. Länsstyrelsens fältpersonal deltar i lokala turist- och naturvårdsprojekt.

Länsstyrelsen producerar också annat informationsmaterial såsom broschyrer och mindre skrifter som beskriver natur, naturvärden och naturskydd för mindre, greppbara delar av länet. Dessa produkter riktar sig till såväl lokalt boende som turister.

Integrering av naturvårds- och miljövårdsinsatser i arbetet med att genomföra regeringens politik för regional utveckling

En representant från miljömålsfunktionen sitter med i RTP-kansliet, och arbetar för att inrymma miljömålen i tillväxtprogrammet. Arbetet går tyvärr trögt.

Väsentliga insatser för att nå målen för handlingsprogrammen för jordbrukets och fiskets miljöeffekter i miljö- och landsbygdsprogrammets insatsområde I, samt samverkan och former för samverkan med myndigheter och organisationer.

Miljöstöden samt kompetensutvecklingen (KULM) av jordbrukare i miljöfrågor utgör länsstyrelsens medel för att uppnå miljö kvalitetsmålen och miljömålen för jordbruket och odlingslandskapet. För miljömålet Ett rikt odlingslandskap har regionala delmål fastställts som bl.a. berör arealen brukad/hävdad åkermark och slätterängar, ekologiskt odlad mark och medvetenheten hos länets lantbrukare om betydelsen av kretsloppstänkande och resurshushållning inom lantbruket.

Till länets lantbrukare har ca 86 mnkr i miljöstöd utbetalats under året. Störst är stöden till öppet odlingslandskap om ca 49 mnkr och stödet till ekologisk produktion om ca 22 mnkr. Till detta kommer kompensationsbidraget, som också innefattas i insatsområde 1 och uppgick till ca 44 mnkr.

Miljöstöden inklusive kompensationsbidraget utgör ca 50 % av samtliga ersättningar som utgår till länets lantbruk.

Länsstyrelsen har utvecklat arbetet med att koppla miljönytta till miljöstöden för lantbrukare. Detta har skett genom riktade satsningar till stödtagare och genom att skapa kontaktnät inom avdelningen mellan stödhandläggare, kontrollanter och rådgivare. Därtill har även skriftligt informationsmaterial samt riktat informationsblad utvecklats.

Samverkan har skett med LRF, Milko och kommunerna i miljöfrågor bl.a. inom ramen för den arbetsgrupp som utarbetade de regionala delmålen för Ett rikt odlingslandskap.

För fiskerinäringen har möjligheten att göra investeringar i vattenbruk och förädling via Fiskefonden (mål-1) varit en positiv utvecklingsfaktor även under 2004. Dit hör bl.a. en omfattande utbyggnad av en avelshall för röding vid Skärgårdshavets Fisk AB i Bispgården. Under våren arrangerade Länsstyrelsen ett välbesökt nationellt seminarium om vattenbrukets utvecklingsmöjligheter i samverkan med Fiskeriverket och Länsstyrelsen i Västernorrland.

Länsstyrelsens insatser på turistfiskeområdet, enligt handlingsprogrammet "Utveckling av fisketurism 2000-2006", har givit fortsatt positiva resultat. Arbetet med ett nytt ramprogram i mål-1 (Produktutveckling av fisketurism 2003-2005) har pågått under året med koppling till länets regionala tillväxtprogram, insatsområde Upplevelsenärningar. Under en första 2-årsperiod har totalt 12 mnkr investerats i fiskevård och övrig produktutveckling. Insatserna har underlättat etablering av fiskecamper, guideföretag, fiskeredskapsaffärer m.m. och förstärkt den lokala ekonomin i områdena.

Mål 2: Länsstyrelserna skall utveckla det regionala mål- och uppföljningsarbetet i bred förankring i länet så att det ger underlag för arbetet inom denna och andra verksamhetsgrenar.

Miljömålsarbetet har bl.a. inriktats mot att integrera miljömålen i Länsstyrelsens olika verksamheter. Samtliga avdelningar har genomgått intern utbildning inom områdena, miljömålsuppföljning, miljömålsåtgärder och målstyrning. Vidare har satsats på att sprida kunskap om miljömålen och miljömålsåtgärder både internt och externt.

Processerna har drivits genom:

- Seminarier, avdelningsmöten, kommunbesök (i tre av åtta kommuner), utvecklad och omarbetad information på Länsstyrelsens hemsida.

- Framtagande av en webbaserad miljömålslathund. Lathunden ska användas som hjälp till företag och handläggare på regionalekonomiska funktionen i sitt arbete med de regionala miljömålen inom sin verksamhet eller när de har behov av att beskriva dess miljöpåverkan. Lathunden ska även förenkla kommunikationen om miljömål mellan länsstyrelsen och företag samt internt inom länsstyrelsen.
- Framtagande av material för sammanställning till en miljömålsbroschyr vilken kommer i tryck efter nyår. I broschyren ska redovisas uppföljning av de mest prioriterade regionala miljömålen och åtgärder. Broschyren riktar sig till länets politiker och till en miljömålsintresserad allmänhet.
- Framtagande av en miljömålsmatris som tydliggör vem som ansvarar för vilken miljömålsåtgärd.
- Utveckling av uppföljningsindikatorer. Under hösten har arbetet med hållbarhetsindikatorer påbörjats. Indikatorerna tar hänsyn till en hållbar samhällsutveckling socialt, ekologisk och ekonomiskt.
- Färdigställande av en miljömålsdatabas för lagring, visning och rapportering av data för miljömålsuppföljning. Miljömålsuppföljningen har genom databasen blivit mer tillgänglig. Databasen innehåller aktuella uppgifter om de regionala miljömålen och det regionala uppföljningssystemet. Den innehåller även rapporter med sammanställningar över struktur, ansvar och status för indikatorerna i uppföljningssystemet. Databasen finns tillgänglig för samtliga tjänstemän på länsstyrelsens intranät.
- Ett samarbete har påbörjats mellan uppföljning av miljömålen och länsstyrelsens miljöledningssystem. En struktur har skapats för att spara resurser i det gemensamma uppföljningsarbetet.

För att stimulera genomförandeåtgärder har Länsstyrelsen instiftat ett ramprogram för miljömålsåtgärder. Programmet omfattar 1 mnkr. Kommuner och organisationer har uppmanats att från programmet ansöka om medel för miljömålsåtgärder. Totalt inlämnades 19 ansökningar. Medel beviljades till 13 ansökningar och hela summan om 1 mnkr har fördelats.

Skyddsarbetet för våtmarkerna har påbörjats. Skiss till handlingsplan för att begränsa såväl laglig som olaglig barmarkskörning har utarbetats. Frågan har tagits upp i Fjälldelegationen som skickar särskild skrivelse i denna fråga till Miljödepartementet.

Kompletteringar av ytterligare Natura 2000-objekt genomförs löpande i samråd med Naturvårdsverket. Arbetet med att utarbeta och förankra bevarandeplaner för Natura 2000-områdena pågår.

Särskilda insatser har riktats mot naturbetesmarker, slåtterängar, fåbodar och fjällägenheter. För bevarande av betesmarker och slåtterängar har 12,8 mnkr utbetalats till länets lantbrukare i miljöstöd. Riktad rådgivning har bedrivits inom ett flertal NBO-objekt och Natura 2000-områden.

Ett projekt ur EU-fonden LIFE-Nature för ett femårigt bevarandearbetet inom fåbodar, fjällägenheter, naturbetesmarker och slåtterängar har påbörjats under året. Huvuddelen av de objekt som ingår är NBO-objekt och samtliga är Natura 2000-objekt.

Inom ramen för Fjälldelegationen pågår flera delprojekt där olika företeelser eller verksamheter avses samordnas mellan länen. Exempel på detta är:

- RUSTA- projektet är en genomgång av statens samtliga anläggningar i fjällvärlden samt en bedömning av kostnaderna för att dels upprusta dem dels hålla dem i gott skick.
- LEDKAT- projektet är ett förslag till klassificering av de statliga fjällederna med inriktning på att differentiera standarden på lederna.
- TERRÄNGKÖRNINGSPROJEKTET syftar till att löpande samordna reglerna för skotertrafik i fjällvärlden.

VO Tillsyn och vägledning

Mål 1: Ett ökat skydd för enskilda och värnande om samhället i övrigt genom såväl tillsyn som vägledande arbete. För 2004 gäller att de länsstyrelser som inte upprättat tillsynsplaner skall upprätta sådana.

TABELL 2.1 – STATISTIK ÖVER TILLSYNSVERKSAMHETEN

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som anges för verksamhetsområde Tillsyn och vägledning. Ärenden som redovisas under tabell 3.1 (Ärendehandläggning) skall exkluderas i nedanstående tabell.

Definitioner till tabell 2.1:

- 1) med tillsynsobjekt avses verksamheter, produkter eller anläggningar, dvs. de enheter som är föremålet för tillsyn enligt av staten fastställda normer. I de fall där tillsyn görs över andra tillsynsorgan (vanligtvis kommuner) kan tillsynsobjekt avse kommun. I övriga fall skall tillsynsobjekt EJ avse kommun eller kommundel, då denna är att betrakta som objektansvarig, dvs. den som ansvarar för att tillsynsobjektet uppfyller statens krav. Kolumn B skall avse bruttopopulationen av tillsynsobjekt. Om svårigheter finns att ange ett exakt antal, skall en uppskattning av antalet tillsynsobjekt göras. Antalet skall avse 1/1-04. Om antalet väsentligt förändrats under året skall det kommenteras.
- 2) med antal objekt som varit föremål för tillsyn avses de objekt som omfattats av alla de delar/procedurer som länsstyrelsen definierar som tillsyn. Om svårigheter finns att ange ett exakt antal, skall en uppskattning av antalet tillsynsobjekt göras. Kommentera om uppgiften avser faktiskt antal eller uppskattat antal.
- 3) När en verksamhetsinnehavare anmäler en förändring av verksamheten skall det i stället räknas som egeninitierat tillsynsärende och ingå i kolumn D. Såväl pågående som beslutade ärenden skall omfattas.
- 4) med tillsynsplan avses en arbetsplan i vilken omfattning, inriktning och tidsangivelser för tillsynen anges.
- 5) med vedertagna metoder avses metoder/procedurer framtagna för att underlätta tillämpningen av myndighetens tillsynsuppdrag och för att säkra att detta tillämpas likvärdigt inom givna ramar.
- 6) med allvarliga brister avses brister hos tillsynsobjektet som av länsstyrelsen bedöms vara så allvarliga att om de inte åtgärdas kan leda till skada eller andra negativa effekter för den enskilde eller för samhället i övrigt. Avser ej ärenden utan objekt.
- 7) med antal tillsynsobjekt med allvarliga brister som ej åtgärdats avses brister av allvarlig karaktär (se ovan) som vid återbesök/uppföljning eller, vid med länsstyrelsen överenskommen tidpunkt, ej har åtgärdats.
- 8) För djurtillsyn (Djurskydd) gäller att i kommentarerna redovisa antal förbud att ha hand om djur samt antalet omhändertagna djur.
- 9) Återrapporteringen för Social omvårdnad avser ej individärenden varför de brister som återrapporteras i tabellen ska avse brister i verksamhetstillsynen där länsstyrelsen har riktat kritik. (kritiken behöver inte vara allvarlig.) För social omvårdnad avses med tillsynsobjekt t.ex. en institution (HVB), en särskild boendeform, en daglig verksamhet eller en öppen-vårdsverksamhet i offentlig eller privat regi som länsstyrelsen har tillsyn över, oavsett om verksamheten står under löpande tillsyn av socialnämnden i den kommun där verksamheten bedrivs. Med tillsynsobjekt avses även individ- och familjeomsorg, handikappomsorg eller äldreomsorg inom en kommun, kommundel eller stadsdel. Men inom de olika omsorgsgrenarna räknas verksamheter som egna objekt. Varje äldreboende är ett objekt, hemtjänsten i en kommun eller en kommun-del ett objekt o.s.v. Med tillsynsobjekt avses däremot inte ett individärende.

A	B	C	D	E	F	G	H	I
Sakområde och del av sakområde	Antalet tillsynsobjekt¹	Antal objekt som varit föremål för tillsyn²	Antal egenintierade tillsyns-ärenden (avser såväl beslutade som pågående ärenden)	Antal tillsyns-ärenden efter anmälan (avser såväl beslutade som pågående ärenden)³	Finns tillsynsplan (ja/nej)⁴	Används vedertagna metoder (ja/nej)⁵	Antal tillsynsobjekt med allvarliga brister⁶	Antal tillsynsobjekt med allvarliga brister som ej åtgärdats⁷
Kommunikationer: Tillsyn över yrkesmässig trafik (24)	2 257	180	100	0	Ja	Ja	0	0
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor totalt	146	28	142	5	Ja	Ja	2	2
varav Livsmedelskontroll (281)	8	3	0	0	Ja	Ja	0	0
varav Djurskydd8 (282)	8	2	2	4	Ja	Ja	2	2
varav Smittskydd (283)	100	22	140	0	Ja	Delvis	0	0
varav Allm. veterinära frågor (284)	30	1	0	1	Ja	Delvis	0	0
Hållbar samhällsplanering och boende: Plan och byggnadsfrågor (404)	8	8	0	0	Ja	Ja	0	0
Kulturmiljö	22 700	153	145	8	Ja	Ja	7	0
Civilt försvar och räddningstjänst m.m.	5	5	5	0	Nej	Ja	0	0
Naturvård och miljöskydd totalt	1 111	310	120	20	Ja	Ja	5	4
varav skyddade områden (515, 516, 525-528)	375	20	0	1	Ja	Ja	0	0
varav vattenverksamhet och täkter (535, 545)	622	160	15	7	Ja	Ja	2	1
varav miljöfarlig verksamhet (555)	110	128	96	9	Ja	Ja	0	0
varav övrig miljötillsyn (565-567, 575)	4	2	0	2	Ja	Ja	3	3
Areella näringar totalt	679	24	24	0	Ja	Ja	3	1
varav Lantbruk (605)	217	14	14	0	Ja	Ja	2	0
varav rennäring (613)	12	3	3	0	Ja	Ja	0	0
varav fiske (623)	450	7	7	0	Ja	Ja	1	1
Social omvårdnad totalt⁹	379	49	49	0	Ja	Ja	23	0
varav äldreomsorg	137	34	34	0-	Ja	Ja	21	0
varav handikappomsorg	181	6	6	0-	Ja	Ja	2	0
varav individ- och familjeomsorg	61	9	9	0	Ja	Ja	0	0
Övrig förvaltning totalt	380	117	63	3	Ja	Ja	0	0
varav stiftelser (206)	201	73	51	1	Ja	Ja	0	0
varav kameraövervakning (211)	~130	4	4	1	Ja	Ja	0	0
varav bevakningsföretag (212)	8	2	2	0	Ja	Ja	0	0
varav lotterier (215)	32	32	0	1	Ja	Ja	0	0
varav jakt och viltvård (218)	0	0	0	0	Nej	-	0	0

Kommentarer till tabell 2.1

Antalet tillsynsobjekt och kännedomen om objekten varierar stort mellan sakområdena. Samtliga tillsynsobjekt kan rimligen inte årligen besökas. Sakområdena har tillsynsplaner som arbetats fram efter vedertagna metoder.

Länsstyrelsens livsmedels- och djurskyddstillsyn är i huvudsak indirekt via länets kommuner. Tillsyn över smittskydd och veterinär verksamhet är objektsinriktad men antalet objekt är uppskattade. Redovisningen i D kolumnen omfattar överklagningsärenden och ansökningar inom livsmedel och djurskydd samt vissa rutinärenden inom smittskydd, exempelvis ansökningar. Kolumn E avser ärenden för prövning av djurförbud eller djuromhändertagande. Även misstanke om eller utbrott av smitta noteras i kolumn E.

Inom Kulturmiljö sker tillsynen på initiativ från Länsstyrelsen. Tillsynen av kyrkliga kulturminnen har utmynnat i att säkerhetshöjande åtgärder vidtagits i syfte att minska riskerna för stölder.

Länsstyrelsen har genomfört tillsyn över kommunernas verksamhet på räddningstjänstområdet genom den årliga enkäten för kommunernas rapportering över räddningstjänstverksamheten. I övrigt har resurserna koncentrerats på att stödja kommunerna i deras arbete att ta fram kommunala handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor samt för att initiera bildandet av förvaltningsövergripande riskanalysgrupper. Samtliga kommuner har under en tvåårsperiod besökts i det senare syftet. Målet att samtliga kommuner ska ha formellt fungerande analysgrupper har inte nåtts.

Funktionerna Miljöskydd och Naturvård har i sina behovsutredningar pekat på ett ökat resursbehov för den operativa tillsynen enligt miljöbalken om 4,4 årsarbetskrafter. På grund av resursbristen har tillsyn över vissa ärendegrupper bortprioriterats exempelvis dammsäkerhetstillsyn. Redovisningen i kolumnerna D och E är preliminära eftersom redovisningen är avhängig registratorns och handläggarens uppmärksamhet om att ärendetypen har diarieförts. Miljötillsynen har resulterat i att sex ärenden överlämnats till åklagaren för misstanke om miljöbrott. I två ärenden har beslut fattats om miljöstraffavgift. Tillsyn efter anmälan från allmänheten är vanligast inom vattenverksamhetens område. Miljöskydd har inom ramen för tillsynsvägledning tillsammans med länsveterinären genomfört två kommunbesök i syfte att följa upp och utvärdera kommunens operativa tillsyn enligt miljöbalken och djurskyddslagen. Vidare har i samverkan med länets kommuner en gemensam oljecisternpolicy tagits fram för att nyttjas vid operativ tillsyn. Andra tillsynsvägledningsaktiviteter som förekommit är utbildningar, seminarier och samverkan med polis och åklagare.

Den tillsyn som skett inom lantbruk avser tillsyn av dödsbon.

Länsstyrelsen planerade kontroll av organisationen och genomförandet av renräkning i tre samebyar. Kontrollen påbörjades och genomfördes vid tio renskiljningstillfällen, varvid 32 dagsverken avsattes. Tidigt under hösten uppkom emellertid en situation som innebar stora svårigheter för renägarna att få slaktrenarna sålda samtidigt som avräkningspriset på renkött sjönk kraftigt. Detta ledde till att samebyarna under vintern avstod från att samla renarna som i sin tur omöjliggjorde förutsättningarna att genomföra full kontroll av renräkningen. Tvärtom fick kontrollverksamheten avbrytas och något användbart resultat av kontrollen kan inte redovisas.

Renslakten i länet under 2003/04 minskade med närmare 50 % jämfört med föregående år. Renantalet har därmed stigit markant i många samebyar och risken för överbetning och andra negativa konsekvenser är påtaglig.

Tillsynsobjekten inom fiske utgör ett uppskattat antal på grund av ofullständiga registeruppgifter. Ett arbete med att upprätta ett fiskodlingsregister har påbörjats.

För Social omvårdnad gäller att brister i någon form nästan alltid konstateras vid tillsynen. De konstaterade bristerna får negativa effekter för den enskilde, men i väldigt varierande grad (inte alltid allvarliga brister), men skall ändå enligt definition 6 till tabell 2:1 föras som allvarliga brister. Det kan bland annat gälla dokumentationsbrister, rättssäkerhetsbrister, bemötandeproblematik, kvalitetsbrister, tillgänglighet med mera. Beträffande kolumn D och E är tolkningen osäker, eftersom det i princip alltid är Länsstyrelsen som bedömer och avgör om uppgifter som framkommit skall föranleda tillsyn. Därmed blir det Länsstyrelsen som avgör/initierar tillsynen. Så blir det oavsett om uppgifter/klagomål kommit in till Länsstyrelsen via telefonsamtal, via media eller skriftligt via brev eller genom egna iakttagelser

Jakt och viltvård (218) handlar bl.a. om att utse tillsynsmän. Tillsynsobjekt inom gruppen 218 saknas.

Verksamhetsgren Social tillsyn

TABELL 2.2 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN SOCIAL TILLSYN

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen.

Kostnader och årsarbetskrafter för VG Social tillsyn	Kostnader tkr)	Års-arbetskrafter
Totala kostnader VG Social tillsyn (exkl. OH)	2 431	4,6
varav Tillsyn och rådgivning m.m. (701, 709)	2 183	4,2
varav Enskild vårdverksamhet (702)	48	0,1
varav Individärenden (703)	0	0,0
varav Fördelning av statsbidrag (704)	91	0,1
varav Alkoholärenden (705)	109	0,2
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	1 048	0,9
Totala kostnader VG Social tillsyn (inkl. OH)	3 479	5,5

TABELL 2.2.1 – SOCIAL TILLSYN – FÖRDELNING AV TILLSYNSINSATSER

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Social tillsyn. Uppskatta hur social tillsyn fördelar sig i procent mellan främjande/förebyggande, inspektioner/kontroll och övrig tillsyn.

Tillsynsinsats	Procent
Främjande/förebyggande	30
Inspektion/kontroll	33
Övrig tillsyn	37
Summa	100

Länsstyrelsen framhåller bl.a. följande insatser som främjande/förebyggande.

- Länsstyrelsen ingår i en samverkansgrupp för länet rörande området sexuella övergrepp mot barn, vilket lett till förbättrad samverkan och kompetensutveckling av personal inom berörda myndigheter.
- Länsstyrelsen medverkar i en länsgrupp för samverkan mellan skola/barnomsorg, socialtjänst samt mödra- och barnhälsovård.
- Länsstyrelsen deltar regelbundet i av Kommunförbundet arrangerade möten med kommunernas äldreomsorgsansvariga. Länsstyrelsen deltar också vid motsvarande möten för kommunernas chefer för individ- och familjeomsorg. Här ges möjlighet att låta sig informeras, att diskutera tillsynsresultat och brister, att redovisa aktuella frågor och så vidare.
- Länsstyrelsen har i ökande omfattning använt sig av modellen att vid återföring av resultat från verksamhetstillsyn åter besöka berörd kommun för att träffa politiker i ansvarig nämnd. Här ges då möjlighet till värdefull dialog omkring utvecklingsarbete och kvalitetsbrister.
- Länsstyrelsen har initierat och tillsammans med Kommunförbundet fått till stånd en fortbildning i social dokumentation beträffande genomförandet av beviljade insatser.
- För att säkra att den enskildes behov av omsorg, vård och service tillgodoses pågår ett aktivt utvecklingsarbete med att samla mål och dokumenterade rutiner till ett kvalitetssystem. Här har kommunerna kommit olika långt och mycket återstår att göra.
- Samverkan i ärenden om sexuella övergrepp mot barn och unga fortsätter att utvecklas och bl.a. har utbildning genomförts där BUP-elefanterna i Linköping medverkat.

- Länsstyrelsen har tagit initiativ till och medverkar i ett utvecklingsarbete med att skapa ett väl fungerande kvalitetssystem inom individ- och familjeomsorgen. Alla länets kommuner deltar i arbetet.

TABELL 2.2.2 – SOCIAL TILLSYN – ANTAL INSPEKTIONER/KONTROLLER

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering avseende verksamhetsgren Social tillsyn.

Observera att det är **antal inspektioner** som skall anges - inte antalet tillsynsobjekt. Kommuner avser kommuner där länsstyrelsen mer ingående granskat ett eller flera verksamhetsområden.

Genomförd tillsyn		Med inriktning på barn och unga	Med inriktning på missbruk	Med inriktning på psykosociala problem
Antal Hem för vård eller boende (HVB)	Privat	0	0	0
	Offentlig	0	0	0
		Äldre	Funktionshindrade	varav psykiskt funktionshindrade
Antal särskilda boendeformer	Privat	0	0	0
	Offentlig	18	0	5
Antal granskade kommuner/kommundelar	Missbruk	Barn och unga	Äldreomsorg	Handikappomsorg
	1	9	8	6

TABELL 2.2.3 – SOCIAL TILLSYN – AVSLAGSBESLUT M.M.

35

År	Antal ej verkställda				Avslagsbeslut trots bedömt behov enl. SoL, antal	Sanktionsavgift, SoL	
	Beslut enligt SoL		Domar enligt SoL			Antal ansökningar	Domar med bifall
	Särskilda bo- ende	Andra insat- ser	Särskilda boenden	Andra insatser			
31/12 2002	27	0	0	0	0	0	0
31/12 2003	23	3	0	0	16	1	0
Under 2004						0	0
År	Antal ej verkställda				Avslagsbeslut trots bedömt behov enl. LSS, antal	Sanktionsavgift, LSS	
	Beslut enligt LSS		Domar enligt LSS			Antal ansökningar	Domar med bifall
	Särskilda boenden	Andra insatser	Särskilda bo- enden	Andra insatser			
31/12 2002	0	56	0	0	5	0	0
31/12 2003	1	45	0	0	5	0	0
Under 2004						0	0
Antalet ansökningar enligt 16 kap 1§ SoL under 2004				0			

Kommentar: En kommun av åtta har ej besvarat enkäten trots upprepade påminnelser.

Mål 1: Länsstyrelsen skall tillse att socialtjänstens arbete bedrivs målinriktat, lagenligt samt med god kvalitet och framförhållning i planeringen. För år 2004 skall särskilt gälla att brister och missförhållanden i huvudmännens verksamhet skall åtgärdas i enlighet med en av länsstyrelserna och huvudmännen överenskommen tidsram.

Om brister och missförhållanden åtgärdats enligt överenskommen tidsram

Inom individ- och familjeomsorgen har av resursskäl endast begränsad verksamhetstillsyn genomförts. Inte i något fall har brister konstaterats varför någon tidsram inte har upprättats.

Äldreområdet. När kommunen inte har kunnat redovisa till Länsstyrelsen inom angiven tidsram har man kommit överens om annan tidpunkt.

Handikappområdet. Har ingen annan rutin för bevakning än ett manuellt register för de kommuner som skall återskärpa åtgärder till ett visst datum. Vid två verksamhetstillsyner under året har datum för uppföljning av påtalade brister satts ut till nästa år.

Orsaker till att brister som påpekats och följts upp inte åtgärdats

I de ärenden på äldreområdet där påpekade brister inte har åtgärdats har dessa varit av sådan karaktär att längre tid för planering och åtgärder behövts.

Tidigare påpekanden inom handikappområdet (ej allvarliga brister) som Länsstyrelsen begärt återskärpning av efter vidtagna åtgärder, har oftast glömts bort om ej Länsstyrelsen stött på. Man har inte heller begärt förlängning av tiden för redovisning.

Sammanfattning och motivering av de tre viktigaste tillsynsinsatserna.

De tillsynsinsatser inom äldreområdet som sannolikt givit bäst effekt är:

- Tillsyn i särskilt boende i två kommuner där Länsstyrelsen valde att träffa hela socialnämnden för en återkoppling av metod, tillsynsresultat och beslut. Länsstyrelsen upplever att detta gett större engagemang och delaktighet från nämndernas sida än när redovisning och beslut endast skett i skriftlig form.
- Verksamhetstillsyn i ett särskilt boende efter klagomål från anhöriga till en boende och där Länsstyrelsen genom intervju inhämtat anhörigas synpunkter.
- Granskningen och stöd för att utveckla kommunernas klagomålshantering.

Beskrivning av hur den viktigaste verksamhetstillsynen genomförts.

Upplägget för tillsyn på äldreområdet har varit intervjuer med ledning, arbetsledare, personalrepresentanter och i ett ärende har även anhöriga intervjuats. Granskning har skett av mål, kvalitetssystem, informationsmaterial och akter. Frågorna är i huvudsak hämtade ur handboken "Social tillsyn i särskilt boende". Eftersom den används vid verksamhetstillsyn behöver den hållas aktuell på något sätt.

Återskärpning har lämnats till ansvarig nämnd av det som framkommit i verksamhetstillsyn vid särskilda boenden. Tillskottet av socialkonsulenttjänster med inriktning mot äldreomsorg har möjliggjort ett nytt arbetssätt, där nämnden, på ordinarie sammanträdesdag, besöks och fått redovisning av det som framkommit vid tillsynen, både positivt och negativt, samt Länsstyrelsens beslut och tidpunkt för redovisning av nämndens vidtagna/planerade åtgärder. Nämnden har haft möjlighet att ställa frågor och det har givit en bra dialog.

Länsstyrelsens deltagande i träffarna med "Hemligan", ett nätverk för kommunernas äldreomsorgsansvariga, som Kommunförbundets länsavdelning håller i. Här har Länsstyrelsen möjlighet att föra ut nyheter, redovisa vad som är på gång i vårt tillsynsarbete, informera sig hur läget är i kommunerna, återskärpa genomförda undersökningar och diskutera brister som är

generella för hela länet och hur kommunerna skall komma till rätta med detta, ex. dokumentation i genomförandet, kvalitetsarbetet, behov av utbildningsinsatser.

En förnyelse är formen av återrapportering till ansvarig nämnd av tillsynens resultat.

Inga påtagliga förändringar av tillsynsmetodiken har skett på handikappområdet. Det vanligaste förfarandet är strukturerade intervjuer med ansvariga politiker, chef och LSS-handläggare. Ibland utökas gruppen utifrån lokala behov. Återföring sker via skriftligt beslut eller genom besök hos nyss nämnda.

Viktiga insatser som påverkat kommuner att planera för behovstäckning.

Kommunbesöken som äldreomsorgstillsynen genomfört i länets samtliga kommuner tillsammans med funktionen för Samhällsplanering och Boende har utgjort en viktig insats. Länsstyrelsens syfte har varit att verka för att kommunerna planerar för att kunna tillgodose framtida behov av bistånd i form av hemtjänst samt sådant boende som avses i 5 kap. 5 § andra stycket i socialtjänstlagen (SoL).

I enskilda ärenden inom handikappområdet påtalas dålig planering. För att påverka kommunernas planering är den årliga uppföljningen av ej verkställda domar och beslut genom en enkät tillsammans med Socialstyrelsen viktig liksom den lokala kontrollen av varje gynnande dom enligt LSS hos berörd kommun.

Om lagändringen i 16 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) lett till att ansvarstvister lättare löses i samförstånd samt att människor inte blir avvisade för att en annan kommun anses ha ansvaret.

Länsstyrelsen har inte haft något ärende avseende överflyttning från annan kommun inom området individ- och familjeomsorg. Utifrån individtillsyn samt övrig verksamhet har inte heller uppfattats signaler att konflikter mellan kommuner lättare löses i samförstånd. I några fall har frågan kommit upp och då i första hand indikerat att möjligheten att få konflikter prövade inte varit väl kända för kommunerna.

Ingen erfarenhet finns i länet av problematiken att kommuner tvistar om ansvaret, säger upp avtal och så vidare, så att funktionshindrade hamnar i rättsosäkert.

Mål 2: För att förbättra helhetssynen i socialtjänstens arbete skall länsstyrelsen i tillsynsarbetet beakta jämställdhets-, barn- och tillgänglighetsperspektiv.

Inom individ- och familjeomsorgen har verksamhetstillsyn avseende kommunernas rutiner och anmälningsskyldigheten visat på brister dels hur de nya allmänna råden på området processats internt men också hur kommunerna lyft fram frågan externt till berörda myndigheter/verksamheter som kan komma att göra anmälan. Brister har också konstaterats avseende deras egna riktlinjer för hur anmälan tas emot och behandlas inledningsvis.

Vid genomgång av den enda verksamhetstillsyn som genomförts inom individ- och familjeomsorgen kan konstateras att Länsstyrelsen ej lyft fram jämställdhetsperspektivet.

En utbildningsdag med BUP-elefant, Linköping har genomförts för att utveckla samverkan i ärenden gällande sexuella övergrepp mot barn. Länsstyrelsen arrangerade dagen tillsammans med Kommunförbundet med stöd av erhållna utvecklingsmedel för utsatta barn.

I all den verksamhetstillsyn inom äldreomsorgen som genomförts under 2004 har frågan tagits upp om hur jämställdhetsperspektivet beaktats vid genomförandet av beviljade insatser. Frågor har ställts vid intervjuer med personal och arbetsledare, med värdefulla diskussioner som följd. Även vid tillsyn av verksamhet på handikappområdet under året har jämställdhets- och tillgänglighetsperspektivet tagits upp.

Funktionen har också haft möten med Länsstyrelsens jämställdhetsdirektör och diskuterat metoder för jämställdhetsintegrering.

Mål 3: I syfte att förbättra kvalitet och säkerhet inom äldreomsorgen skall de samlade tillsynsinsatserna öka väsentligt jämfört med år 2003. Det skall åstadkommas genom äldreskyddsombuden och övriga tillsynsresurser inom området.

Mål 4: Länsstyrelsen skall tillse att kommunernas användning av individuella planer för funktionshindrade, som syftar till att bättra samordna insatser och att samverka, ökar i varje län under år 2004 jämfört med resultatet i Socialstyrelsens kartläggning år 2003.

Planerad telefonintervju/enkät i slutet av år 2004 har ej genomförts. Enkäten och sammanställning genomförs i stället under januari 2005 med syfte att beräkna antalet individuella planer under 2004 i jämförelse med antalet under 2003.

Mål 5: Samverkan mellan länsstyrelserna och Socialstyrelsen skall vidareutvecklas i syfte att uppnå:

- ökad samordning såväl mellan länsstyrelserna som mellan den regionala och nationella tillsynen inom socialtjänstområdet samt
- ökad samordning när det gäller tillsynen över socialtjänsten och hälso- och sjukvården.

Samordningsvinster och bidragit till att tillsynen fått ökat genomslag

Samverkan på området individ- och familjeomsorg, som gett samordningsvinster och som bidragit till att tillsynen fått ökat genomslag har begränsats genom otillräckliga resurser. Här kan dock nämnas Länsstyrelsens deltagande i utveckling och implementering av informationsdata-basen NATILOS samt de samverkansmöten som årligen genomförs tillsammans med de fyra nordliga länsstyrelsernas tillsynsenheter och Socialstyrelsens regionala tillsynsenhet i Umeå.

Verksamhetstillsyn på äldreområdet tillsammans med Socialstyrelsens regionala tillsynsenheten i Umeå har genomförts i fyra kommuner i Jämtlands län. Gemensam planering inför tillsynsbesöket har skett liksom urval av kommuner och upprättande av gemensamt program.

Socialstyrelsen regionala tillsynsenhet i Umeå och länsstyrelserna i norra regionen har haft gemensam planeringsdag för den verksamhetstillsyn på äldreområdet, som skall genomföras 2005. Samverkan har även skett i enskilda tillsynsärenden.

Samverkan mellan Socialstyrelsens och länsstyrelsernas sociala tillsyn leds av en samverkans-grupp. Grunden för det gemensamma arbetet är gemensam verksamhetsplanering av de samordnade insatserna inom socialtjänsten. Formerna för ett bredare utbyte inom socialtjänsten håller på att utvecklas. Strukturen för den gemensamma verksamhetsplaneringen har förtydligast under 2004. Samordningen mellan enskilda länsstyrelser och Socialstyrelsens regionala tillsynsenheter sker på regional nivå.

Jämställdhetsperspektivet i bedömningskriterier inom äldre- och handikappomsorg samt inom individ- och familjeomsorg

Deltagande och arbete med att utveckla bedömningskriterier inom området individ- och familjeomsorg har inte skett, varför något resultat inte är känt. Arbetet i denna del har inte prioriterats. Se också återrapportering ovan, mål 3, Generellt sektorsövergripande arbete.

Gemensamma nämnder mellan kommuner och landsting i länet

I Jämtlands län finns inga gemensamma nämnder etablerade..

Mål 6: Länsstyrelserna skall se till att den kommunala tillsynen på alkohol- och tobaksområdet skärps.

Länsstyrelsen har genomfört en konferens om tillsyn enligt alkohollagen. Huvudsyftet med konferensen var att belysa rollfördelningen mellan olika organ och söka utveckla förutsättningarna för tillsynen. Representanter för socialnämnderna/motsvarande, polismyndigheten, skatteverket och kronofogdemyndigheten deltog. Statens folkhälsoinstitut medverkade förtjänstfullt med fackkunskaper.

Verksamhetstillsyn har genomförts hos socialnämnderna/motsvarande i Bergs, Ragunda och Åre kommuner. Vid dessa besök har tillsynsarbetet avhandlats både vad gäller kommunens ansvar enligt alkohollagen och tobakslagen.

Mål 7: Stödet och skyddet till kvinnor som är utsatta för våld eller andra övergrepp skall uppmärksammas i tillsynen.

Av resursskäl har inte den planerade tillsynen "Förekomst av dementa/äldre kvinnor inom äldreomsorgen, som blir utsatta för våld" kunnat genomföras.

Frågan har heller inte uppmärksamats i tillsynssammanhang på handikappområdet.

Verksamhetsgren Miljötillsyn

TABELL 2.3 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN MILJÖTILLSYN

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2004).

Kostnader för VG Miljötillsyn	Kostnader (tkr)	Års-arbetskrafter
Totala kostnader VG Miljötillsyn (exkl. OH)	10 470	18,0
varav Tillsyn av plan- och byggfrågor m.m.(404)	159	0,3
varav Fornminnen (431)	302	0,3
varav Byggnadsminnen (432)	344	0,6
varav Kyrkliga kulturminnen (433)	195	0,4
varav Byggnadsvård (434)	244	0,5
varav Fornminnes- och kulturlandskapsvård (435)	1 203	0,5
varav Tillsynsvägledning inom naturvård och miljöskydd (503, 504)	125	0,2
varav Skyddade områden (515, 516)	8	0,0
varav Tillsyn avseende naturskydd m.m. (525-528)	687	1,7
varav Tillsyn över vattenverksamhet och täkter (535, 537, 545, 546)	361	0,8
varav Tillsyn av miljöfarlig verksamhet och förorenade områden (555, 575)	531	1,0
varav Övrig miljö- och hälsotillsyn (565-567)	19	0,0
varav Tillsyn över lantbruk (605)	249	0,2
varav Tillsyn rennäring (613)	2 952	4,5
varav Tillsyn över fiske (623)	3 090	7,0
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	4 038	3,7
Totala kostnader VG Miljötillsyn (inkl. OH)	14 508	21,7

TABELL 2.3.1 – LÄNSFAKTA INOM MILJÖTILLSYN

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Miljötillsyn.

Länsfakta om rennäring	2004-12-31	2003-12-31	2002-12-31
Faktiskt antal renar i förhållande till tillåtet antal (%)	110	95	98
Antal slaktade renar/år	10 493	19584	19 470
Produktion av renkött/år (ton)	273	513	506
Antal renskötsel företag	100	100	100
Antal samebyar	12	12	12

Mål 1: Länsstyrelsernas tillsyn av naturmiljön, kulturhistoriskt värdefulla miljöer, byggnader och fornminnen m.m. skall bidra till att nå miljö kvalitetsmålen och bevarandet av naturmiljön och kulturarvet samt att miljöskador inte uppkommer.

Viktiga insatser i vägledande syfte och effekter av tillsyn inom natur- och kulturmiljö.

De viktigaste insatserna i vägledande syfte inom kulturmiljöområdet under 2004 har varit att öka säkerheten kring det kyrkliga kulturarvet med anledning av de fortsatta kyrkostölderna inom stiftet samt att genom information och tillsynsbesök verka för att minska skadorna på fornlämningar i samband med skogsbruksåtgärder. Tillsyn har också utövats genom besök vid 20 av länets byggnadsminnen. Resultatet av tillsynen inom det kyrkoantikvariska området är att kyrkostölderna nu uppmärksammas centralt av Församlingsförbundet, Riksantikvarieämbetet och Rikspolisstyrelsen. Ett antal säkerhetshöjande åtgärder har också vidtagits i länets kyrkor. Under 2004 har inga kyrkostölder rapporterats i länet. Effekterna av tillsynen av fornlämningar i skogen och byggnadsminnen är ännu för tidiga att utvärdera.

Länsstyrelsen har en löpande och mycket god underhandskontakt med länets grus- och bergtäktsexploaterare. Härigenom undviker man onödiga ansökningar och begränsar i de flesta fall olämplig lokalisering och utformning av täktansökningarna, vilket i sin tur leder till mycket få besvärssärenden samt liten resursinsats per ärende.

Med skogsbruket (större skogsföretag och skogsvårdsstyrelsen) sker en kontinuerlig underhandskontakt kring flera frågor bland annat tillsynen av naturvårdshänsynen. Detta begränsar det formella samrådet och ger dessutom bättre effekt på både lång och kort sikt.

Länsstyrelsens tillsyn på fiskeområdet knyter an till miljö kvalitetsmålet Levande sjöar och vattendrag, regionala miljömål 8:2, 8:5 och 8:6. Tillsyn utifrån fiskelagstiftningen bedrivs huvudsakligen i form av riktad information och rådgivning till fiskevårdsorganisationer och fiskodlingsföretag. Vid utsättning av fisk sker även en indirekt kontroll genom frivillig överenskommelse med länets fiskodlingar om krav på uppvisande av tillstånd vid leverans av fisk. Under året har ett återrapporteringssystem etablerats för uppföljning av samtliga fiskutsättningstillstånd.

Länsstyrelsens tillsyn över vattenverksamheter med avseende på bl.a. villkor till skydd för fisket är för närvarande mycket begränsade och bör förstärkas. Behov finns att till skapa ett tillsynsregister.

Mål 2: Länsstyrelsernas tillsyn över rennäringen skall bedrivas så att naturbetesmarkernas långsiktiga produktionsförmåga, den biologiska mångfalden och kulturmiljö värdena behålls. Samtidigt skall bevakas att markerna ger uthålligt god avkastning. Målet gäller för länsstyrelserna i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län.

Genomförda kontroller och resultatet av dessa, samt utfärdade viten.

Länsstyrelsens brett upplagda kontrollverksamhet avseende renräkning och renantal i samebyarna fortsätter. Den senaste säsongen påbörjades full kontroll i tre samebyar. Redan hösten 2003 uppkom emellertid en situation som innebar stora svårigheter för renägarna att få slaktrenarna sålda samtidigt som avräkningspriset på renkött sjönk kraftigt. Detta ledde till att samebyarna avstod från att samla renarna och omöjliggjorde därmed förutsättningarna att genomföra full kontroll av renräkningen. Tvärtom fick kontrollverksamheten avbrytas och något användbart resultat av kontrollen har inte kunnat redovisas. Därmed har det heller inte förelagts något underlag för att utfärda viten.

Renslakten i länet minskade under år 2003/04 med 47 % jämfört med föregående år. Situationen på slaktmarknaden har dessvärre inte förbättrats. Renantalet har stigit markant i flera samebyar och risken för överbetning och utökade konflikter med konkurrerande markanvändningsintressen

är uppenbar. Enligt 2004 års renlängder från samebyarna redovisas ett renantal på totalt 42 113 djur. Enligt Länsstyrelsens beräkningar är det faktiska renantalet åtskilligt högre. Länsstyrelsen följer upp situationen inom ramen för sina befogenheter och resurser.

Trafik med barmarksfordon (fyrhjulingar och motorcyklar) i fjällen och det fjällnära området leder till vegetationsskador. De största skadorna sker vid färd från bilväg och till fasta bosättningar (fjällägenheter) och samernas sommarvisten. I syfte att minska och förebygga sådana skador sker fortlöpande förstärkningsarbeten på gamla leder och kärrvägar. Under året har också fortsatta tester skett med utläggning av kavelbroar (nya material) på i första hand utsatta myrmarker inom ramen för ett större EU-projekt. Dessa insatser har hittills varit av positivt värde ur både kommunikations- och naturvårdssynpunkt.

Verksamhetsgren Djur- och Livsmedelstillsyn

TABELL 2.4 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN DJUR- OCH LIVSMEDELSTILLSYN

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2004).

Kostnader för VG Djur- och livsmedelstillsyn	Kostnader (tkr)	Års-arbetskrafter
Totala kostnader VG Djur- och livsmedelstillsyn (exkl. OH)	729	1,4
varav Livsmedelskontroll (281)	111	0,2
varav Djurskydd (282)	353	0,7
varav Smittskydd (283)	168	0,3
varav Veterinära frågor (284)	97	0,2
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	319	0,3
Totala kostnader VG Djur- och livsmedelstillsyn (inkl. OH)	1 048	1,7

TABELL 2.4.1 – LÄNSFAKTA INOM DJUR OCH LIVSMEDELSTILLSYN

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Djur- och livsmedelstillsyn.

Länsfakta för verksamhetsgrenen	2004-12-31		2003-12-31		2002-12-31	
Antal distriktsveterinärer	17,6		15		14	
varav män/kvinnor	5	12,6	2	5	12,6	2
Antal övriga statligt anställda veterinärer	2		2		2	
varav män/kvinnor	2	0	2	2	0	2
Antal privat anställda veterinärer	15		13		14	
varav män/kvinnor	6	9	6	6	9	8
Antal veterinärstationer med distriktsveterinär	4		4		4	
varav antal distriktveterinärstationer där statliga uppgifter fullgörs av privata veterinärer	0		0		0	
Antal inspektörer inom livsmedelstillsynen, st/åa	21	9,3	16	21	9,3	16
varav män/kvinnor	6	15	4	6	15	4
Antal inspektörer inom djurskyddstillsynen, st/åa	13	4	12	13	4	12
varav män/kvinnor	3	10	5	3	10	5

Mål 1: Djurskyddstillsynen skall bedrivas effektivt och likvärdigt i hela landet. Målet med länsstyrelsens arbete inom verksamhetsgrenen är att uppnå en god djurhälsosituation, en fungerande veterinär samverkan och ett gott djur- och smittskydd. Brister och missförhållanden skall uppmärksammas och åtgärdas. Länsstyrelsen skall särskilt verka för att:

- den veterinära verksamheten är ändamålsenlig med bl.a. en väl fungerande samverkan mellan olika veterinära kategorier,
- djurhälsosituationen och djurskyddet bevakas och hålls på en hög nivå genom uppföljning av - ställda smitt- och djurskyddskrav,
- djursjukdata rapporteras fullständigt och korrekt och
- insamling och transport av animaliska biprodukter sker på ett säkert sätt.

Mål 2: En effektiv och likvärdig livsmedelstillsyn i hela landet genom:

- aktivt deltagande från länsstyrelsen i Livsmedelsverkets normerande inspektioner m.m. hos länets kommuner,
- att verka för ökad resurseffektivitet i tillsynen i syfte att optimera konsumentskyddet i förhållande till inspektionskapaciteten.

Utvecklingen av livsmedelstillsynen i länet och hur Länsstyrelsen bidragit till denna.

Länsstyrelsens verksamhet under 2004 inom den indirekta livsmedelstillsynen ger inte underlag för att beskriva situationen annorlunda än för ett år sedan. Då lämnade Länsstyrelsen följande rapport:

”Sådana brister i många kommuners livsmedelstillsyn, som beror på otillräckliga resurser, torde vara väl kända av Regeringen liksom av Livsmedelsverket. Alltför låg tillsynsfrekvens och annat, som följer av detta, framkommer i de årsredovisningar kommunerna själva gör direkt till verket. Dessa frågor blir också belysta vid de kommuninspektioner verket gör tillsammans med länsveterinären.

Otillräckliga resurser till trots bedriver länets kommuner över lag ett engagerat tillsynsarbete. Som regel medverkar kommunerna i nationella projekt och i det regionala samordningsarbete, som Länsstyrelsen bedriver. Inspektörerna tar också regelbundet initiativ till att utveckla verksamheten. Ansvariga politiker redovisar, när frågan förs på tal, ambitionen att öka insatserna men hänvisar samtidigt till begränsade förutsättningar.

Ny tillsynsmetodik, med datoriserade inspektioner, har ännu inte börjat tillämpas. Flera kommuner kommer dock att börja inom kort. Förhoppningsvis kan detta effektivisera tillsynsarbetet.

Utöver den kända resursrelaterade otillräckligheten i den samlade kommunala livsmedelstillsynen har Länsstyrelsen inte identifierat några specifika brister. Länsstyrelsen bedömer inte heller att tillsynen utvecklats påtagligt jämfört med föregående år.”

Länsstyrelsen har under 2004 hållit en regional konferens för politiker och livsmedelsinspektörer och även medverkat vid Livsmedelsverkets kommunbesök, normerande inspektioner och fortbildningsinsatser rörande HACCP och systemtillsyn.

Förhoppningsvis har länsstyrelsen på så sätt medverkat till att vidmakthålla och höja kompetensen inom den lokala livsmedelstillsynen.

Mål 3: En förstärkt och förbättrad lokal livsmedelstillsyn. Länsstyrelserna skall aktivt medverka i och ta initiativ till utbildningsinsatser för kommunernas inspektörer och annan personal, inklusive den egna, som verkar inom den offentliga livsmedelstillsynen.

Tillsynsplaner för livsmedelstillsynen och fortbildning av livsmedelsinspektörer

Alla åtta kommuner i länet har upprättat tillsynsplaner för livsmedelstillsynen.

Länsstyrelsen har under året medverkat vid fem regionala fortbildningstillfällen för livsmedelsinspektörer med flera.

- En endags samordnings- och planeringsdag för livsmedelsinspektörer, förvaltningschefer och politiker inom ramen för det ordinarie samarbetet mellan länsstyrelsen och kommunerna.
- En endags träff på länsstyrelsen, i samarbete med livsmedelsverket, för informationsutbyte mellan livsmedelsinspektörer och småskaliga livsmedelsproducenter.
- Två lokala kurstillfällen, det ena omfattande två dagar, med livsmedelsverkets specifika fortbildning för livsmedelsinspektörer och länsveterinärer i HACCP och systemtillsyn, motiverad av de nya EU-förordningarna inom livsmedelsområdet.
- En temadag om övergripande vattenpolitik och vattensäkerhet med bl.a. länsstyrelsen som arrangör. Målgrupp var, vid sidan av en bredd av intresserade och beslutsfattare, såväl miljöinspektörer som livsmedelsinspektörer.

Vid vart och ett av dessa fortbildningstillfällen har flertalet av de åtta kommunerna medverkat med minst en inspektör. Sammanfattningsvis har länsstyrelsen således vid flera tillfällen genom länsveterinären mött dryga dussinet personer inom den lokala livsmedelstillsynen. Till detta kommer kontakter med enstaka inspektörer vid kommunbesök och med en mindre grupp inspektörer i det projektinriktade samordningsarbetet.

Verksamhetsgren Övrig Tillsyn

TABELL 2.5 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN ÖVRIG TILLSYN

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2004).

Kostnader för VG Övrig tillsyn	Kostnader (tkr)	Års- arbetskrafter
Totala kostnader VG Övrig tillsyn (exkl. OH)	1 646	3,5
varav stiftelser (206)	225	0,5
varav Kameraövervakning (211)	173	0,3
varav Bevakningsföretag (212)	93	0,2
varav Lotterier (215)	91	0,2
varav Jakt och viltvård (218)	860	1,7
varav Yrkesmässig trafik (243, 244)	203	0,5
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	656	0,7
Totala kostnader VG Övrig tillsyn (inkl. OH)	2 302	4,2

Mål 1: För tillsyn som ej omfattas av någon av de övriga verksamhetsgrenarna inom verksamhetsområdet gäller det övergripande målet för verksamhetsområdet.

För samtliga tillsynsområden finns tillsynsplaner upprättade. Tillsynen följer tillsynsplanerna.

Mål 2: Länsstyrelsernas tillsynsverksamhet över kommunerna skall främja en effektiv tillämpning av regelverk på byggområdet i syfte att tillgodose god kvalitet i byggande och förvaltning av byggnader och anläggningar.

Tillsynsfrågor diskuteras vid kommunbesök. Länsstyrelsen får vid prövningen av överklaganden av kommunala beslut enligt PBL en överblick över hur byggnadsnämnderna hanterar sina ärenden. Om brister kan konstateras läggs ett tillsynsärende upp och länsstyrelsen redovisar synpunkter i ett tillsynsbeslut som riktas till kommunen.

Mål 3: Länsstyrelserna skall genom sin tillsynsverksamhet verka för att den kommunala räddningstjänsten tillförsäkrar allmänheten en god säkerhetsnivå i förhållande till den lokala och regionala riskbilden.

Länsstyrelsen har genomfört tillsyn över kommunerna verksamhet på räddningstjänstområdet genom den årliga enkäten för kommunernas rapportering över kommunerna verksamhet. I övrigt har resurserna koncentrerats på att stödja kommunerna i deras arbete att ta fram kommunala handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor samt för att initiera bildandet av förvaltningsövergripande riskanalysgrupper. Samtliga kommuner har under en tvåårsperiod besökts i det senare syftet. Målet att samtliga kommuner ska ha formellt fungerande analysgrupper har inte nåtts.

Länsstyrelsen har i samarbete med Räddningsverket genomfört lokal utbildning för personer inom kommunerna med uppgift att utarbeta kommunala handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor. Länsstyrelsen har även bekostat utbildning för personal inom andra kommunala förvaltningar i syfte att samordna arbetet med övrig kommunal krishantering. Vid årsskiftet har fyra kommuner presenterat remissversioner av handlingsprogram. Återstår en kommun och ett räddningstjänstförbund.

Länsstyrelsen har i samarbete med polismyndigheten, landstinget och kommunernas samarbetsforum i räddningstjänstfrågor (RäddsamZ) genomfört två regionala samverkanskurser. Syftet med kurserna är att skapa förutsättningar för en effektiv samordning av insatser i samband med svåra olyckor och andra kriser.

Länsstyrelserna i Jämtland och Västernorrland har gemensamt genomfört temadagar om kommunal tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor. Temadagarna har i första hand riktats mot personal inom kommunernas organisation för räddningstjänst.

En uppföljning av miljöeffekterna av en större brand pågår. Arbetet genomförs av Räddningsverket, Östersunds kommun och Länsstyrelsen. Det återstår ännu en del analysarbete innan arbetet kan betraktas som klart. I det återstående arbetet, som genomförs av Umeå universitet, deltar även Räddningsverket och Naturvårdsverket. Även ett lokalt projekt baserat på analysresultaten pågår. Syftet med det lokala projektet är att studera byggmaterial och deras påverkan på miljön under hela dess livscykel.

För att förbättra kunskapen om räddningsinsatsers möjliga miljöpåverka har en miljöutbildning för räddningstjänstpersonal genomförts.

VO Ärendehandläggning

Mål 1: Länsstyrelsernas verksamhet skall kännetecknas av en enhetlig rättstillämpning, god service och information samt en snabb och korrekt handläggning.

TABELL 3.1 – REDOVISNING AV ÄRENDEN

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som anges för verksamhetsområde Ärendehandläggning. Ärenden som tidigare redovisats under tabell 2.1 (tillsynsverksamheten) skall exkluderas i nedanstående tabell. I de fall individärenden förekommer under **kommunikationer, regional utv. pol.samt och social omvårdnad** skall dessa redovisas uppdelat efter kön.

A	B	C1	C2	D	E	F	G		H	I	
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 04-01-01	Antal inkomna ärenden under 2004¹⁾ (exkl initiativärenden)	Antal initiativ ärenden under 2004	Antal avgjorda ärenden under 2004²⁾	Utgående balans 04-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2004³⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts i högre instans⁴⁾	varav antal ändrade⁵⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar)⁶⁾	Variation i genomströmningstid⁷⁾	Antal ej avgjorda ärenden, äldre än ett år.
Övrig förvaltning (202-219)	137	996	60	1 126	67	11	5	1	166	132	6
Kommunikationer (24-25, 34) ⁸⁾	953	3 328	112	3 714	679	121	102	10	67	67	179
varav Yrkesmässiga trafik (24)	30	164	99	288	5	2	1	1	63	56	2
varav Körkortstillstånd m.m. (251)	216	1 341	0	1 439	118	8	1	5	50	37	2
varav Villkor och körkortsinspandanten (252,253)	331	1 739	1	1 751	320	107	95	8	75	81	41
varav Trafikföreskrifter (258, 259)	177	109	6	157	135	5	0	0	134	93	126
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	31	149	11	165	26	5	2	2	50	25	11
varav Livsmedelskontroll (281)	4	4	2	5	5	0	1	1	81	106	3
varav Djurskydd (282)	11	109	4	116	8	5	1	1	58	42	3

A	B	C1	C2	D	E	F	G		H	I	
Sakområde och del av sakområde	Ingåen- de balans 04-01- 01	Antal inkom- na ärenden under 2004¹⁾ (exkl initia- tivärenden)	Antal initiativ ärenden under 2004	Antal avgjör- da ärenden under 2004²⁾	Utgå- ende balans 04-12- 31 (E = B+C-D)	Antal över- klagade ärenden under 2004³⁾	Antal överkla- gade ärenden som av- gjorts i högre instans⁴⁾	varav antal ändrade⁵⁾	Genom- snittlig genom- ström- ningstid (dagar)⁶⁾	Varia- tion i genom- ström- ningstid⁷⁾	Antal ej avgjorda ärenden, äldre än ett år.
Regional utveck- lingspolitik och konkurrens (30)	694	969	151	1 088	726	4	4	0	101	120	103
varav Företags- stöd (302)	122	438	13	399	174	0	0	0	88	96	10
varav Regional projektverksam- het (303)	27	120	6	121	32	0	0	0	120	136	1
varav EG:s strukturfonder (304)	434	382	122	540	398	4	4	0	110	84	47
Hållbar sam- hällsplanering och boende (40, 41)	359	969	6	1 095	239	49	20	2	109	41	109
varav Överkla- gande av kom- muns beslut av- seende planer enligt plan- och bygglagen (403)	0	32	0	32	0	7	1	1	42	78	0
varav överkla- gande av kom- muns övriga be- slut enligt plan- och bygglagen	24	128	0	115	37	40	18	1	73	98	0
varav Bostads- byggnadssubven- tioner (411)	3	10	0	8	5	0	0	0	151	209	0
varav Invester- ingsbidrag till bostäder (412)	1	3	0	3	1	0	0	0	127	42	0

A	B	C1	C2	D	E	F	G		H	I	
Sakområde och del av sakområde	Ingåen- de balans 04-01- 01	Antal inkom- na ärenden under 2004¹⁾ (exkl initia- tivärenden)	Antal initiativ ärenden under 2004	Antal avgjör- da ärenden under 2004²⁾	Utgå- ende balans 04-12- 31 (E = B+C-D)	Antal över- klagade ärenden under 2004³⁾	Antal överkla- gade ärenden som av- gjorts i högre instans⁴⁾	varav antal ändrade⁵⁾	Genom- snittlig genom- ström- ningstid (dagar)⁶⁾	Varia- tion i genom- ström- ningstid⁷⁾	Antal ej avgjorda ärenden, äldre än ett år.
varav Bidrag till energiåtgärder (413)	191	45	0	120	116	1	0	0	331	483	109
varav investeringsstimulans till mindre hyresbostäder och studentbostäder	1	3	0	3	1	0	0	0	0	0	0
varav Bidrag till åtgärder mot radon (414)	1	16	1	16	0	0	0	0	71	35	0
Kulturmiljö (43)	242	261	52	227	328	0	0	0	398	331	131
varav Fornminnen (431)	22	41	16	50	29	0	0	0	42	31	12
varav Byggnadsminnen (432)	21	47	11	31	48	0	0	0	237	306	11
varav Kyrkliga kulturminnen (433)	59	80	9	51	97	0	0	0	963	217	42
varav Byggnadsvård (434)	78	61	1	65	75	0	0	0	425	632	38
varav Fornminnes- och kulturlandskapsvård (435)	23	10	11	12	32	0	0	0	100	158	13
varav Kulturhistoriskt värdefulla miljöer (436)	9	4	3	2	14	0	0	0	0	0	6
Civilt försvar och räddningstjänst m.m. (45)	127	155	38	158	162	0	0	0	196	203	34

A	B	C1	C2	D	E	F	G		H	I	
Sakområde och del av sakområde	Ingåen- de balans 04-01- 01	Antal inkom- na ärenden under 2004¹⁾ (exkl initia- tivärenden)	Antal initiativ ärenden under 2004	Antal avgjor- da ärenden under 2004²⁾	Utgå- ende balans 04-12- 31 (E = B+C-D)	Antal över- klagade ärenden under 2004³⁾	Antal överkla- gade ärenden som av- gjorts i högre instans⁴⁾	varav antal ändrade⁵⁾	Genom- snittlig genom- ström- ningstid (dagar)⁶⁾	Varia- tion i genom- ström- ningstid⁷⁾	Antal ej avgjorda ärenden, äldre än ett år.
Naturvård och miljöskydd (5)	727	1 351	233	1 617	694	18	15	4	193	112	267
varav gemen- samt för natur- vård och miljö- skydd samt öv- rigt miljö- och hälsoskydd (50, 56)	35	219	30	233	51	12	9	3	73	77	24
varav skydd av områden och ar- ter, förvaltning och skötsel av skyddade områ- den (51)	28	140	31	167	32	0	0	0	199	209	32
varav prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	181	431	11	450	173	3	1	0	200	61	97
varav vatten- verksamhet och takter (53, 54)	148	217	60	288	137	2	3	0	326	188	62
varav prövning av miljöfarlig verksamhet, för- orenade områ- den och restau- tering (55, 57, 58)	196	344	101	479	162	1	1	1	167	137	52
Lantbruk (60) ⁹⁾	1 629	7 627	124	8 449	931	15	19	1	34	29	30
Rennäring (61)	149	314	36	326	173	6	3	0	245	112	50

A	B	C1	C2	D	E	F	G		H	I	
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 04-01-01	Antal inkomna ärenden under 2004¹⁾ (exkl initiativärenden)	Antal initiativ ärenden under 2004	Antal avgjorda ärenden under 2004²⁾	Utgående balans 04-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2004³⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts i högre instans⁴⁾	varav antal ändrade⁵⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar)⁶⁾	Variation i genomströmningstid⁷⁾	Antal ej avgjorda ärenden, äldre än ett år.
Fiske (62)	153	673	16	670	172	2	0	0	30	15	22
Social omvårdnad (702-709)	51	31	4	34	52	0	0	0	88	73	2
Jämställdhet och integration (8)	10	2	4	4	12	0	0	0	0	0	0
Summa	5 262	16 825	847	18 673	4 261	231	170	20	-	-	944
Varav Miljöprövningsdelegationens ärenden	14	21	0	23	12	4	3	1	380	232	4

1 Med ärende avses fråga som av länsstyrelsen handläggs enligt fastställt regelverk.

2 Med avgjorda ärenden avses expedierade ärenden eller ärenden som har avslutats på annat sätt, t.ex. genom att läggas ad acta.

3 Avser ärenden som är beslutade av länsstyrelsen och överklagade till högre instans.

4 Redovisa de ärenden som avgjorts i högre instans och vars domar inkommit till länsstyrelsen under 2004.

5 Avser ärenden som är ändrade i förhållande till länsstyrelsens beslut.

6 Med genomsnittlig genomströmningstid avses tid från diariet till **beslutat ärende**.

7 Avser skillnaden mellan övre och nedre kvartil i genomströmningstiden.

8 Redovisa därutöver i not antal inkomna ansökningar om körkortstillstånd som inte föranleder någon utredning, s.k. gröna ärenden, registrerade hos Vägverket.

9 Lantbruksärenden inkl. jordbruksstödsärenden registrerade i IAKS och Ararat.

Kommentarer:

I kolumn B ingår även tillsynsärenden då dessa saknar särskild tillsynsmarkering vid registrering/diarieföring och därmed inte gått att skilja ut. Detsamma gäller kolumnerna C-E bl.a. där antalet tillsynsärenden är uppskattat. I sakområdena Kommunikationer (24) och Naturvård och miljöskydd (5) är tillsynsärendena endast med i kolumn B

Ärendebalansen har under året minskat med 1 001 ärenden. Hänsyn är då tagen till den justering av ingående balans för lantbruksärenden som gjorts enligt nedan. Inom området kommunikationer fortsätter minskningen för körkortstillstånd och trafikföreskrifter. Ärenden om bidrag till energiåtgärder minskar, då vissa bidrag upphör. Ärendebalansen för miljöfarlig verksamhet m.m. har minskat väsentligt. Mindre ökningar i ärendebalansen har skett inom regional utveckling och då främst företagsstöd, där efterfrågan ökar. Inom kulturmiljö ökar ärendebalansen och antalet äldre ärenden, i huvudsak beroende på resursbrist. Vid Länsstyrelsen är 944 ärenden äldre än ett år. Ärendebalansen är i stort sett acceptabel medan antalet ärenden äldre än ett år är för stort. De områden som har stor betydelse för länets utveckling har prioriterats som till exempel handläggning av jordbruksstöden, företagsstöd, strukturfondsstöd och vissa typer av tillstånd.

Antalet inkomna ansökningar om körkortstillstånd som inte föranlett någon utredning, s.k. gröna ärenden, registrerade hos Vägverket är 2 516.

Miljöskydd har på grund av tjänstledigheter och sjukskrivningar inte lyckats nå målsättningen inom Miljöprövningsdelegationens tillståndsprövning om att alla ärenden äldre än ett år (11

ärenden) och som hanteras av Länsstyrelsen, skulle avslutas under året. Fyra ärenden äldre än ett år överförs för handläggning till nästa år. All annan tillståndsprövning har dock genomförts utan dröjsmål.

Lantbruksärenden inkluderar jordbrukarstödsärenden registrerade i IAKS och Ararat. IAKS och Ararat ingår dock inte i kolumn H och I (genomströmningstid) då dessa uppgifter inte gått att få fram. Redovisad ingående balans för lantbruksärenden är 1 473 ärenden fler än de som redovisades som utgående balans för år 2003. Det är ärenden i IAKS och Ararat som då inte medräknades i balansen.

Inom samhällsplanering och boende har antalet ansökningar om bidrag till energiåtgärder (413) minskat kraftigt då konverteringsbidraget har upphört. Balansen på 116 ärenden består till största delen av ansökningar om konverteringsbidrag som inkommit till Länsstyrelsen innan ansökningstiden för detta bidrag gick ut den 31 januari 2003 men som inte kunnat handläggas i brist på medel. Beslut lämnas efter hand som medel frigörs när beviljade bidrag till ej genomförda projekt återkallas.

Könsfördelning

Könsfördelningen för inkomna individärenden under året har registrerats enligt följande:

Sakområde	kvinnor		Antal män		Summa	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Körkortstilltånd m.m. (251)	265	20	1 076	80	1 341	100
Villkor och körkortsingripanden (252, 253)	405	23	1 333	77	1 739	100
Företagsstöd (302)	11	37	19	63	30	100

Inom ramen för företagsstöd (302) som inkluderar kommersiell service har beslut fattats i 30 ärenden som rör privatpersoner/enskild firma. Föregående år var motsvarande fördelning 31 % kvinnor och 69 % män. Inom Social omvårdnad (702-709) har under året redovisade ärenden inte omfattat några individärenden varför ingen uppdelning på kön kan redovisas.

Verksamhetsgren Trafikärenden

TABELL 3.2 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN TRAFIKÄRENDEN

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2004).

Kostnader för VG Trafikärenden	Kostnader (tkr)	Års-arbetskrafter
Totala kostnader VG Trafikärenden (exkl. OH)	2 454	6,1
varav Yrkesmässig trafik (241, 242, 249)	202	0,5
varav Körkortstillstånd m.m. (251)	599	1,5
varav Villkor och körkortsingripanden (252, 253)	1 397	3,5
varav Trafikföreskrifter m.m. (258, 259)	256	0,5
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	1 072	1,2
Totala kostnader VG Trafikärenden (inkl. OH)	3 527	7,3

TABELLER 3.2.1 – 3.2.2 – LÄNSFAKTA INOM TRAFIKOMRÅDET

Nedanstående tabeller svarar mot de krav på återrapportering avseende verksamhetsgren Trafikärenden.

Tabell 3.2.1

Länsfakta för verksamhetsgrenen	2004-12-31	2003-12-31	2002-12-31
Antal fordon i trafik (enligt bilregistret)	130 507	106 088	2 398*
Antal körkortsinnehavare	84 858	85 331	85 067
Antal innehavare av taxiförarlegitimation	1 554	**	**
Antal taxitillstånd	125	128	154
Antal busstillstånd	69	72	70
Antal godstillstånd	451	457	457

*) År 2002 redovisades felaktigt enbart antalet fordon i yrkesmässig trafik.

**) Uppgiften gick ej att få fram före 2004.

Tabell 3.2.2

Ärendetyp (avser endast de ärenden som finansieras via Vägverket)	Antal avgjorda ärenden	Intäkter, tkr	Kostnader, tkr (inkl. OH)	Netto, tkr	Kostnad per ärende (Kr)	
					inkl. OH	exkl. OH
Taxiförarlegitimation, 244	79	21	38	-17	480	270
Körkortstillstånd i annat fall, 25100, 25101	3 023	480	420	60	140	80
Körkortstillstånd efter återkallelse, 25102	146	148	186	-38	1 270	750
Förlängning enl. 3 kap. 12 § kkl (1998:488), 2513	380	8	90	-82	240	140
Utbyte av utländska körkort, 2512	39	93	46	47	1 190	700
Summa	3 667	749	779	-30		

Tabell 3.2.3

Försöksverksamhet med villkorlig körkortsåterkallelse	Antal avgjorda ärenden	Intäkter, tkr	Kostnader, tkr (inkl. OH) Se not 1 nedan	Netto, tkr	Kostnad per Ärende, kr	
					inkl. OH	exkl. OH
Sökande	12	12	17	-5	1 400	1 000
Deltagande	17	49	64	-15	3 800	2 800
Summa		61	81	-20		

Not 1) Kostnadernas fördelning på "Sökande" respektive "Deltagande" finns inte i redovisningen. Den uppdelning som gjorts här är enbart en uppskattning.

Mål 1: Kostnaden per ärende skall minska. Uppmärksamhet skall i första hand läggas på ärendetyperna taxiförläggning, andra körkortstillstånd, förlängning enligt 3 kap. 12 § körkortslagen (1998:488), utbyte av utländskt körkort samt försöksverksamheten med villkorlig körkortsåterkallelse.

Länsstyrelsen har försökt prioritera handläggning av ärenden om förlängning enligt 3 kap. 12 § kkl och det har lett till att endast ett fåtal ärenden återstår från föregående år. Länsstyrelsen har även prioriterat ansökningar om tillstånd där sökanden uppfyller kraven för att få tillstånd vid ansökningstidpunkten samt ärenden om omhändertagna körkort. Antalet ärenden om villkor i körkort har långsamt ökat under året beroende av de sjukdomar som upptäckts i ansökningar om förlängning av högre behörigheterna.

I körkortstillståndsärenden som inte krävde särskild utredning fattades i det övervägande antalet ansökningar beslut samma dag eller dagen efter det att ansökan kom in. De ansökningar om körkortstillstånd som krävde utredning avgjordes till 82,8 % inom tio dagar och 81,2 % inom fjorton dagar efter det att ärendet var färdigberett. Den genomsnittliga handläggningstiden var 4,8 dagar. Omhändertagande av körkort kommunicerades med körkortshavaren samma dag eller dagen efter det att ärendet kom in till Länsstyrelsen. 46,9 % av de inkomna ärendena avgjordes inom tio dagar, genom beslut tills vidare eller annat beslut, efter det att de kom in till Länsstyrelsen och inom fjorton dagar fattades beslut i 73,8 % av ärendena. Den genomsnittliga handläggningstiden var 14,2 dagar. Delgivningsproblem är den huvudsakliga orsaken till att det inte går att avgöra alla ärenden inom den tid som satts upp som mål.

Handläggningstiden vid utbyte av körkort är beroende av när svar erhålls från det aktuella landet.

Handläggningstiden vid försöksverksamheten med villkorlig körkortsåterkallelse har påverkats av problem med dataprogram. Vid årets slut fanns 17 deltagare i projektet. Dessa ärenden kräver kontinuerlig manuell uppföljning och kontroll.

Verksamhetsgren EU-stöd**TABELL 3.3 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN EG-/EU-STÖD**

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2004).

Kostnader för VG EG-/EU-stöd	Kostnader (tkr)	Års-arbetskrafter
Totala kostnader VG EG-/EU-stöd (exkl. OH)	22 846	39,6
varav EG:s strukturfonder (304)	14 907	23,7
varav Stöd till jordbruket (601)	3 868	9,1
varav Stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder exklusive kompetensutveckling (602)	1 390	3,1
varav Stöd till kompetensutvecklingsåtgärder inom lantbruket (603)	2 610	3,6
varav Stöd till fisket (622)	71	0,2
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	7 909	8,1
Totala kostnader VG EG-/EU-stöd (inkl. OH)	30 756	47,7

TABELL 3.3.1 – KOSTNADER FÖR STRUKTURFONDSADMINISTRATIONEN

Nedanstående tabell svarar mot återrapporteringskrav 2 som avser verksamhetsgren EG-/EU-stöd.

Strukturfondsadministration. Mål 1 Södra skogslänen inkl. Växtkraft (tkr, exkl OH)	Ramanslag (32:1)	Övrig finansiering	Års-arbetskrafter
- beredningssekretariat	2 216	1 342	7,8
- förvaltningsmyndighet	1 670	1 011	3,4
- utbetalande myndighet	913	553	2,5
- urvalskontroll	832	504	0,8

Nedanstående tabell svarar mot återrapporteringskrav 2 som avser verksamhetsgren EG-/EU-stöd.

Strukturfondsadministration. Interreg Sverige-Norge (tkr, exkl OH)	Ramanslag (32:1)	Övrig finansiering	Års-arbetskrafter
- beredningssekretariat	533	323	1,6
- förvaltningsmyndighet	493	299	1,1
- utbetalande myndighet	65	39	0,2
- urvalskontroll	51	31	0,1

Nedanstående tabell svarar mot återrapporteringskrav 2 som avser verksamhetsgren EG-/EU-stöd.

Strukturfondsadministration. Innovativa åtgärder, TRENFI (tkr, exkl OH)	Ramanslag (32:1)	Övrig finansiering	Års-arbetskrafter
- beredningssekretariat	-	8	0,0
- förvaltningsmyndighet	-	13	0,1
- utbetalande myndighet	-	13	0,0
- urvalskontroll	-	19	0,1

Nedanstående tabell svarar mot återrapporteringskrav 2 som avser verksamhetsgren EG-/EU-stöd.

Strukturfondsadministration. Interact Point (tkr, exkl OH)	Ramanslag (32:1)	Övrig finansiering	Års-arbetskrafter
Interact Point	-	3.551	4,3

TABELL 3.3.2 – LÄNSFAKTA INOM EG-/EU-STÖD

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren EG-/EU-stöd.

Utbetalade bidrag, summa (tkr)	2004	2003	2002
Bidrag, vilka länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	490 115	559 434	392 169
varav Artikel 33 (inom mål 1-området)	27 122	24 957	22 506
Bidrag, vilka länsstyrelsen inte fattar beslut om, men betalar ut	15 701	15 741	6 795
Bidrag, vilka länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Jordbruksverket har gjort utbetalningen	192 000	177 824	202 900
varav Mål 1	19 420	16 205	19 180
varav Leader +	-	-	-
varav miljöersättningar	98 809	83 959	100 733
varav kompensationsbidrag	44 740	44 713	44 947
varav startstöd	1 992	2 238	1 974
varav investeringsstöd	17 428	13 967	17 206
varav arealstöd	22 802	20 756	21 682
varav djurbidrag (tackor)	887	848	1 077

Mål 1: Länsstyrelsen skall i egenskap av förvaltningsmyndighet, utbetalande myndighet, beredningssekretariat och inom övrig handläggning förbättra effektiviteten vad gäller genomförandet av EU-stöden.

Åtgärder som vidtagits i syfte att förbättra effektiviteten i genomförandet av EU-stöd

Länsstyrelsen har under 2004 fullföljt den förändring av arbetssätt och arbetsorganisation inom strukturfondsavdelningen, som inleddes under 2003. Förändringarna syftar till att minska sårbarheten genom breddade ansvarsområden och bredare kompetens på individnivå och större flexibilitet i organisationen. Detta har åstadkommit genom att föra samman handläggare som tidigare varit specialiserade på antingen handläggning av ansökningar eller granskning av rekvisitioner, till en gemensam arbetsgrupp. En annan åtgärd är att uppdelningen av personal på program (mål 1, Växtkraft och Interreg) inom denna arbetsgrupp har luckrats upp. Den nybildade handläggargruppen har även lokalmässigt samordnats under 2004.

Datasystemet Stins planeras bli ersatt av ett nytt modernare datasystem, NYPS, som utvecklas av Nutek. Enligt ursprunglig tidsplan skulle systemet ha tagits i drift i slutet av 2004 men driftstarten är nu framflyttad ca ett år. Även det egenutvecklade datastödet DIVA, inom Växtkraft, har vidareutvecklats med nya funktioner under året, bl.a. genom en integration med ekonomisystemet Agresso, för automatisk överföring och generering av utbetalningar. Andra åtgärder som har vidtagits för att främja effektiviteten är att en översyn/revidering av det utbildnings- och informationsmaterial som används vid projektägarutbildningar, har gjorts.

Fall där finansiella korrigeringar/skadestånd enligt artikel 39 i EU:s förordning 1260/99 förekommer.

Länsstyrelsen definierar redovisningskravet till att omfatta finansiella korrigeringar enligt Kommissionens förordning (EG) nr 448/2001. Detta medför att de korrigeringar som ska redovisas är sådana som är av systematisk natur, eller som medför krav på återbetalning från enskilda stödmottagare.

	Datum	Återkrav belopp		
Dnr	Återkravsbeslut	EG finans	Off finans	Ränta
Y3042-1379-01	2004-01-07	568 000		18 183
W3049-1198-03	2004-06-17	33 997	33 998	
Z3049-1195-03	2004-06-17	946	946	
Z3049-223-04	2004-08-23	3 800		471
Z3049-223-04	2004-09-02		3 800	471
Z3049-6-04	2004-12-14	1 768		202
Z3049-9-04	2004-12-14	12 048		774

Åtgärder inom respektive strukturfondsprogram (berörda länsstyrelser), landsbygds-program och direktstöd som genomförts för att uppfylla EU:s krav på kontroll och uppföljning.

Länsstyrelsen är förvaltningsmyndighet och, i olika grad, utbetalande myndighet för Mål 1 södra skogslänsregionen, Interreg IIIA Sverige- Norge. Samtliga förordningsmässiga krav på kontroll och uppföljning är därför redan implementerade. Effektiviteten i detta arbete ses över löpande och befo- gade förändringar genomföras. Input i utvecklingsarbetet är slutsatser från den egna uppföljnings- verksamheten och urvalskontrollen, samt synpunkter som från interna och externa revisionsorgan. Under året har 21 dokumenterade uppföljningsbesök genomförts. En revidering av rutinerna för uppföljningsbesök har på börjats under hösten. På förslag från internrevisionen har ett arbete med en rutin för stickprovsuttag samt granskningsplan startat.

Återkravshanteringen av jordbrukarstöd har genererat återkravsbeslut för 104 ärenden till ett totalt belopp om 261 237 kr. Beslut om eftergift har fattats i 63 ärenden. I 212 ärenden är återkravsbeloppet lägre än 850 kr, vilket enligt regelverket innebär att dessa inte kommer att få återkrav. I 356 ärenden har utredningen visat att dessa inte är återkravsärenden och utredningen har därför lagts ned. Fortfarande är 64 ärenden under utredning avseende 2004 års stöd. Oftast har dessa brukare upphört med jordbruket.

Mål 2: Utbetalande myndighets utbetalningar av medel från EU:s strukturfonder skall göras inom en månad efter det att fullständig rekvisition inlämnats till utbetalande myndighet.

Utbetalningar från EU:s strukturfonder	Mål 1 södra	Interreg IIIA Sverige - Norge	Innovativa åtgärder TRENFI	Totalt
Antal utbetalningar	1945	219	47	2 211
Belopp (tkr)	464 806	40 552	13 436	518 794

Utbetalningar inom 1 månad

Regleringsbrevets krav att utbetalningar av medel från EG:s strukturfonder skall göras inom en månad efter det att fullständig rekvisition inlämnats, har uppfyllts vad avser genomsnittlig handläggningstid. Länsstyrelsen definierar tidpunkten för när "fullständig rekvisition inlämnats" som det datum då beredningssekretariaten har lämnat in rekvisitionen till utbetalande myndighet. Alternativt när eventuellt begärda kompletteringar hänförliga till rekvisitioner har inkommit från beredningssekretariaten. För att mäta måloppfyllelsen har Länsstyrelsen genomfört en stickprovsundersökning och manuellt under- sökt vilken tid som förflutit från det att den kompletta

rekvisitionen inkom till UM tills den utbetalades. Mätningen har genomförts så att var 20:e utbetalning som är bokförd i stins alt. Agresso har jämförts med motsvarande rekvisitions registrerade ”instämpningsdatum” hos UM i diariet (Diabas). Resultatet av genomförd mätning visar på en liggetid inom utbetalande myndighet på i genomsnitt **20** dagar för året i sin helhet.

Kommentarer kring utbetalningar inom 1 månad.

En analys av undersökningen visar att 83 % av årets samtliga utbetalningar är gjorda inom 30 dagar efter att komplett utbetalning lämnats till UM. 53 % av årets utbetalningar är gjorda inom 14 dagar. Tyvärr är därmed också 17 % av utbetalningarna gjorda efter 30 dagar. Dessa är i tiden lokaliserade till januari, maj-juni samt oktober - november.

Påvisbara skäl är följande; För januari påverkas liggtiden av att anslagen inom regionala fonden och jordbruksfonden tömdes under november – december 2003 med följd att ett antal rekvisitioner blev liggande över årsskiftet i väntan på nytt anslag. Under maj-juni sker huvuddelen av utbetalningarna för rekvisitioner med slutdatum 31 dec. Dessa månader är därför den period under året som har högst inflöde. Oktober och november har något högre liggetid p.g.a. personalomsättning samt att en utbildningsinsats inom Interreg IIIA Sverige – Norge genomfördes.

Verksamhetsgren Övrig ärendehandläggning

TABELL 3.4 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2004 FÖR VERKSAMHETSGREN ÖVRIG ÄRENDEHANDLÄGGNING

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen.

Kostnader för VG Övrig handläggning	Kostnader (tkr)	Års- arbetskrafter
Totala kostnader VG Övrig handläggning (exkl. OH)	6 575	11,2
varav Medborgarskap (202)	31	0,1
varav Överförmyndare (203)	75	0,1
varav Begravningsfrågor(204)	81	0,2
varav Näringsrättsliga frågor och konkurrens (205)	47	0,1
varav Lönegaranti, deponeringar m.m. (207, 208)	439	0,8
varav Ärenden enligt ordningslagen, delgivning, m.m. (213,214, 219)	147	0,1
varav Överklaganden av kommuns beslut enligt PBL (403)	336	0,7
varav Markanvändningsfrågor m.m. (405-407, 409)	496	0,9
varav Stöd till boende (41)	702	1,4
varav Kulturmiljö (436, 439)	1 098	1,3
varav Ärenden inom naturvård och miljöskydd (505, 509, 521-523, 529, 531, 539, 541, 543, 549, 551, 559, 561-563, 569, 571, 579)	2 119	4,1
varav Jordbruksfastigheter m.m. (606, 609)	717	1,4
varav Stöd inom rennäring (612)	287	0,1
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	2 442	2,3
Totala kostnader VG Övrig handläggning (inkl. OH)	9 017	13,5

TABELL 3.4.1 – 3.4.2 – LÄNSFAKTA STÖD TILL BOENDE

Nedanstående tabeller svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Övrig ärendehandläggning.

Tabell 3.4.1

Genomsnittlig genomloppstid för första beslutet	2004	2003
Kompletta		
Nybeviljade bidrag för ny- och ombyggnader enl. 1993 års regelsystem (dgr)	56	52
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar* (%)	0	0
Nybeviljade investeringsbidrag till hyresbostäder (dgr)	-	-
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar* (%)	-	-
Nybeviljade investeringsstimulans till hyres-/studentbostäder (dgr)	-	-
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar* (%)	-	-
Ikke kompletta		
Nybeviljade bidrag för ny- och ombyggnader enl. 1993 års regelsystem (dgr)	137	87
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar* (%)	80	60
Nybeviljade investeringsbidrag till hyresbostäder (dgr)	114	-
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar* (%)	100	-
Andel icke kompletta ärenden (%)	100	-
Nybeviljade investeringsstimulans till hyres-/studentbostäder (dgr)	114	-
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar* (%)	100	-
Andel icke kompletta ärenden (%)	100	-

Tabell 3.4.2

Beslut om stöd (antal första beslut)	2004	2003
Reguljära stöd		
Räntebidrag nybyggnad, 1993 års regelsystem	3	3
Räntebidrag ombyggnad, 1993 års regelsystem	3	4
Radonbidrag egnahem	13	16
Tillfälliga stöd		
Anslutning till fjärrvärme	0	137
Minskad elanvändning i bostäder m.m.	51	151
Hissbidrag	0	-
Bidrag till solvärme	40	32
Investeringssstimulans till studentbostäder	0	-
Investeringsbidrag till hyresbostäder	2	-
Investeringssstimulans till hyresbostäder	2	-

Kommentar: Ange t.ex. om det förekommer avslagsbeslut, avskrivningsbeslut eller omprövningsbeslut. Länsstyrelsen har dessutom fattat 179 beslut om utbetalning av stöd, 17 beslut om avslag, 52 beslut om omprövning, 91 beslut om återkallande samt 17 beslut om avskrivning av ansökan.

Mål 1: För ärendehandläggning som ej omfattas av någon av de övriga verksamhetsgrenarna inom verksamhetsområdet gäller det övergripande målet för verksamhetsområdet.

Övrig rapportering

Organisationsstyrning

Mål 1: Länsstyrelserna skall verka för att skapa en mer *Attraktiv Arbetsplats* samt en långsiktig och god personalförsörjning med för verksamheten ändamålsenlig kompetens.

Mål för kompetensförsörjningen 2004

Mål: Länsstyrelsen ska vara en attraktiv arbetsplats

Vidtagna åtgärder:

Länsstyrelsen har påbörjat en total översyn av personalpolicyn. Den kommer att utformas som ett "paraplydokument" där alla dokument som berör förhållandet arbetsgivare – arbetstagare finns samlat. I arbetet/processen deltar personal från samtliga avdelningar.

Uppnådda resultat:

Arbetet som påbörjades under 2004 skall färdigställas under 2005. Erfarenheten hittills är att det breda deltagandet har inneburit en större delaktighet och ett större engagemang från personalen.

Egen analys, kommentar och bedömning av området:

Hur attraktiv en arbetsplats uppfattas beror till stor del på hur medarbetarna upplever villkor och förmåner. Vid en attraktiv arbetsplats upplevs dessa som goda. En förutsättning för att lyckas är att arbetsgivaren på ett realistiskt, tydligt och samstämmigt sätt kan förklara och motivera anställningsvillkor och förmåner med hänsyn till budgetförutsättningar m.m.

Mål: Hantera ersättningsrekryteringar för främst pensionsavgångar så att det ger långsiktig och god personalförsörjning.

Vidtagna åtgärder:

Länsstyrelsen står inför en del byten på chefs- och nyckelposter. En organisationsöversyn har gjorts som innebär nytillskott av en chefstjänst. Därtill kommer de tillsättningar av chefer som följer av pensionsavgångar. Länsstyrelsen har undersökt intresset bland främst kvinnliga kandidater till karriärposter. Viss dubbelbemanning kommer att ske vid byte på chefsposter.

Uppnådda resultat:

Tillsättningarna kommer att ske under första halvåret 2005.

Egen analys, kommentar och bedömning av området:

Av budgetskäl kommer chefstjänsterna att tillsättas internt. Det begränsar möjligheterna till förnyelse och förbättring av könsfördelningen i gruppen chefer. När det gäller rekrytering på akademisk handläggarnivå, kan konstateras att rekryteringsläget är gott. Det är enligt Länsstyrelsens bedömning inte några svårigheter alls att tillgodose kompetensbehoven med sökande de närmaste åren.

Mål: Adekvat och tillräcklig kompetens

Vidtagna åtgärder:

En kompetensanalys genomförs för närvarande. Analysen skall ge svar på

- hur kompetent är Länsstyrelsen i ett helhetsperspektiv idag?
- hur kan Länsstyrelsen vara eller bli en kompetent organisation även i framtiden?
- vilka nya kompetenser måste finnas och hur införskaffar vi dessa kompetenser?
- vilka är de viktigaste kompetenserna och hur ska vi upprätthålla dessa?
- är varje medarbetare en kompetent medarbetare? Vad behöver individen fylla på med
- för att bidra till att uppnå kompetens i ett länsstyrelseperspektiv?

Kompetens skall ses i ett brett perspektiv, inte bara handla om individuella insatser, utan kopplas till behoven för Länsstyrelsen på både kort och lång sikt.

Uppnådda resultat:

Kompetensanalysen skall vara genomförd under våren 2005 och vara ett underlag för fortsatta kompetensutvecklingsinsatser inom Länsstyrelsen. Det aktiva deltagandet hittills från chefer och medarbetare bidrar till en bättre förståelse för vilka insatser som bör prioriteras.

Egen analys, kommentar och bedömning av området:

För att frågan skall få bästa genomslag så fordras det att chefer och personalfunktion kan motivera och engagera medarbetarna till rätt kompetensutvecklingsinsatser. Den analys som nu görs bör alltså bli en upptakt till att kompetensfrågor och kompetensanpassning är en levande fråga som finns med på avdelningsmöten och i individuella utvecklingssamtal.

Övergripande mål och inriktning för kompetensförsörjningen 2005-2007**Mål: Kompetenta chefer och ledare**

Arrangera och genomföra ett brett ledarutvecklingsprogram, med tonvikt på ledarskapsfrågor. Alla chefer med personalansvar förutsätts delta. Programmet på sammanlagt 8-10 dagar genomförs delvis i internatform och skall pågå tiden februari 2005 till maj 2006.

Mål: Adekvat och tillräcklig kompetens

Se Mål för kompetensförsörjningen 2004. Den genomlysning av samtliga tillsvidareanställdas kompetens som för närvarande pågår kommer att resultera i att framtida kompetensutvecklingsinsatser bättre kan anpassas till faktiska behov och verksamhet.

Mål: En attraktiv arbetsplats

Målet rymmer många dimensioner och åtgärder. Länsstyrelsen måste fortlöpande inhämta kunskap från chefer och medarbetare i organisationen samt omvärlden om vilka kriterier som kännetecknar en attraktiv arbetsplats. Ledningsgruppen kommer att diskutera och föreslå åtgärder för att göra Länsstyrelsen mer attraktiv som arbetsgivare. Positiva effekter är att Länsstyrelsen som attraktiv arbetsplats i sätt att hantera personalfrågor och värderingar som präglar arbetet, lättare kan rekrytera duktiga nya medarbetare. De redan anställdas bild kan ge goodwill som är viktig för myndighetens attraktionskraft.

Personalstrukturen 2002-2004

Antalet anställda den 31 december fördelade på kön, åldersgrupper och anställningsformer

Kön	Ålder	Antal anställda 2002-12-31				Antal anställda 2003-12-31				Antal anställda 2004-12-31			
		Fast	Tids- begr	Summa	Andel %	Fast	Tids- begr	Summa	Andel %	Fast	Tids- begr	Summa	Andel %
Män	-34	10	7	17	15	11	4	15	13	9	6	15	12
	35-44	18	10	28	25	18	12	30	26	22	12	34	28
	45-54	34	5	39	34	30	5	35	30	30	7	37	30
	55-64	25	1	26	23	29	4	33	28	30	5	35	28
	65-	4	0	4	4	3	0	3	3		2	2	2
	Alla	91	23	114	100	91	25	116	100	91	32	123	100
Kvinnor	-34	12	10	22	19	15	16	31	24	19	11	30	23
	35-44	20	7	27	23	19	9	28	22	19	4	23	18
	45-54	32	3	35	30	28	3	31	24	30	4	34	27
	55-64	30	4	34	29	37	3	40	31	39	2	41	32
	65-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Alla	94	24	118	100	99	31	130	100	107	21	128	100
Samtliga	-34	22	17	39	17	26	20	46	19	28	17	45	18
	35-44	38	17	55	24	37	21	58	24	41	16	57	23
	45-54	66	8	74	32	58	8	66	27	60	11	71	28
	55-64	55	5	60	26	66	7	73	30	69	7	76	30
	65-	4	0	4	2	3	0	3	1	0	2	2	1
	Alla	185	47	232	100	190	56	246	100	198	53	251	100

Kommentarer:

Att antalet fast anställda har ökat och antalet tidsbegränsade minskat mellan åren 2003 och 2004 beror på att en ny verksamhet med några tillsvidareanställda inrättats. Dessutom har några visstidsanställningar övergått till tillsvidareanställningar enligt treårsregeln i LAS

Personalomsättning 2004

Personalomsättning september 2003 till september 2004 fördelad på kompetenskategorier, kön och åldersgrupper (hämtade från AgV's återrapportering)

Kompetenskategori: **Ledningskompetens**

Kön	Ålder	Antal -03	Antal -04	Netto	Id 03 - 04	Nya 04	Avg -03	Omsättning %
Män	-34	0	1	1	0	1	0	0
	35-44	1	1	0	1	0	0	0
	45-54	5	7	2	7	0	0	0
	55-64	8	9	1	9	0	0	0
	65-	0	0	0	0	0	0	0
	Alla	14	18	4	17	1	0	0
Kvinnor	-34	0	1	1	1	0	0	0
	35-44	0	0	0	0	0	0	0
	45-54	4	6	2	5	1	0	0
	55-64	2	1	-1	1	0	0	0
	65-	0	0	0	0	0	0	0
	Alla	6	8	2	7	1	0	0
Samtliga	-34	0	2	2	1	1	0	0
	35-44	1	1	0	1	0	0	0
	45-54	9	13	4	12	1	0	0
	55-64	10	10	0	10	0	0	0
	65-	0	0	0	0	0	0	0
	Alla	20	26	6	24	2	0	0

Kompetenskategori: **Kärnkompetens**

Kön	Ålder	Antal -03	Antal -04	Netto	Id 03 - 04	Nya 04	Avg -03	Omsättning %
	-34	13	12	-1	9	3	3	24
	35-44	28	30	2	27	3	0	0
Män	45-54	23	21	-2	20	1	0	0
	55-64	19	18	-1	17	1	3	5
	65-	3	2	-1	2	0	0	0
	Alla	86	83	-3	75	8	6	7
	-34	27	24	-3	21	3	4	12
	35-44	24	20	-4	19	1	4	5
Kvinnor	45-54	20	19	-1	19	0	0	0
	55-64	24	26	2	26	0	1	0
	65-	0	0	0	0	0	0	0
	Alla	95	89	-6	85	4	9	4
	-34	40	36	-4	30	6	7	16
	35-44	52	50	-2	46	4	4	8
Samtliga	45-54	43	40	-3	39	1	0	0
	55-64	43	44	1	43	1	4	2
	65-	3	2	-1	2	0	0	0
	Alla	181	172	-9	160	12	15	7

Kompetenskategori: **Stödkompetens**

Kön	Ålder	Antal -03	Antal -04	Netto	Id 03 - 04	Nya 04	Avg -03	Omsättning %
	-34	2	1	-1	1	0	0	0
	35-44	0	2	2	2	0	0	0
Män	45-54	5	5	0	4	1	1	20
	55-64	4	5	1	4	1	0	0
	65-	0	0	0	0	0	0	0
	Alla	11	13	2	11	2	1	8
	-34	3	2	-1	2	0	0	0
	35-44	3	3	0	3	0	0	0
Kvinnor	45-54	7	8	1	7	1	0	0
	55-64	12	12	0	12	0	0	0
	65-	0	0	0	0	0	0	0
	Alla	25	25	0	24	1	0	0
	-34	5	3	-2	3	0	0	0
	35-44	3	5	2	5	0	0	0
Samtliga	45-54	12	13	1	11	2	1	8
	55-64	16	17	1	16	1	0	0
	65-	0	0	0	0	0	0	0
	Alla	36	38	2	35	3	1	3

Kompetenskategori: **Samtliga oavsett kompetenskategori**

Kön	Ålder	Antal -03	Antal -04	Netto	Id 03 - 04	Nya 04	Avg -03	Omsättning %
	-34	16	14	-2	10	4	3	20
	35-44	31	34	3	30	4	2	6
Män	45-54	35	35	0	33	2	1	3
	55-64	31	35	3	32	3	3	9
	65-	3	2	0	2	0	0	0
	Alla	116	120	4	107	13	9	8
	-34	30	28	-2	24	4	4	14
	35-44	28	23	-5	22	1	5	4
Kvinnor	45-54	31	34	3	31	3	0	0
	55-64	38	40	2	40	0	1	0
	65-	0	0	0	0	0	0	0
	Alla	127	125	-2	117	8	10	6
	-34	46	42	-4	34	8	7	16
	35-44	59	57	-2	52	5	7	9
Samtliga	45-54	66	69	3	64	5	1	1
	55-64	69	75	6	72	3	4	4
	65-	3	2	-1	2	0	0	0
	Alla	243	245	2	224	21	19	8

Kommentarer:

Personalomsättningen är förhållandevis låg och består främst av avgångar på grund av naturliga skäl; pensionsavgångar, tidsbegränsade anställningar som upphört, erhållit annat arbete/karriär inom och utanför myndigheten.

Sjukfrånvaro 2003 - 2004

Sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid, fördelad på kön, åldersgrupper och sjukfrånvarons längd

		2003			2004		
Kön	Ålder	Antal anställda	Total andel sjukfrånvaro	Andel sjukfrånvaro 60 dagar och längre	Antal anställda	Total andel sjukfrånvaro	Andel sjukfrånvaro 60 dagar och längre
Män	-29				6	0,5	
	30-49				64	2,8	
	50 -				62	1,6	
	Alla		2,5		132	2,2	50,5
Kvinnor	-29				10	2,8	
	30-49				65	7,2	
	50 -				62	5,8	
	Alla		5,7		137	6,2	54,5
Samtliga	-29		2		16	2,1	
	30-49		3,9		129	5	
	50 -		4,8		124	3,8	
	Alla	246	4,2	53	269	4,3	53,5

Kommentarer, analyser och bedömningar samt insatser för att förebygga och minska sjukfrånvaron:

Inom myndigheten har kvinnor en högre andel sjukfrånvaro än män. En stor del av sjukskrivningarna förklaras av sjukskrivning i samband med graviditet. Ett flertal av de sjukskrivna kvinnorna i åldern 50+ är deltidssjukskrivna. Jämfört med hela arbetsmarknaden så är sjukfrånvaron vid Länsstyrelsen låg. En öka uppmärksamhet kommer att riktas mot

stressrelaterad ohälsa eftersom denna tenderar att öka. Företagshälsovården kommer framöver att anlitas mer för förebyggande åtgärder både när det gäller fysisk och psykosocial arbetsmiljö.

Utbildningsnivå 2004-12-31

Utbildningsnivå på fast anställd personal fördelad på kompetens kategorier och kön.

Kompetenskategori:		Samtliga oavsett kompetenskategori			
Kön	Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial		
			kortare än 3 år	3 år eller längre	forskarutb.
Män	9	24	18	38	2
Kvinnor	9	46	9	42	1
Samtliga	18	70	27	80	3

Kommentarer:

Låg utbildningsnivå korrelerar starkt med hög ålder. I de nyanställningar som görs är kravet nästan uteslutande akademisk nivå, tre år eller längre. Andelen anställda med eftergymnasial utbildning förväntas därför fortsätta att öka i takt med ökade pensionsavgångar.

Prognos pensionsavgångar 2004

Antalet beviljade delpensioner, antalet ålderspensionsavgångar och antalet kvarstående ålderspensionärer i tjänst 2004 samt antalet 65-åringar 2005-2010.

Kön	2004			Antalet 65-åringar					
	Delpensioner	Ålderspensionsavgångar	Ålderspensionärer i tjänst	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Män	3	3	2	4	1	2	5	3	4
Kvinnor	2	1		1	6	2	3	5	3
Samtliga	5	4		5	7	4	8	8	7

Kommentarer:

I kategorin "Män" finns en och samma person med i samtliga tre grupperna; personen har under 2004 dels uppburit delpension, dels avgått med ålderspension samt även fortsatt arbeta efter ålderspension. I antal 65-åringar år 2010 ingår även en man som har 63 år som ålder för pensionsavgång. Rekryteringsläget är gott och bedömningen är att det inte skall vara stora problem att ersättningsrekrytera under de kommande åren.

Mål och resultat av hälsoarbetet och utvecklingen av en attraktiv arbetsplats

Länsstyrelsen har på bred front beaktat frågan att vara/bli en attraktiv arbetsgivare. Detta arbete sker i samverkansavtalets anda. En arbetsgrupp, med representation från många olika avdelningar och kategorier, skall se över och föreslå förändringar i myndighetens personalpolicy. Denna, inklusive ett flertal underliggande dokument, ska ange riktlinjer för hur personalfrågorna ska formas i Länsstyrelsens framtida organisation.

Sedan drygt ett år finns en särskilt utsedd friskvårdsgrupp samt en antagen friskvårdspolicy. Gruppens uppgift är att genomföra åtgärder inom området friskvård och trivsel som komplement till de åtgärder som arbetsgivaren vidtar. En genomförd enkätundersökning visar tydligt att Länsstyrelsens medarbetare fått en mer positiv inställning till arbetsgivarens sätt att bedriva och uppmana till friskvårdsinsatser.

Ett nära samarbete finns med företagshälsovården och arbetet är framför allt inriktat mot förebyggande arbete.

Ledarskapet har givetvis en stor betydelse för om en arbetsplats ska uppfattas som attraktiv eller inte. Länsstyrelsen kommer därför att under åren 2005-2006 genomföra en tydlig och mer omfattande satsning på utveckling av chefer och ledare. Ett långsiktigt program har tagits fram.

Att vara eller bli en attraktiv arbetsgivare är ett mångfacetterat begrepp. Länsstyrelsens ambition är att ständigt i ledningssammanhang hålla dessa frågor levande. Myndigheten är väl medveten om att unga, välutbildade akademiker (vilket är den grupp som oftast nyanställes,) bedömer attraktionen hos en arbetsgivare bl.a. med hänsyn till hur arbetsgivarens inställning till friskvårds- och hälsoarbete är.

Tabell 3.4.3

Avgifter och andra inkomster

Avgifter m.m., resultatområde/ärendegrupp	Antal ärenden	Intäkter, tkr	Kostnader, tkr (inkl. OH)	Netto, tkr
Ärenden enl. stiftelseförordningen*				
- tillsyn	115	53	202	-149
- registrering	194	86	119	-33
Ärenden enl. förordning om bevakningsföretag	90	19	132	-113
Kameraövervakning	53	49	241	-192
Försäljning tjänster (resurssamverkan)	0	0	0	0
- lokalvård	0	0	0	0
-övrigt	0	0	0	0
Pantbanksärenden	2	4	6	-2
Lönegarantiärenden	36	58	171	-113

* Redovisa även ingående respektive utgående balans av ärenden enligt stiftelseförordningen i en not.

Representation

Tabell 3.4.4

Kostnader för representation (tkr)	2004	2003	2002
Intern representation (undergrupp 496 i baskontoplanen)	241	230	244
Extern representation (undergrupp 552 i baskontoplanen)	353	364	670

Lokaler

Tabell 3.4.5

Lokaler	2004	2003
Lokalkostnader residens (tkr) 103	709	820
Lokalyta residens (m ²) *	992	992
Lokalkostnad per m ² i residenset	0,72	0,83
Lokalkostnad exkl. residenset 113	7 034	6 778
varav lokalkostnader för kontorslokaler inkl. biytor	6 200	6 100
Lokalyta exkl. residens (m ²)	7 172	7 172
varav lokalyta för kontorslokaler inkl. biytor	6 100	6 100
Lokalkostnad per m ² exkl. residens	0,98	0,95
Lokalkostnad per m ² för kontorslokaler inkl. biytor	1,02	1,00
Lokalkostnad per årsarbetskraft exkl. residenset (tkr) **	34	33
Lokalkostnad per årsarbetskraft för kontorslokaler inkl. biytor	30	30
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²) för kontorslokaler inkl. biytor	30	30

* Uppgifterna om lokalyta avser förhållandena den 31 december respektive år.

** För beräkning av årsarbetskrafter hänvisas till FÅB (2000:605), ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 §.

Kommentarer och redogörelser:

- Kostnader för lokalvård exkl. residens är 302 tkr och bedrivs i både egen regi och på entreprenad.
- Driftskostnader är 99 tkr för larm och bevakning samt säkerhetsåtgärder i länsstyrelsens lokaler.
- Investeringskostnader under året för förbättring på annans fastighet uppgår till 755 tkr.
- Inga större avvikelser/förändringar jämfört med tidigare år.
- Inga större lokalförändringar är planerade.

Uppdrag som skall redovisas i årsredovisningen 2004

1. Länsstyrelserna skall redovisa internationella insatser. Härvid skall även kostnader och finansiering redovisas.

- Länsstyrelsen Jämtlands län var förvaltningsmyndighet och utbetalande myndighet för två EU-program, Mål 1 Södra Skogslänsregionen och Interreg III A Sverige Norge vid årets slut. INTERREG-programmet avser samverkan med Norge och stödgivningen i samtliga program kan avse projekt som bedriver någon form av internationell verksamhet. EU-programmet Innovativa åtgärder, som kallas Trenfi har under året avslutats och därmed också uppdraget som förvaltningsmyndighet och utbetalande myndighet för Trenfi. Länsstyrelsen Jämtlands län är också en del av gemenskapsinitiativprogrammet INTERACT som INTERACT Point Information and Animation.
- Länsstyrelsen lämnade, efter samråd och uppbackning från Näringsdepartementet, i början av år 2003 in en ansökan om att bli INTERACT Point Information and Animation i INTERACT-programmet. Det är ett uppdrag för att stödja INTERREG-program på EU-25 nivå (sedan 1 maj, 2004) och på kandidatländer nivå med informationsarbete och erfarenhetsutbyte. Uppdraget omfattar inledningsvis fyra år t.o.m. 2006 och har en budget på ca 15 miljoner kronor och kommer att sysselsätta ca fyra årsarbetskrafter. Verksamheten kom igång med det dagliga arbetet i januari 2004. Tyngdpunkten har legat på produktion av en projektdatabas med projektexempel från INTERREG III A, B och C, information om de 73 INTERREG-programmen på INTERACT-programmets hemsida och ett nyhetsbrev, INTERACT News. Arbetet sker i huvudsak på engelska.
- Under 2004 har Bengt-Åke Strömquist fortsatt sitt uppdrag som ersättare i Monitoring and Steering Committee INTERREG III C North zone och därvid tjänstgjort vid två av programmets möten under året. Bengt-Åke Strömquist har också under året utsetts till ordinarie ledamot i INTERREG III B Norra Periferin och även där därvid tjänstgjort vid två möten under året. Kajsa Mattson utsågs samtidigt som ersättare i Norra Periferin.

Kostnaderna framgår av tabell 3.3.1 – Kostnader för strukturfondsadministrationen. Finansieringen av Mål 1, Interreg och Innovativa åtgärder har täckts helt av programmets budget för tekniskt stöd. INTERACT Point Information and Animation finansieras av INTERREG-programmet och utbetalas från dess utbetalande myndighet i Wien.

Skydd och beredskap mot olyckor och svåra påfrestningar

2. Länsstyrelserna skall redovisa om och i så fall hur beroendet av el, telekommunikationer och samhällsviktiga IT-system utgör en begränsning för myndigheten att kunna bibehålla en godtagbar fredstida förmåga även vid svåra påfrestningar på samhället i fred eller en godtagbar förmåga vid höjd beredskap. Innebörd av begreppen el, telekommunikationer och samhällsviktiga IT-system framgår av prop. 2001/02:158 Samhällets säkerhet och beredskap. Myndigheten skall också redovisa om ett angrepp med NBC-stridsmedel utgör en begränsning för ovan nämnda förmågor.

Länsstyrelsen bedömer att den egna förmågan inte allvarligt begränsas när det gäller tillgången på el, tele och IT eftersom det finns reservanordningar för dessa funktioner. Även förmågan att verka under beläggning av radioaktiva, biologiska eller kemiska ämnen får anses vara god. Allvarliga brister finns dock i förmågan att hantera digital information från Länsstyrelsens samverkanspartners. Denna brist kan på ett allvarligt sätt begränsa förmågan när det gäller samordnad ledning även under normala förhållanden.

Barnpolitik

8. Länsstyrelserna skall kartlägga i vilken omfattning myndighetens verksamheter rör barn och redovisa de åtgärder som behövs för att utveckla och förbättra barnperspektivet i verksamheterna. Uppdraget baseras på den nationella strategin för att förverkliga FN: s konvention om barnets rättigheter i Sverige (prop. 1997/98:182) som anger att barnkonventionen och dess intentioner skall finnas med i allt beslutsfattande som rör barn. Med barn avses personer under 18 år.

Flera av Länsstyrelsens verksamheter berör barns situation åtminstone indirekt men besluten grundas normalt inte på eller hänvisar till barnperspektivet och barnkonventionen. Länsstyrelsen anser att barnens situation i samhället är viktig att bevaka men ska barnperspektivet tydligare redovisas bör regeringen lämna anvisningar om detta. Det behövs då utbildning och information för att medvetandegöra på vilka områden och i vilka beslut barns situation påverkas. Det handlar om att lära sig att tänka och att analysera verksamheten utifrån ett barnperspektiv.

I tillsynen av socialtjänsten utgår Länsstyrelsen i aktuella fall från socialtjänstlagens skrivning i 1 kap. 2 § om barnperspektivet. Denna tillkom för att barnkonventionens mening skulle genomsyra socialtjänstens arbete. Det handlar i första hand om att se till att kommunerna utgår från barnkonventionen vid sitt beslutsfattande. Detta sker såväl i tillsynsbeslut i individärenden som i så kallad verksamhetstillsyn. Barnkonventionens regler är också en viktig utgångspunkt för Länsstyrelsens medverkan i länsövergripande samverkansgrupper på sociala området avseende sexuella övergrepp mot barn och utveckling av familjecentraler i länet.

Även i fråga om prövning av kommunala detaljplaner och bygglov skulle ett barnperspektiv kunna aktualiseras. Plan- och bygglagen innehåller emellertid inte idag några sådana bestämmelser eller kopplingar till barnkonventionen. Länsstyrelsens möjligheter att enligt 12 kap. PBL överpröva kommunala planbeslut inskränker sig till frågor om riksintressen, miljökvalitetsnormer, mellankommunal samordning och hälsa och säkerhet. Ett planförslag som medför trafikfara eller andra stora risker för barn kan därför överprövas. Kommunerna ansvarar däremot helt för andra plankvaliteter som berör barnens livsmiljö.

Inom andra områden som exempelvis stöd till projekt och företagsamhet finns idag en rad så kallade horisontella kriterier som skall vägas in i besluten. Inom strukturfondernas Interreg III finns kriterier för jämställdhet, integration, miljö, sysselsättning, samiska språket, gränsregionalitet och ökad konkurrenskraft och det skulle naturligtvis vara möjligt att lägga till även barnperspektivet. Risken med för många horisontella kriterier är dock att de blir svåra att följa upp och att de därmed blir verkningslösa.

Bostadspolitik

15. Länsstyrelserna skall redovisa en kommenterad sammanställning över ansökningar och beslut avseende tillstånd enligt 2 kap. lagen (2002:102) om allmännyttiga bostadsföretag sedan föregående redogörelse (den 15 juni 2003). Redogör kortfattat för de bedömningar som legat till grund för länsstyrelsens beslut.

Länsstyrelsen har sedan lagen (2002:102) om allmännyttiga bostadsföretag trädde ikraft den 1 april 2002 och fram till utgången av år 2004 lämnat 41 beslut om tillstånd till överlåtelse av fastigheter. Besluten omfattar totalt 66 fastigheter med sammanlagt 172 lägenheter. Två beslut om tillstånd som på sökandens begäran har återkallats ingår inte i denna redovisning.

Av ovan redovisade ärenden är 22 beslut om tillstånd till överlåtelse av 46 fastigheter med sammanlagt 112 lägenheter lämnade efter föregående redogörelse den 13 juni 2003. Under denna period avser 14 beslut fastigheter som är taxerade som småhusenheter. Dessa beslut omfattar 37 fastigheter med sammanlagt 48 lägenheter.

Länsstyrelsen har i de ärenden där tillstånd lämnats bedömt att det kommunala bostadsföretagets hyror även efter försäljningarna får tillräckligt genomslag vid tillämpningen av bruksvårdereglerna. Både hyresgäst- och fastighetsägarorganisation har yttrat sig över ansökningarna och inte haft något att erinra mot försäljningarna. De flerbostadshus som överlåtits är lokaliserade till orter där de allmännyttiga bostadsföretagen haft en stor andel outhyrda lägenheter. Samtliga eller en stor del av lägenheterna i de aktuella husen var outhyrda vid ansökningstillfället.

Bostadspolitik

16. Länsstyrelserna skall redovisa en sammanställning över de uppgifter om utdelningar från allmännyttiga bostadsföretag som lämnats till länsstyrelsen i enlighet med 1 kap lagen (2002:102) om allmännyttiga bostadsföretag. Länsstyrelserna skall också lämna en redogörelse för hur lämnad utdelning överensstämmer med bestämmelserna om högsta tillåtna utdelning samt redovisa vilka allmännyttiga bostadsföretag som ej lämnat uppgifter om utdelning.

Kommunerna har i skrivelser till Länsstyrelsen meddelat att något förhållande som avses i 1 eller 4 §§ lagen (1999:608) om tillfällig minskning av det generella statsbidraget vid avyttring av aktier eller andelar i eller utdelning från kommunala bostadsföretag, m.m. inte förekommit under år 2003. Samtliga allmännyttiga bostadsföretag i länet är kommunala bostadsföretag.

I enlighet med bestämmelserna i 1 kap lagen (2002:102) om allmännyttiga bostadsföretag har uppgifter om utdelningar kommit in till Länsstyrelsen från de kommunala bostadsföretagen i Östersunds kommun, Östersunds bostäder AB och Vestibulum Fastigheter i Östersund AB. Enligt Länsstyrelsens bedömning överensstämmer inte lämnade utdelningar från de två bostadsföretagen med bestämmelserna om högsta tillåtna utdelning enligt förordningen (2003:348) om skälig utdelning från allmännyttiga bostadsföretag.

Uppgifter om utdelningar har inte kommit in från övriga allmännyttiga bostadsföretag i länet. Länsstyrelsen bedömer med underlag av bl.a. kommunernas skrivelser att det inte förekommit några utdelningar från dessa bostadsföretag som strider mot ovannämnda bestämmelser.

Bostadspolitik

17. Utöver den normala ärendehanteringens skall länsstyrelserna redovisa och bedöma resultatet av de viktigaste insatserna för att främja bostadsförsörjningen, varvid också åtgärder för att hantera bostadsöverskott skall beaktas. Länsstyrelserna skall också redovisa i vilken utsträckning arbetet med att främja bostadsförsörjningen integrerats med det övergripande miljömålsarbetet samt redogöra för eventuella målkonflikter.

Bostadsmarknadsläget och bostadsförsörjningsfrågor har diskuterats med kommunerna i samband med genomgång av bostadsmarknadsenkäten. De kommuner som uppvisat ett behov av bostäder har särskilt informerats om de statliga bostadsstöden.

Energipolitik

24. Länsstyrelserna skall delta i arbetet med att genomföra EG:s direktiv för handel med utsläppsrätter (2003/87/EG) i Sverige enligt riktlinjerna i proposition 2003/04:31 samt ytterligare riktlinjer från Naturvårdsverket. Länsstyrelserna ska ansvara för att meddela tillstånd för att släppa ut växthusgaser. Länsstyrelserna kan ansöka om medel för detta arbete hos Energimyndigheten.

Miljöskydd har meddelat tillstånd för utsläpp av koldioxid till nio värmeförsörjningsanläggningar i länet. Administrativa medel har rekviderats från Energimyndigheten.

Regional utvecklingspolitik

26. Länsstyrelserna skall medverka i NUTEK:s arbete med att anpassa och utveckla datasystemet STINS/NYPS.

Länsstyrelsen har under året deltagit med en person i en referensgrupp för anpassning av STINS. I arbetet med att utveckla NYPS ingår en person i referensgruppen och två personer deltar i arbetet som projektansvariga regionalt.

Från strukturfondsavdelningen har Bengt-Åke Strömquist (BÅS) och Ulf Johansson (UJ) under året representerat strukturfondsverksamheten i utvecklandet av NYPS. BÅS har deltagit i en styrgrupp inom NYPS. UJ har två uppdrag, dels att vara representant för i utvecklingen av strukturfondsmodulen (Mål 1, Interreg, innovativa åtgärder) i NYPS och dels att vara projektledare internt för införandet av NYPS på länsstyrelsen (detta delas med Gabriella Jern, Reg Ek). Arbetet under året har varit att delta i de olika grupperna. Arbetetsintensiteten har periodvis varit låg (sommar/höst) och arbetet med införandet av NYPS på länsstyrelsen har nästan helt legat nere då NYPS drabbats av förseningar i utvecklingen.

Regional utvecklingspolitik

29. Länsstyrelserna skall kommentera andelen beviljade medel under anslaget 33:1 Allmänna regionalpolitiska åtgärder som avser medfinansiering av regionala tillväxtprogram respektive geografiskt avgränsade strukturfondsprogram. Länsstyrelserna skall i förekommande fall även kommentera och motivera varför medel på anslaget 33:1 inte medfinansierat nämnda program.

Av anslaget 33: 1 budgeterades 50 mnkr till projektmedel. Totalt beviljades stöd till 65 projekt med totalt 40 mnkr. Av dessa avsåg 24 mnkr medfinansiering av Tillväxtprogrammet. Andelen som medfinansierar Tillväxtprogrammet antas öka när fokusgrupperna initierat ytterligare insatser.

Totalt beviljades 19 mnkr som medfinansiering av Strukturfondsprogram. Andelen har här minskat eftersom huvuddelen av EG-medel redan är beslutade till olika projekt. Detta ställer större krav på nationell finansiering av utvecklingsinsatser

Regional utvecklingspolitik

30. Länsstyrelserna skall redovisa grunderna för gjorda prioriteringar inom anslaget 33:1 Allmänna regionalpolitiska åtgärder. Det avser prioriteringar mellan företagsstöd och regional projektverksamhet. Det avser vidare prioriteringar mellan olika företagsstöd och mellan insatser inom den regionala projektverksamheten. Vid redovisning av detta skall även jämställdhets-, integrations- och miljöperspektiven innefattas genom att beskriva hur och i vilken utsträckning insatser har prioriterats som bidrar till att de nationella målen för respektive perspektiv uppnås.

Grunderna för gjord prioriteringar

Länsstyrelsen har prioriterat fördelningen av de regionalpolitiska medlen utifrån länets tillväxtprogram och strukturfondsprogram. I den budget som gällde för året reserverades 100 mnkr till företagsstöd inklusive kommersiell service och 50 mnkr reserverades till medfinansiering av strukturfondsprojekt och nationellt finansierade projekt. Motivet till fördelningen är att det omfattande utvecklingsarbete som pågår bl.a. med hjälp av strukturfondsmedel medför investeringar utifrån företagets behov, vilka oftast inte kommer till stånd utan insatser i form av investeringsstöd.

Företagsstöd

Aktuella stödformer är regionalt utvecklingsbidrag, landsbygdsstöd, sysselsättningsbidrag och såddfinansiering. Regionala utvecklingsbidrag har en högre andel av stöden då det under året ofta berört större investeringar. Sysselsättningsbidraget har prioriterats för endast nyetablerade

företag, varför nivån på totalt beviljat sysselsättningsbidrag är klart lägre än om stödformen även omfattat befintliga företag.

Länsstyrelsen har en fastlagd policy för hantering av företagsstöd. Utgångspunkten för policyn är ett maximalt utnyttjande av de medel som avsätts till företagsstöd. Varje enskilt ärende ska därför hantearas optimalt utifrån dess förutsättningar och behov av bidrag. Hanteringen av företagsstöden är samtidigt sammanhållen, d.v.s. i huvudsak en likartad hantering/bedömning av ärenden oavsett vilken stödform som kommer i fråga. En viss särbehandling för speciellt små företag finns inom landsbygdsstödet. Dessutom fastslås att glesbygdsområden prioriteras framför landsbygdsområden.

Projektmedel.

Medfinansiering av regionala tillväxtprogrammet och geografiskt avgränsade strukturfondsprogram har prioriterats. Andelen medel som beslutats till nationella projekt har ökat rejält under året. Samtidigt har beslutade medel avseende medfinansiering av strukturfondsprogram minskat i samma grad, beroende på brist på EU-medel. En viss begränsning av stöd till projekt har skett i förhållande till budget främst beroende på att utbetalningstakten ökat, att länsstyrelsen nått taket i länsanslaget och använt nästan hela anslagskrediten. Av projektmedel har 580 tkr beviljats till jämställdhetsprojekt, 1,2 mnkr till medfinansiering av ett integrationsprojekt och 1 mnkr till förstärkt miljömålsarbete. Syftet med dessa medel är att främja hållbarhetsperspektivet i utvecklingsarbetet.

Under verksamhetsåret 2004 har länsstyrelsen fattat 65 positiva beslut om medfinansiering av projekt. Dessa beslut har varit uppdelade på följande övergripande områden – i förhållande till budget:

Insatsområde	Budget	Beslutade
RTP Skogen som resurs	5.000.000	2.085.760
RTP distansoberoende tjänster	5.000.000	1.936.400
RTP Upplevelsenäringarna	15.000.000	10.937.050
RTP Entreprenörskap	5.000.000	4.899.120
RTP Organisation/genomförande	4.000.000	3.968.213
Jämställdhet	1.000.000	580.000
Kommunikationer	1.500.000	3.924.900
Integration	500.000	1.198.800
Miljömål	1.000.000	1.000.000
Internationalisering	1.000.000	700.000
Marknadsföring	1.000.000	1.500.000
Interreg	2.000.000	995.000
Mål 1 och övrigt	2.000.000	1.637.400
I RTP ej prioriterade områden	3.000.000	2.607.627
Oförutsett	3.000.000	2.485.622
Summa budget	50.000.000	40.455.892

Miljöpolitik

40. Länsstyrelserna i fjälläna skall redovisa behov av ytterligare skoterregleringsområden samt möjligheter att anlägga, underhålla och finansiera skoterleder varvid även avgiftsfinansiering skall omfattas. Arbetet bör samordnas i länsstyrelsernas arbete med regionalt miljö- och hushållningsprogram för fjälläna och redovisas samtidigt med detta arbete.

Behovet av ytterligare skoterregleringsområden m.m. har redovisats till Miljödepartementet den 22 december 2004 medan arbetet med "regionalt miljö- och hushållningsprogram för fjälläna" blivit förlängt och skall redovisas till sommaren 2005.

IT, elektronisk kommunikation och post.

42. Länsstyrelserna skall redovisa erfarenheter av arbetet med IT-infrastrukturstöden till kommunerna. Uppdraget gäller inte länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skåne och Västra Götalands län.

Upphandling av ett bredbandsnät för att binda samman orter i länet inleddes under 2003 och slutfördes genom att avtal träffades under början av 2004. Utbyggnaden finansieras med statligt stöd, EU-medel, kommunala medel samt viss medfinansiering från de antagna leverantörerna. Leverantörerna svarar för såväl etablering, drift och underhåll, som marknadsföring av infrastrukturen. Nätet kommer att ge företag, kommuner, landsting och privatpersoner tillgång till olika bredbandstjänster såsom till exempel uppkoppling mot Internet. Det innebär också att till exempel företag kan överföra sin datatrafik mellan geografiskt spridda enheter. Bredbandsnätet kommer att bli ett öppet nät för alla tjänsteleverantörer.

Totalt kommer minst 245 orter i länet att få tillgång till nätet. Utbyggnaden har startat under 2004 och beräknas vara avslutad senast under första halvåret 2006.

I juni 2004 beslutade regeringen avsätta ytterligare medel till "stöd för kommuner för etablering av telenät m.m. på orter i områden där telenätet är eftersatt". Det uttalade syftet är att främja utbyggnaden av infrastruktur för informationsteknik (IT) som prioriteras av närings- eller regionalt utvecklingspolitiska skäl i områden där telenätet är eftersatt. För länets del innebär beslutet att 23,5 miljoner tillförs länet för fortsatt utbyggnad av IT-infrastruktur med bredbandshastighet. Stödet ska avse åtgärder som utförts under perioden 1 januari 2004 - 31 december 2006.

Statligt stöd kan alltså utgå till områden eller orter som är "eftersatta" Med eftersatt kan bland annat avses geografiska, kapacitetsmässiga eller robusthetsmässiga aspekter. Länsstyrelsen kommer under början av 2005 att, efter samråd med länets kommuner, fastställa urvalskriterier för ansökan om medel från det statliga stödet.

I december 2004 beslutade regeringen att anslagssparandet 2004 avseende det statliga bidraget till utbyggnad av ortssammanbindande nät inte får nyttjas under 2005, utan i stället blir tillgängligt senast under 2006. Länets kommuner har, som tidigare nämnts, redan träffat avtal med leverantörer om byggande av ortssammanbindande nät och utbyggnaden och utbetalningar i enlighet med gällande avtal kommer att fortsätta. Kommunerna kommer genom beslutet att utsättas för mycket för stora ekonomiska belastningar.

Regional utvecklingspolitik

48. Länsstyrelserna skall redovisa hur de arbetat med att införa ett kvalitetssäkringssystem, i form av ett styrdokument för de regionala företagsstöden, där jämställdhets-, integrations- och miljöperspektivet konkretiseras. Vidare skall de redovisa hur de i samverkan med NUTEK utvecklat arbetet. Uppdraget gäller inte länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skåne och Västra Götalands län.

Under året har styrdokumentet vidareutvecklats genom ett kontinuerlig bearbetning vid de företagsstödsgruppsmöten som hålls var fjortonde dag. Dessutom har länsstyrelsen haft ansvaret för en arbetsgrupp som i samverkan med NUTEK har arbetat med mål och prioriteringar. Två möten har avhållits i arbetsgruppen under hösten, och arbetet har avrapporterats vid NUTEKs handläggarräff i december.

Regional utvecklingspolitik

50. Länsstyrelserna i län utan självstyrelseorgan eller samverkansorgan skall särredovisa de medel som erhållits från anslaget 33:5 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006 för medfinansiering av bidrag avseende företagsstöd i samband med utbetalning från anslaget 33:1 Allmänna regionalpolitiska åtgärder. Därutöver skall den del som i detta sammanhang utbetalats från länsstyrelsen i form av stöd redovisas. Utestående fordringar mot de myndigheter som disponerar anslaget 33:5 redovisas i not till balansräkning.

Länsstyrelsen har erhållit 1,4 mnkr för medfinansiering av landsbygdsstöd under året. Detta avsåg slutredovisning av det EU-finansierade ramprogrammet för företagsstöd för åren 2000 – 2003.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Sammanställningen skall göras enl. 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

		2004	2003	2002	2001	2000
Låneram	beviljad	9 000	10 000	9 500	9 500	8 500
	utnyttjad	7 177	6 310	6 310	6 541	5 812
Kontokredit hos RGK	beviljad	6 200	6 000	5 700	5 000	4 900
	max. utnyttjad	0	0	0	0	1 500
Räntekonto	räntekostnader	37	0	0	0	2
	ränteintäkter	768	1 321	1 362	766	360
Totala avgiftsintäkter (ktogrupp 31-34, 7)	mynd. disponerar	7 105	7 286	9 766	20 744	9 766
	mynd. ej disponerar	513 465	564 091	400 618	35 379	165 940
Jämförelse med beräknade avgiftsintäkter (ktogrupp 31- 34, 7) enl. regleringsbrev						
Anslagskredit	beviljad	2 437	1 172	2 300	2 100	1 800
	utnyttjad	28	0	0	0	0
Summa utg. reservationer (anslag)		0	1 445	1 618	1 812	2 342
Summa anslagssparande		104 921	173 280	350 833	468 722	235 382
- därav intecknat av åtagan- den med stöd av reservatio- ner och anslagssparande		116 132	74 491	263 162	371 264	28 664
Bemyndiganden	tilldelat	1 700 000	2 000 204	1 836 143	1 549 966	1 270 946
	summa åtaganden	1 380 280	1 607 243	1 561 836	1 068 320	678 953
Årsarbetskrafter (åa)*		207	203	202	201	200
Medelantalet anställda*		251	246	234	223	216
Driftkostnad per åa		787	772	766	766	682
Årets kapitalförändring		+42 098	-44 366	-38 323	+239	-1 301
Balanserad kapitalförändring		-78 718	-34 352	3 970	-5 968	-4 668

* Mätmetod skall finnas dokumenterad.

Resultaträkning

Belopp i tkr

		2004-01-01-- 2004-12-31	2003-01-01-- 2003-12-31
Verksamhetens intäkter	Not		
Intäkter av anslag	1	117.399	92.840
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	7.105	7.286
Intäkter av bidrag	3	47.783	37.696
Finansiella intäkter	4	770	1.356
= <i>Summa intäkter</i>		173.057	139.178
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-99.682	-95.308
Kostnader för lokaler		-7.404	-7.274
Övriga driftkostnader		-52.339	-50.920
Finansiella kostnader	6	-195	-323
Avskrivningar		-3.355	-2.893
= <i>Summa kostnader</i>		-162.974	-156.718
Verksamhetsutfall		10.083	-17.540
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disp. av mynd.	7	513.465	564.091
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-479.573	-580.266
= <i>Saldo</i>	8	33.892	-16.176
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	9	700.316	695.054
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		48.121	46.427
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		61.348	34.244
Finansiella intäkter	10	623	973
Avsättningar/upplösningar till/av fonder m.m. för transfereringsändamål		-3.238	-637
Lämnade bidrag		-809.047	-786.710
= <i>Saldo</i>	11	-1.876	-10.650
Årets kapitalförändring		42.098	-44.366

Balansräkning

Belopp i tkr

Tillgångar

		2004-12-31	2003-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	Not		
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten		564	432
<i>Summa immateriella anläggningstillgångar</i>	12	564	432
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		866	249
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		6.149	5.198
<i>Summa materiella anläggningstillgångar</i>	13	7.015	5.447
Utlåning			
Utlåning		3.381	2.209
<i>Summa utlåning</i>	14	3.381	2.209
Varulager m.m.			
Fastigheter		8	8
<i>Summa varulager m.m.</i>	15	8	8
Fordringar			
Kundfordringar		925	1.277
Fordringar hos andra myndigheter		5.697	4.360
Övriga fordringar		24.219	3.612
<i>Summa fordringar</i>		30.841	9.250
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	16	2.068	2.059
Upplupna bidragsintäkter	17	4.336	654
Övriga upplupna intäkter	18	141	45
<i>Summa periodavgränsningsposter</i>		6.544	2.759
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket		35.972	43.580
<i>Summa avräkning med statsverket</i>	19	35.972	43.580
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	20	23.521	36.887
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	21	4.180	5.696
Kassa, postgiro och bank		25.474	21.653
<i>Summa kassa och bank</i>		53.175	64.236
Summa Tillgångar		137.500	127.921

Belopp i tkr

Kapital och skulder

		2004-12-31	2003-12-31
Myndighetskapital	Not		
Statskapital	22	5.916	3.471
Donationskapital		40	40
Balanserad kapitalförändring	23	-78.718	-34.353
Kapitalförändring enligt resultaträkning	24	42.098	-44.366
<i>Summa myndighetskapital</i>		<i>-30.664</i>	<i>-75.208</i>
Fonder			
Fonder	25	54.614	51.377
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	512	258
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	27	7.177	5.797
Skulder till andra myndigheter		5.512	19.813
Leverantörsskulder		8.721	6.444
Övriga skulder		2.475	2.141
Depositioner		4.204	5.727
<i>Summa skulder m.m.</i>		<i>28.089</i>	<i>39.921</i>
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	28	9.457	9.541
Oförbrukade bidrag	29	32.228	45.768
Övriga förutbetalda intäkter	30	43.263	56.264
<i>Summa periodavgränsningsposter</i>		<i>84.948</i>	<i>111.573</i>
Summa skulder och kapital		137.500	127.921
Omvända ansvarsförbindelser			
Avskrivningslån inom regionalpolitik och lantbruk		3.432	13.593

Kommentar

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 4 kap 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag samt 3 § förordningen om myndigheters bokföring redovisar Länsstyrelsen från och med i år inte de beslut som är fattade mot ett bemyndigande eller ett anslagssparande som ansvarsförbindelser.

Anslagsredovisning (tkr)

Anslag	Ingående överför. belopp	Årets tilldelning enl regl. brev	Fördelade anslags- belopp	Omdispon- erade anslags- belopp	In- dragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överför. belopp
13 22:6 6 Europeiska socialfonden m m för perioden 2000-2006. Region Södra skogslänen (Mål 1), ramanslag	21.178	77.525				98.703	- 94.847	3.856
13 22:6 7 Europeiska socialfonden m m för perioden 2000-2006. Statlig medfinansiering, kompetensutveckling. Region Södra skogs- länen Mål 1, ramanslag	42.382	21.653				64.035	- 19.648	44.387
18 32:1 19 Länsstyrelserna m m förvaltningskostnader Jämtlands län, ramanslag	2.155	81.755				83.910	- 83.937	- 28
19 33:1 19 Allmänna regionalpolitiska åtgärder Länsstyrelsen i Jämtlands län, ramanslag	7.572	124.000			- 3.572	128.000	- 138.509	- 10.509
19 33:5 2 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006. Åtgärder inom Mål 1- programmet Södra skogslänsregionen och Interreg III A-programmet Norge-Sverige, ramanslag	- 14.495	390.000				375.505	- 389.985	- 14.480
19 2000 A11 19 Regionalpolitiska insatser 2000 Jämtlands län, reservationsanslag		4			- 4			0

Anslag	Ingående överför. belopp	Årets tilldelning enl regl. brev	Fördelade anslags- brev belopp	Omdisponera- de anslags- belopp	In- dragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överför. belopp
19 2000 A12 19 Medel för tillfälligt småföretagsstöd m m 2000 Jämtlands län, reservationsanslag	1.015				- 1.015			0
22 37:7 15:1 IT-infrastruktur: Regionala transportnät m m Administrativa kostnader, ramanslag	415	308				723	- 308	415
22 37:7 15:2 IT-infrastruktur: Regionala transportnät m m IT-Infrastruktur, ramanslag	114.859	34.166				149.025	- 66.818	82.207
23 44:2 6 Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdsens miljö och struktur. Mål 1 Södra skogslänsregionen. Andra åtgärder för att främja utvecklingen av landsbygden (2000-2006 Jordbruksfonden), ramanslag	- 785	20.100			5.900	25.215	- 26.142	- 927
24 2000 A8 24 Fortsatt program för småföretagsutveckling, förnyelse och tillväxt för budgetåret 2000, anslagspost 7-27, reservationsanslag	426				- 426			0
Summa:	174.726	749.507	0	5.900	- 5.017	925.116	- 820.195	104.921
Kommentarer	Vad avser anslaget 13 22:6 finns en differens mellan anslagsredovisningen i Agresso och Hermes anslagsredovisning vad gäller det ingående överföringsbeloppet. Detta beror på att man i Hermes lagt in felaktiga siffror avseende det ingående överföringsbeloppet och sedan korrigerat detta genom en omdisponering av anslagsbeloppet. Detta leder i sin tur till att fel belopp ligger kvar som ingående överföringsbelopp i Hermes anslagsredovisning och rättelsen ger genomslag först i kolumnen för totalt disponibelt belopp. Fyra anslag uppvisar här negativa överföringsbelopp, dvs. underskott. Samtliga underskott ligger dock inom ramen för de anslagskrediter som Länsstyrelsen disponerar för dessa anslag. Se även Finansiella villkor.							

Finansiella villkor

	Villkor	Utfall
13 22:6 6 Europeiska socialfonden Mål 1, 2000-06, Södra Skogslänen		
Länsstyrelsen i Jämtlands län bemyndigas att för anslagsposten under budgetåret 2004 göra ekonomiska åtaganden som, inklusive tidigare åtaganden, innebär utgifter om högst 230.000.000 kronor under budgetåren 2005-2008	230.000	191.852
Utöver tilldelat belopp under anslaget får Länsstyrelsen i Jämtlands län disponera en anslagskredit.	3.876	0
13 22:6 7 Europeiska socialfonden Mål 1, statlig medfinansiering		
Länsstyrelsen i Jämtlands län bemyndigas att för anslagsposten under budgetåret 2004 göra ekonomiska åtaganden som, inklusive tidigare åtaganden, innebär utgifter om högst 40.000.000 kronor under budgetåren 2005-2008.	40.000	0
Utöver tilldelat belopp under anslaget får Länsstyrelsen i Jämtlands län disponera en anslagskredit.	1.083	0
18 32:1 19 Länsstyrelsen, förvaltningskostnader		
Länsstyrelsen i Jämtlands län disponerar under budgetåret en låneram i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten.	9.000	7.177
Länsstyrelsen i Jämtlands län har tillgång till en kredit på räntekontot i Riksgäldskontoret.	6.200	0
Utöver tilldelat belopp under anslaget får Länsstyrelsen i Jämtlands län disponera en anslagskredit.	2.437	28
19 33:1 19 Allmänna regionalpolitiska åtgärder		
Länsstyrelsen i Jämtlands län får med stöd av bemyndiganden under år 2004 ta på sig ekonomiska förpliktelser i samband med regionalt utvecklingspolitiska åtaganden som, inklusive tidigare gjorda åtaganden, innebär utgifter under perioden 2005-2012.	265.000	240.513
Utöver tilldelat belopp under anslaget får Länsstyrelsen i Jämtlands län disponera en anslagskredit.	12.400	10.509
Länsstyrelsen har rätt att nyttja del av anslaget för uppföljning och utvärdering.	2.500	2.203
19 33:2 19 Landsbygdslån		
Länsstyrelsen i Jämtlands län får under budgetåret 2004 bevilja landsbygdslån.	3.000	2.875
19 33:5 2 Europeiska regionala utvecklingsfonden Mål 1		
Länsstyrelsen i Jämtlands län bemyndigas att för anslagsposten under budgetåret 2004 göra ekonomiska åtaganden som, inklusive tidigare åtaganden, innebär utgifter om högst 1.100.000.000 kronor under budgetåren 2004-2008.	1.100.000	899.882
Utöver tilldelat belopp under anslaget får Länsstyrelsen i Jämtlands län disponera en anslagskredit	39.000	14.480
23 44:2 6 Europeiska Jordbruksfonden Mål 1		
Länsstyrelsen i Jämtlands län bemyndigas att under 2004 besluta om bidrag som, inklusive tidigare åtaganden, innebär utgifter om högst 65.000.000 kronor åren 2005-2007.	65.000	63.440
Utöver tilldelat belopp under anslaget får Länsstyrelsen i Jämtlands län disponera en anslagskredit	1.005	927

Redovisning mot bemyndiganden

Anslag	Tilldelad bemyn- digande ram	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden 1)	Utestående åtagandenas fördelning per år	2005	2006	2007	2008	2009	2010
13 22:6 6 Europeiska socialfonden Mål 1	230.000	214.175	191.852	76.741	57.556	38.370	19.185			
13 22:6 7 Europeiska socialfonden Mål 1, statlig medfinansiering	40.000	0	0							
19 33:1 19 Regionalpolitiska åtgärder	265.000	255.756	240.513	95.000	75.000	45.000	20.000	5.000	513	
19 33:5 2 Europeiska regional utv fonden Mål 1	1.100.000	1.074.275	885.402	354.161	265.621	177.080	88.540			
23 44:2 6 Europeiska jordbruksfonden Mål 1	65.000	63.037	62.513	25.005	18.754	12.503	6.251			
Summa	1.700.000	1.607.243	1.380.280	550.907	416.931	272.953	133.976	5.000	513	

- 1) Utöver de utestående åtaganden som redovisas ovan har Länsstyrelsen följande utestående åtaganden som täcks av redan tilldelade anslag (dvs anslagssparande)

Anslag	Utestående åtaganden
Europeiska socialfonden, Mål 1	3.856
Europeiska socialfonden, Mål 1, statlig medfinansiering	42.099
IT-infrastruktur	70.177
	116.132

Redovisning mot inkomsttitel

Inkomsttitel		Utfall 2004-01-01-- 2004-12-31	Utfall 2003-01-01-- 2003-12-31
2322	Räntor på övriga näringslån, Kammarkollegiet	5	9
2511	Expeditions- och ansökningsavgifter	835	714
2536	Lotteriavgifter	25	41
2537	Miljöskyddsavgifter	1.605	1.667
2539	Täktavgift	816	629
255201	Avgifter enligt stiftelseförordningen, tillsyn och provning	53	54
255202	Registreringsavgift och - bevis, stiftelseförordningen	86	87
255204	Övriga avgifter vid länsstyrelserna	20	0
271401	Sanktionsavgift enligt arbetsmiljölagen	9	0
271404	Överlastavgift	20	12
2811	Övriga inkomster av statens verksamhet	191	3.645
4136	Återbetalning av övriga näringslån, Kammarkollegiet	34	36
4137	Återbetalning av övriga näringslån, Statens jordbruksverk	0	11
612103	EG-finansierade struktur- och regionalstöd till jordbruks- sektorn, Interreg II	0	600
612204	EG-finansierade struktur- och regionalstöd till jordbruks- sektorn, 2000-2006. Mål 1 Region Södra skogslänen	21.423	33.039
6311	Bidrag från EG:s regionalfond, 1996-1999 Interreg II	2.048	0
631202	Bidrag från EG:s regionalfond, 2000-2006 Mål 1 Region Södra skogslänen och Interreg IIIA	381.595	424.094
641103	Bidrag från EG:s socialfond, Interreg II	0	1.235
641203	Bidrag från EG:s socialfond, 2000-2006 Mål 1 Region Södra skogslänen	70.809	114.392
Summa		479.573	580.266

Kommentarer

2811 Övriga inkomster av statens verksamhet
Stora tillfälliga inbetalningar under 2003

612103, 6311, 641103 - Interreg II

De inbetalade beloppen under 2004 respektive 2003 avser de medel som rekviderades från EU-kommissionen i samband med slutrekvisitionen för Interreg II i juni 2002. Orsaken till att inbetalningarna hamnat på olika år är att rekvisitionerna från Länsstyrelsen har handlagts olika snabbt.

612204, 631202, 641203 - Mål-1 Och Interreg III

Samtliga dessa inkomsttitlar avser de medel som rekviderats från EU-kommissionen för Mål-1 och Interreg III. Storleken av beloppen varierar i takt med Länsstyrelsens rekvisitioner. Storleken på dessa varierar i sin tur i takt med utbetalningarna till stödmottagarna.

Finansieringsanalys

Belopp i tkr

	04-01-01--04-12-31	03-01-01--03-12-31	Not
DRIFT			
<i>Kostnader</i>	-159.300	-153.568	31
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag	117.399	92.840	32
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	6.906	7.069	
Intäkter av bidrag	47.782	37.696	
Övriga intäkter	770	1.356	
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av drift</i>	172.857	138.961	
<i>Minskning (+) av lager</i>	0	0	
<i>Minskning (+) av kortfristiga fordringar</i>	-3.202	3.002	
<i>Ökning (+) av kortfristiga skulder</i>	-28.120	10.561	
Kassaflöde från drift	-17.765	-1.044	
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar	-4.749	-2.105	
Investeringar i immateriella tillgångar	-377	-327	
<i>Summa investeringsutgifter</i>	-5.126	-2.432	
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret	4.804	2.445	
- amorteringar	-3.424	-2.958	
Försäljning av anläggningstillgångar	205	289	
Bidragsmedel som erhållits för investeringar			
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar</i>	1.585	-224	
<i>Förändring av kortfristiga skulder</i>	864	-324	
Kassaflöde till investeringar	-2.677	-2.980	
LÅNEVERKSAMHET			
Nyutlåning	-2.480	-3.390	
Amortering	39	44	
<i>Summa låneutgifter</i>	-2.441	-3.346	
Finansiering av låneverksamhet			
Amortering	-5	-8	
Minskning (-) av statskapital	2.446	3.354	
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av låneverksamhet</i>	2.441	3.346	
Kassaflöde från låneverksamhet	0	0	

UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäker av avgifter m m samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	513.465	564.090	
Förändring av kortfristiga skulder	-33.889	16.152	
<i>Inbetalningar i uppbördsverksamhet</i>	479.576	580.242	
<i>Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet</i>	-479.573	-580.266	
Kassaflöde från uppbördsverksamhet	3	-24	
TRANSFERERINGSVERKSAMHET			
Lämnade bidrag	-807.777	-785.354	33
Förändringen av kortfristiga skulder	-121	-200	
<i>Utbetalningar i transfereringsverksamhet</i>	-807.898	-785.554	
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	700.316	695.054	
Medel som erh från andra myndigheter för finansiering av bidrag	47.188	47.164	34
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	62.164	42.734	35
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av transf. verksamhet</i>	809.668	784.952	
Kassaflöde från transfereringsverksamhet	1.770	-602	
GÅVO- OCH DONATIONSKAPITAL			
Ökning (+) / Minskning (-) av donationskapital	0	0	
Kassaflöde till Gåvo- och donationskapital	0	0	
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	-18.669	-4.650	

Specifikation av förändring av likvida medel		
Likvida medel vid årets början	107.816	112.466
Minskning (-) av kassa, postgiro	0	0
Ökning (+) av tillgodohavande RGK	-14.882	361
Minskning (-) av banktillgodohavanden	3.821	-2.095
Minskning (-) av avräkning med statsverket	-7.608	-2.916
Summa förändring av likvida medel	-18.669	-4.650
Likvida medel vid årets slut	89.147	107.816

Tilläggsupplysningar och noter**Belopp i tkr****Redovisnings- och värderingsprinciper****Allmänt**

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag, samt förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

Undantag från redovisningsregler

Länsstyrelsen får resurssamverka med statliga myndigheter, kommuner, landsting m.fl. inom länet samt med andra länsstyrelser, utan de begränsningar som finns i 4 § andra stycket avgiftsförordningen (1992:191).

För återrapportering på verksamhetsområdes- och verksamhetsgrensnivå behövs endast redovisning för 2004, d v s inget jämförelseår, vilket innebär ett undantag från föreskrifterna till 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Förändrade redovisningsprinciper**Markupplåtelser**

Länsstyrelsens fakturering av markupplåtelser inom de s. k. Renbetesfjällen hanterades tidigare genom ett system vid sidan av ekonomisystemet. Även bevakningen av fordringarna gjordes via sidosystemet. I samband med bokslutet bokades sedan dessa fordringar upp i ekonomisystemet. Från och med bokslutet 2004 går markupplåtelsena in i ekonomisystemet via fil varifrån det sedan faktureras och bevakas i enlighet med övriga fordringar.

Värdering av fordringar och skulder**Värdereglering av fordringar**

Fordringar har upptagits till de belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalda.

Värdereglering av lönegaranti

Fordran avseende lönegarantin har i samband med bokslutet värdereglerats med 99% av utbetalt belopp avseende prioriterade fordringar samt 100% av utbetalt belopp avseende oprioriterade fordringar.

Storleken på värderegleringen baseras på en utredning av vad Länsstyrelsen erhållit i utdelning de senaste fem åren.

Redovisningen av lönegarantier följer från och med december 2002 ESV:s rutinbeskrivning beslutad 2002-12-06.

Värdereglering av skulder

Skulder har upptagits till nominellt belopp.

Värdering av anläggningstillgångar

Med anläggningstillgång menas tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav, d v s har en ekonomisk livslängd överstigande tre år och kostar 10 kkr eller mer (exklusive moms). Även objekt utgörande en fungerande enhet vars sammanlagda anskaffningsvärde uppgår till 10 000 kr klassificeras som en anläggningstillgång.

Anläggningstillgångarna skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

Möbler, förbättringsutgifter annans fastighet	7 år
Datorutrustning, bilar mm	4 år
Hem-PC	3 år
Immateriella tillgångar	3 år

Länsstyrelsen i Jämtlands län bedömer att den ekonomiska livslängden hos bärbara datorer och persondatorer understiger 3 år varför dessa klassas som omsättningstillgångar.

Värdering av övriga tillgångar**Jordfondens fastigheter**

Jordfondens fastigheter värderas till inköpspris med justeringar för gjorda åtgärder.

Investeringslån

Investeringslånen har upptagits till de belopp som beräknas bli betalda.

Räntestöd

Räntestöden har upptagits till de belopp som beräknas bli betalda.

Såddfinansiering

Värderegleras genom en individuell bedömning i samband med delårsrapport samt vid årsbokslutet.

Periodavgränsningsposter

Som periodavgränsningspost bokförs händelser med belopp överstigande 10 000 kr.

Brytdag

Löpande redovisning och anslagsavräkning avseende räkenskapsåret har gjorts fram till 2005-01-10.

Sjukfrånvaro

Enligt kraven i FÅB 7 kap 3 § redovisas anställdas sjukfrånvaro under tilläggsupplysningarna.

Sjukfrånvaro	2004	2003
	%	%
Totalt	4,30	4,20
Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	53,50	52,90
Kvinnor	6,20	5,70
Män	2,20	2,50
Anställda - 29 år	2,10	2,00
Anställda 30 - 49 år	5,00	3,90
Anställda 50 år -	3,80	4,80

Ersättning till styrelseledamöter och ledande befattningshavare

Skattepliktig ersättning och andra förmåner.

	Ersättning	Förmån	Totalt
Landshövding			
Maggi Mikaelsson	794	113	907
Länsråd			
Uno Svaleryd	658	1	659
Styrelsens ledamöter			
Kjell Svantesson			8
Lennart Olsson			10
Emanuel Sandberg			9
Eija Dibba			10
Elsa Danielsson			10
Lennart Oscarsson			16
Lena Kagart-Andersson			7
Per Åsling			8
Gunnar Engnér			11
Catrin Mattsson			3
Olof Johansson			11
Maidie Wiklund			6

Ledande befattningshavares styrelseuppdrag i aktiebolag och statliga myndigheter

Maggi Mikaelsson, landshövding
Länsarbetsnämnden i Jämtlands län
Skogsvårdsstyrelsen Mittnorrland

Uno Svaleryd, länsråd
Försäkringsaktiebolaget Aktsam

Styrelseledamöters och suppleanters styrelseuppdrag i aktiebolag och statliga myndigheter.

Maidie Wiklund
Inga uppdrag

Olof T Johansson
Sametinget

Eija Dibba
Inga uppdrag

Per Åsling
Centertidningar AB
MILKO
Åse Sten AB
Grillstads/Burmans charkuteri AB
Trångsviksbolaget AB

Catrin Mattsson
Polisstyrelsen i Jämtlands län
Arbetsmarknadsnämnden
Berg AB
Svärdsgården AB

Emanuel Sandberg
Inga uppdrag

Lena Kagart-Andersson
Inga uppdrag

Elsa Danielsson
Länsarbetsnämnden i Jämtlands län
Polisstyrelsen i Jämtlands län
Åre Kongress AB

Kjell Svantesson
Jämtkraft AB
Inlandsbanan AB
Länstidningen AB

Gunnar Engnér
Järpens Hotellförvaltning AB
Åre Kongress AB

Lennart Oscarsson
Strömsundshälsan AB
Strömsunds utvecklingsbolag (SUAB)

Lennart Olsson
Fastighetsbolaget Norkom
Härjedalens Turistanläggningar AB
Härjeåns Kraft AB
Härjeåns Nät AB
Fyrfasen Energi AB
Herje Net AB
Polisstyrelsen i Jämtlands län

Not 1	Intäkter av anslag	2004	2003
13 22:6 6	Europeiska socialfonden 2000-2006 S Skogslänen Mål 1	2.328	912
18 32:1 19	Länsstyrelserna förvaltningskostnader	83.804	77.578
19 33:1 19	Allmänna regionalpolitiska åtgärder	13.229	13.311
19 33:5 2	Europeiska reg. utv.fonden 2000-2006 S Skogslänen, Mål 1 och Interreg III	14.242	1.660
22 37:7 15:1	IT-infrastruktur. Reg. Transportnät, Adm. kostnader	308	3
23 44:2 6	Från EG finansierade åtg för landsb miljö och struktur Mål I Södra skogslänsregionen	3.489	-624
Summa intäkter av anslag		117.399	92.840

Redovisningen av den verksamhet som Länsstyrelsen bedriver i egen regi inom ramen för Mål 1 och Interreg III har fr.o.m. 2003 ändrats i enlighet med ESV:s rekommendationer. Förändringen innebär att Länsstyrelsen, till skillnad från tidigare, får avräkna anslagen först när utbetalande myndighet betalar ut medlen till Länsstyrelsen. Detta har inneburit att belastningen på de s.k. strukturfondsanslagen förskjuts framåt i tiden i förhållande till kostnaderna. För 2003 var belastningen därför ca 17 mnkr mindre än året innan. 2004 har belastningen återtagit "normal" nivå.

Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2004	2003
§§ 4 och 15 avgiftsförordningen			
Intäkter från statliga myndigheter			
	Konsulttjänster	2.783	2.092
	Körkortsavgifter	747	1.249
	Konferenser och kurser	329	220
	Uthyrning av lokaler	2	9
	Försäljning av publikationer	5	39
	Övrigt	13	74
		3.880	3.683
Intäkter från övriga			
	Konferenser och kurser	756	570
	Försäljning fiskekort, älgavgifter, arrende naturvård, fjällägenheter	823	878
	Konsulttjänster	592	453
	Försäljning av publikationer	118	74
	Försäljning cafeterian	117	119
	Entreavgifter	2	7
	Reavinster	199	217
	Uthyrning av lokaler	20	124
	Övrigt	599	1.159
		3.225	3.603
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar		7.105	7.286

Minskningen av körkortsavgifterna beror på att handläggningen av ärendegruppen "Ansökan om förlängning av högre behörighet" hade sin kulmen under 2003.

Intäkter och kostnader avseende pantbanksverksamhet	2004	2003
Avgifter pantlåneverksamhet	4	0
Kostnader pantlåneverksamhet, inkl OH	-6	0
	-2	0

Not 3 Intäkter av bidrag	2004	2003
Intäkter från statliga myndigheter		
Naturvårdsverket	22.238	19.980
Jordbruksverket	5.429	6.201
Krisberedskapsmyndigheten	1.294	995
Riksantikvarieämbetet	2.555	1.778
Fiskeriverket	851	172
Näringsdepartementet	1.053	671
Jordbruksdepartementet	717	450
NUTEK	561	501
Övriga statliga	2.484	2.334
	37.182	33.082
Intäkter från övriga		
EU-kommisionen	5.701	131
Jämtlands läns landsting	1.065	679
Länsarbetsnämnden	921	968
Kommuner	1.062	283
Samefonden	1.530	1.822
Övriga	323	731
	10.601	4.614
Summa intäkter av bidrag	47.783	37.696
Not 4 Finansiella intäkter	2004	2003
Ränteintäkter på räntekonto hos Riksgäldskontoret	768	1.321
Övriga finansiella intäkter	2	35
	770	1.356
Not 5 Kostnader för personal	2004	2003
Lön samt beskattningsbara bilersättningar och traktamenten	-64.967	-61.340
Sociala avgifter	-31.291	-30.200
Resor	-1.187	-1.197
Utbildning	-762	-1.302
Övrigt	-1.475	-1.270
	-99.682	-95.308
Not 6 Finansiella kostnader	2004	2003
Räntekostnader på lån hos Riksgäldskontoret	-182	-315
Övriga finansiella kostnader	-12	-8
	-195	-323

Not 7	Intäkter avgifter och ersättningar som inte disponeras av myndigheten	2004	2003
	Intäkter av offentligrättsliga avgifter, inomstatliga	0	2.059
	Intäkter av offentligrättsliga avgifter, utomstatliga	3.699	4.822
	Återbetalning av lån (näringslån och kreditgarantier)	34	48
	Intäkter av övriga avgifter	509.732	557.184
	Jordfonden	0	-21
		513.465	564.091

Förändringen av posten intäkter av offentligrättsliga avgifter, inomstatliga beror på en återbetalning av medel till regeringen som gjordes från Länsstyrelsen Jämtland under 2003, posten saknar motsvarighet innevarande år.

Not 8	Uppbördsverksamhet	2004	2003
	Förutbetalda intäkter Regionala fonden	5.258	-6.898
	Förutbetalda intäkter Sociala fonden	138	5.184
	Förutbetalda intäkter Jordbruksfonden	4.721	-6.049
	Upplupen intäkt Jordbruksfonden	0	-5.564
	Rekvirerat belopp Sociala fonden	23.774	-1.881
	Rekvirerat belopp Jordbruksfonden	0	-967
		33.892	-16.176

Not 9	Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	2004	2003
13 22:6 6	Europ. socialfonden 2000-2006. Södra skogslänen Mål 1	92.519	118.449
13 22:6 7	Europ. socialfonden 2000-2006. Statl medf. S. skogslänen Mål 1	19.648	25.803
18 32:1 19	Länsstyrelserna förvaltningskostnader	133	153
19 33:1 19	Allmänna regionalpolitiska åtgärder	122.800	109.472
19 33:5 2	Europ. reg. utv. fonden 2000-2006. Interreg III, Mål 1 S skogsl.	375.744	415.596
22 37:7 15:2	IT-Infrastruktur	66.818	3.359
23 44:2 6	Från EG-budgeten finans. åtg. Mål 1 S skogslänen	22.653	22.051
24 2000 A8 24	Program för småföretagsutveckling 2000	0	172
		700.316	695.054

Den stora ökningen på anslaget "IT-infrastruktur" beror på kraftigt ökade bidragsutbetalningar till kommunerna, vilket i sin tur beror på att investeringarna har kommit igång på allvar under 2004.

Not 10 Finansiella intäkter

Posten avser ränteintäkter från bygdemedel.

Not 11 Transfereringar	2004	2003
Kapitalförändring lönegaranti	-231	-7.461
Kapitalförändring fonder	0	-9
Finansiering av driftskostnader Mål 1	-10.993	-19.079
Beslutade bidrag till egeninitierade projekt	10.602	17.255
Återkrav EU-bidrag	15	0
Värdereglering såddfinansiering	-1.270	-1.356
	-1.876	-10.650

Förändringen av årets saldo på avsnittet för transfereringar jämfört med föregående år beror i huvudsak på att principen för värdereglering av lönegarantimedel ändrades 2003 samt att en större avskrivning av fordringar mot konkursgäldenärer gjordes.

Not 12 Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	2004	2003
Tillgångarnas anskaffningsvärde	620	293
Tillkommande tillgångar	377	327
Årets avskrivningar	-246	-138
Ackumulerade avskrivningar (IB)	-187	-49
Bokfört restvärde	564	432

Not 13 Maskiner, inventarier, installationer	2004	2003
Tillgångarnas anskaffningsvärde	25.877	24.284
Tillkommande tillgångar	4.749	2.105
Avgående tillgångar (sålda, utrangerade)	-300	-585
Årets avskrivningar	-3.109	-2.754
Ackumulerade avskrivningar (IB)	-20.358	-18.116
Korrigerig av tidigare års avskrivningar *	156	513
Bokfört restvärde	7.015	5.447

*Korrigerig av tidigare års avskrivningar avser utrangerade och sålda inventarier

Not 14 Utlåning

	IB 2004	Årets utlåning	Amortering	Värde-reglering	UB 2004
Investeringslån	81	0	-34	0	46
Räntestöd	95	0	-5	0	90
Såddfinansiering	2.034	2.480	0	-1.270	3.245
	2.209	2.480	-39	-1.270	3.381

Not 15 Fastigheter

Avser Jordfondens fastigheter.

Not 16 Förutbetalda kostnader	2004	2003
Stenvalvets Fastighets AB	1.493	1.511
Statens Fastighetsverk	156	176
Övriga	419	371
	2.068	2.059

Not 17 Upplupna bidragsintäkter	2004	2003
Fiskeriverket	487	38
Krisberedskapsmyndigheten	116	0
Nutek	27	269
Övriga	133	120
Upplupna bidragsintäkter, inomstatliga	763	428
EU-kommissionen	3.486	0
Kommuner	43	74
Övriga	44	153
Upplupna bidragsintäkter, utomstatliga	3.573	227
Upplupna bidragsintäkter totalt	4.336	654

Ökningen av upplupna bidragsintäkter beror i huvudsak på ökade krav gentemot EU-kommisionen, vilket i sin tur beror på att Länsstyrelsen utfört arbete under 2004 men ännu inte erhållit ersättning för detta från kommissionen.

Not 18 Övriga upplupna intäkter	2004	2003
Vägverket	47	45
Övriga upplupna intäkter	93	0
	141	45

Not 19 Avräkning med statsverket	2004	2003
Ingående balans	43.580	46.497
-Anslag	820.195	791.284
-Inkomsttitlar	-479.573	-580.266
Summa avräknat mot statsbudgeten	340.621	211.018
-Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-81.755	-78.137
-Uppbördsmedel	588.076	731.360
-Transfereringar	-854.551	-867.157
Summa avräknat statsverkets checkräkning	-348.230	-213.934
Utgående balans	35.972	43.580

Not 20 Behållning på räntekonto hos Riksgäldskontoret	2004	2003
Anslagsmedel	-31	2.155
Avgifter	-33	220
Bidrag från annan statlig myndighet	25.533	17.776
Övriga icke statliga bidrag	-1.948	16.736
	23.521	36.887

Varav kortsiktigt likviditetsbehov: 20 mnkr kronor

Not 21 Övriga tillgodohavanden hos Riksgäldskontoret

Avser tillgodohavande på konto för depositioner.

Not 22 Statskapital	2004	2003
Investeringslån	46	81
Såddfinansiering	5.870	3.390
	5.916	3.471

Not 23 Balanserad kapitalförändring	2004	2003
Anslag	-27.036	-6.146
Projekt	860	933
Fonder	-15	-6
Lönegaranti	577	8.038
Körkort	277	33
EG-medel	-53.381	-37.205
	-78.718	-34.353

Förändringen jämfört med föregående år beror på de ändrade redovisningsprinciper som genomfördes under fjolåret avseende hanteringen av de EG-medel som avser projekt i egen regi.

Not 24 Årets kapitalförändring	2004	2003
Periodiseringseffekter i anslagsfinansierad verksamhet	42.386	-37.066
Över-/underskott i bidragsfinansierad verksamhet	-258	-7.544
Över-/underskott i avgiftsfinansierad verksamhet	-30	244
	42.098	-44.366

Den stora förändringen mellan åren beror främst på periodiseringen avseende intäkter av de EU-medel som betalas in till inkomsttitel.

Not 25 Fonder

Älgvårdsfonden:	2004	2003
Älgavgifter	6.817	5.613
Länsviltstående	-146	-125
Flyginventering, älgskyttebanor mm	-2.818	-2.288
Viltvårdsfonden	-44	-36
Övrigt	-1.509	-1.509
	2.300	1.656
Bygdemedel:		
IB	49.721	49.531
Erhållna vattenregleringsmedel	34.045	33.104
Utbetalade vattenregleringsmedel	-31.452	-32.914
	52.315	49.721
Fonder totalt:	54.614	51.377

Not 26 Avsättningar

	2004	2003
Ingående avsättning	258	0
Årets pensionskostnad	516	378
Årets pensionsutbetalningar	-262	-121
Utgående avsättning	512	258

Not 27 Skuld till Riksgäldskontoret

	2004	2003
Låneskuld Riksgäldskontoret IB	5.797	6.310
Under året nyupptagna lån	4.804	2.445
Under året gjorda amorteringar	-3.424	-2.958
Utgående skuld	7.177	5.797

Beviljad låneram enligt regleringsbrev uppgår till 9.000 tkr.

Not 28 Upplupna kostnader

	2004	2003
Upplupna löner och semesterlöner	5.949	5.502
Upplupna avgifter på löner och semesterlöner	2.627	2.717
Övriga	881	1.322
	9.457	9.541

Not 29 Oförbrukade bidrag	2004	2003
Boverket	326	330
Naturvårdsverket	16.677	11.962
Jordbruksverket	600	445
Riksantikvarieämbetet	1.221	2.046
Näringsdepartementet	1.464	4.149
Jordbruksdepartementet	1.332	0
Socialstyrelsen	448	1.412
ÖCB	702	702
Kammarkollegiet Samefonden	6.520	4.733
Övriga	1.024	961
Oförbrukade bidrag, inomstatliga	<u>30.314</u>	<u>26.740</u>
EU-kommisionen	0	16.564
Sparbanksstiftelsen	1.027	0
Jämtlands läns landsting	141	905
Kommuner	674	1.285
Övriga	71	274
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	<u>1.914</u>	<u>19.028</u>
Oförbrukade bidrag totalt	32.228	45.768

Minskningen av oförbrukade bidrag beror främst på att de bidrag som erhållits från EU-kommisionen i förskott under tidigare år nu har förbrukats.

Not 30 Övriga förutbetalda intäkter	2004	2003
Förutbetald intäkt Regionala fonden	37.793	45.934
Förutbetald intäkt Jordbruksfonden	1.328	6.049
Förutbetald intäkt Sociala fonden	4.142	4.280
	<u>43.263</u>	<u>56.264</u>

Noter till finansieringsanalys	2004	2003
---------------------------------------	-------------	-------------

Not 31 Kostnader		
Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-162.974	-156.718
Avgår avsättningar	254	257
Avgår avskrivningar	3.355	2.893
Avgår utrangeringar	65	0
Kostnader enligt finansieringsanalys	<u>-159.300</u>	<u>-153.568</u>

Not 32 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter av avgifter och andra ers. enligt RR	7.105	7.286
Avgår reavinst vid försäljning av anl.tillgångar	-199	-217
	<u>6.906</u>	<u>7.069</u>

Not 33 Lämnade bidrag

Lämnade bidrag enligt resultaträkningen	-809.047	-786.710
Avgår värdereglering såddfinansiering	1.270	1.356
	<u>-807.777</u>	<u>-785.354</u>

Not 34 Medel som erh. från andra myndigheter för finansiering av bidrag

Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag enl RR	48.121	46.426
Korrigerig fordringar/skulder avseende finansiering av transfereringar	-933	738
	<u>47.188</u>	<u>47.164</u>

Not 35 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag enl RR	61.348	34.243
Finansiella intäkter enl. RR	623	974
Korrigerig fordringar/skulder avseende finansiering av transfereringar	193	7.517
	<u>62.164</u>	<u>42.734</u>

Årsredovisning för Länsstyrelsen Jämtlands län 2004

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Maggi Mikaelsson ordförande samt ledamöterna Elsa Danielsson, Kjell Svantesson, Lennart Oscarsson, Eija Dibba, Catrin Mattsson, Per Åsling, Gunnar Engnér, Emanuel Sandberg och Olof T Johansson.

I den slutliga handläggningen deltog även Uno Svaleryd, länsråd.

Maggi Mikaelsson

Uno Svaleryd

Elsa Danielsson

Maidie Wiklund

Kjell Svantesson

Lennart Oscarsson

Lennart Olsson

Eija Dibba

Catrin Mattsson

Per Åsling

Gunnar Engnér

Lena Kagart Andersson

Emanuel Sandberg

Olof T Johansson